

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Pravosodni sistemi na ravni EU in držav članic>Redna sodišča v državah članicah

Redna sodišča v državah članicah

Redna sodišča splošne pristojnosti so jedro sodnih sistemov držav članic. Obpravljajo večino sodnih postopkov. Obseg njihovih pristojnosti je zelo raznolik. Na tej strani so na voljo informacije o sodiščih splošne pristojnosti in njihovi pristojnosti v vseh državah članicah.

V večini držav članic redna sodišča splošne pristojnosti obravnavajo dve glavni vrsti postopkov:

postopke v kazenskih zadevah, tj. glede kaznivih dejanj (kot so tatvina, vandalizem, prevara itd.); ta sodišča lahko izrečejo kazni in se pogosto imenujejo **kazenska sodišča**;

postopke v civilnih zadevah, tj. sporih med državljani in/ali podjetji (na primer težave z najemom, pogodba o opravljanju storitev ali razveza zakonske zveze itd.); ta sodišča se pogosto imenujejo **civilna sodišča**.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Zadnja posodobitev: 17/11/2021

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Redna sodišča v državah članicah - Belgija

Ta stran vsebuje pregled rednih sodišč v Belgiji.

Redna sodišča – uvod

Vrhovno sodišče

📄 **Kasacijsko sodišče** (*Cour de cassation*): je vrhovno sodišče, „sodišče sodišč“ in ima sedež v Bruslju.

Porotno sodišče (*cour d'assises*)

V vsaki od desetih provinc in v upravnem okrožju glavnega mesta Bruselj je 📄 **eno porotno sodišče**. To ni stalno sodišče, ampak se vzpostavi, kadar se nanj napotijo obtoženi.

Pritožbena sodišča

📄 **Pritožbena sodišča** (*cours d'appel*): v Belgiji jih je 5:

v Bruslju (za sodna okrožja Valonski Brabant, Louvain in Bruselj);

v Liègu (za sodna okrožja Liège, Eupen, Namur in Luksemburg);

v Monsu (za sodno okrožje Hainaut);

v Gentu (za sodni okrožji Zahodna Flandrija in Vzhodna Flandrija);

Antwerpen (za sodni okrožji Antwerpen in Limburg).

📄 **Višja delovna sodišča** (*cours du travail*): v Belgiji jih je 5. To so pritožbena sodišča, specializirana za delovno pravo. Sedeže imajo porazdeljene tako kot zgoraj navedena pritožbena sodišča.

Sodišča prve stopnje

📄 **Sodišča prve stopnje** (*tribunaux de première instance*): v Belgiji jih je 13 (eno na sodno okrožje in dve v okrožju mesta Bruselj, eno nizozemsko govoreče in eno francosko govoreče).

📄 **Delovna sodišča** (*tribunaux du travail*): v Belgiji jih je 9 (načeloma po eno na območje pristojnosti pritožbenega sodišča, razen območja pristojnosti pritožbenega sodišča v Bruslju, kjer je po eno delovno sodišče v Louvainu in Nivellesu, dve delovni sodišči pa sta v Bruslju (eno nizozemsko govoreče in eno francosko govoreče), in razen sodnega okrožja Eupen).

📄 **Gospodarska sodišča** (*tribunaux de l'entreprise*): v Belgiji jih je 9 (načeloma po eno na območje pristojnosti pritožbenega sodišča, razen območja pristojnosti pritožbenega sodišča v Bruslju, kjer je po eno gospodarsko sodišče v Louvainu in Nivellesu, dve gospodarski sodišči pa sta v Bruslju (eno nizozemsko govoreče in eno francosko govoreče), in razen sodnega okrožja Eupen).

Nižja sodišča ali sodišča za spore majhne vrednosti in lažja kazniva dejanja (*judirictions de proximité*)

📄 **Mirovna sodišča** (*justices de paix*): v Belgiji je 187 mirovnih sodišč (eno na sodni kanton).

📄 **Sodišča za prekrške** (*tribunaux de police*): v Belgiji jih je 15, po eno na sodno okrožje, razen v Bruslju, kjer so štiri.

Pristojnosti sodišč

Mirovno sodišče

Mirovno sodišče obravnava vse zahtevke, katerih vrednost ne presega 5 000 EUR in za katere ni izključno pristojno drugo sodišče. Mirovno sodišče je med drugim pristojno tudi za spore v zvezi z najemninami, sosedstvom, služnostnimi pravicami ter razlastitvijo, ne glede na znesek spora, in tudi začasne ukrepe med zakoncema. Razen kadar se odloča o zahtevku v znesku, ki ne presega 2 000 EUR, je mogoče zoper sodbe mirovnega sodišča vložiti **pravno sredstvo** pri sodišču prve stopnje.

Sodišče za prekrške

Sodišče za prekrške je **kazensko in civilno sodišče**, ki obravnava prekrške (*contraventions*), delikte, pri katerih so bile priznane olajševalne okoliščine (*délits contraventionnalisés*), kršitve posebnih zakonov (na primer kmetijskega zakonika (*Code rural*), gozdarskega zakonika (*Code forestier*)), zahtevke za povračilo škode, ki je posledica prometne nesreče, in cestnoprometne prekrške. Zoper sodbe sodišča za prekrške je mogoče vložiti **pritožbo** pri sodišču prve stopnje, razen v zadevah, naštetih v sodnem zakoniku (*Code judiciaire*), kadar se odloča o zahtevku, katerega vrednost ne presega 1 240 EUR.

Sodišče prve stopnje

Sodišče prve stopnje je pristojno za vse spore, razen tistih, za katere so v skladu z zakonom pristojna druga sodišča. To načelo se imenuje **subsidiarna pristojnost** sodišča prve stopnje.

Sodišče prve stopnje je razdeljeno na oddelke: **civilno sodišče** (*tribunal civil*), **kazensko sodišče** (*tribunal correctionnel*), **družinsko sodišče** (*tribunal de la famille*) in **sodišče za mladoletnike** (*tribunal de la jeunesse*). Od leta 2007 v okviru sodišč prve stopnje v Antwerpnu, Bruslju, Vzhodni Flandriji, Liègu in Hainautu obstaja tudi oddelek, imenovan **sodišče za izvrševanje kazni** (*tribunal de l'application des peines*).

Civilno sodišče

Civilno sodišče obravnava **zadeve, ki se nanašajo na osebno stanje oseb**. Pristojno je tudi za spore, v katerih vrednost spornega predmeta presega 1 860 EUR, spore, ki zadevajo pravice dedovanja ali avtorske pravice, ter pritožbe zoper sodbe, ki jih je izdalo mirovno sodišče.

Kazensko sodišče

Kazensko sodišče je pristojno za presojo vseh **deliktov** (*délits*) in **kaznivih dejanj**, pri katerih so bile priznane **olajševalne okoliščine** (*crimes correctionnalisés*), kot so goljufija, prevara, uboj, tatvina z vlomom in rop. Obravnava tudi pritožbe zoper odločbe, ki jih izda sodišče za prekrške.

Zadevo je mogoče kazenskemu sodišču predložiti na neposredni predlog državnega tožilstva ali oškodovanca oziroma s sklepom predobravnavnega oddelka, ki ob koncu preiskave določi, ali naj se obdolženec napoti na kazensko sodišče ali ne.

Predobravnavni oddelek (*chambre du conseil*) je preiskovalno sodišče, ki ga sestavlja sodnik sodišča prve stopnje, ki zaseda sam in ki preuči, ali obstaja razlog, da se zadeva predloži kazenskemu sodišču, ali pa se odloči, da obdolženca ne bo preganjal (ustavitev postopka). Predobravnavni oddelek odloča tudi o tem, ali naj se obdolženec zadrži v preventivnem priporu ali naj se spusti na prostost, po potrebi pogojno; o tem odloča vsak mesec oziroma vsake tri mesece, če gre za kaznivo dejanje, za katero ni mogoče priznati olajševalnih okoliščin (*crime non correctionnalisable*).

Preventivni pripor je varnostni ukrep, s katerim se oseba, za katero se sumi, da je storila delikt ali kaznivo dejanje, priprave do sojenja v zvezi z njo. Ta ukrep se sprejme, da se prepreči beg osumljenca v trenutku, ko bi se moral zglasiti pred sodiščem, da v vmesnem obdobju ne bi storil drugih kršitev, da ne bi poskušal odstraniti dokazov ali da ne bi stopil v stik s tretjimi osebami (na primer zaradi vplivanja na priče ali soobtožence). Osumljenec, ki je na koncu oproščen ali proti kateremu se pregon ustavi, lahko od ministrstva za pravosodje zahteva odškodnino za čas, ki ga je neupravičeno preživel v zaporu: gre za odškodnino v primeru neupravičenega pripora. Za upravičenost do te odškodnine morata biti izpolnjena dva pogoja: preventivni pripor mora trajati več kot osem dni, razlog za pripor ali zadržanje v priporu pa ne sme biti osebno vedenje osumljenca. Minister je zelo dosleden pri presojanju tega drugega pogoja. Odločbe predobravnavnega oddelka je mogoče izpodbijati s **pritožbo** pri obravnavnem oddelku (*chambre des mises en accusation*), ki predstavlja preiskovalno sodišče na ravni pritožbenega sodišča.

Sodišče za mladoletnike

Oddelki za mladoletnike, ki tvorijo **sodišče za mladoletnike**, so pristojni za zadeve v zvezi z ogroženimi mladoletniki in mladoletniki, ki so storili kazniva dejanja.

Samo državno tožilstvo lahko odloči, ali bo zadeva predložena sodišču za mladoletnike ali ne. Oseba se ne more sama obrniti na sodišče, kot na primer v civilnih zadevah. Mladoletno osebo je mogoče pred sodišče za mladoletnike privedi v dveh primerih:

če je storila kršitev, policija sporoči njeno ime državnemu tožilstvu. To nato odloči, ali so dejanja dovolj huda, da se predložijo sodniku za mladoletnike; če mladoletna oseba doma živi v težkih razmerah, je verjetno že imela stike s službo za pomoč mladoletnikom (*service d'aide à la jeunesse*). Če ni mogoče najti rešitve za položaj take mladoletne osebe, služba za pomoč mladoletnikom zadevni spis pošlje odboru za mediacijo, ki se ukvarja s posebno pomočjo za mladoletnike. Ta odbor za mediacijo lahko po potrebi državnemu tožilstvu predlaga, naj zadevo predloži sodišču za mladoletnike, da bi se lahko sprejel ustrezen ukrep.

Družinsko sodišče

Družinska sodišča so pristojna za odločanje o vseh sporih družinske narave.

Te pristojnosti so navedene v členu 572a in členu 577, tretji odstavek, sodnega zakonika.

Sodišče je ne glede na vrednost spora razen izjemoma pristojno za:

kakršen koli zahtevek v zvezi z osebnim stanjem oseb in posledicami, ki izhajajo iz tega: spore v zvezi z zakonsko zvezo ali obveznostmi, ki izhajajo iz nje, razvezo zakonske zveze in njenimi premoženjskopравnimi posledicami, ugotovitev in izpodbijanje sorodstvene vezi, izpodbijanja v zvezi z nekaterimi odločbami, ki so jih sprejeli matičarji, itd.;

kakršen koli zahtevek v zvezi z registrirano partnersko skupnostjo in posledicami, ki izhajajo iz nje: ukrepe v zvezi s premoženjem registriranih partnerjev, razveljavitev registrirane partnerske skupnosti itd.;

kakršen koli zahtevek v zvezi z otroki: določitev praktičnih podrobnosti izvajanja starševske skrbi in/ali nastanitve, določitev pravic do osebnih stikov itd.;

kakršen koli zahtevek v zvezi s preživninskimi obveznostmi: določitev ali spremembo preživnine za nekdanjega zakonca ali starša, določitev ali prilagoditev preživnine itd.;

nekatero zahtevke v zvezi z družinskimi dodatki: določitev prejemnika družinskih dodatkov ali izpodbijanje izplačila družinskih dodatkov prejemniku dodatkov; kakršen koli zahtevek v zvezi z družinskim premoženjem: donacije iz družinskega premoženja, likvidacija premoženja, ki pripada zakoncema, spore v zvezi z dedovanjem (npr. odpoved dedovanju) itd.; > kakršen koli zahtevek v zvezi z začasno prepovedjo prebivanja v primeru nasilja v družini.

Sodišče je pristojno tudi za sprejemanje začasnih in nujnih ukrepov.

Prav tako je pristojno za obravnavanje vseh pravnih sredstev zoper odločbe, ki so jih izdala mirovna sodišča v zvezi s poslovno nesposobnimi osebami.

Sodišča za izvrševanje kazni

Sodišča za izvrševanje kazni izdajajo odločbe o zunanjem pravnem statusu oseb, obsojenih na kazen odvzema prostosti. Odločajo o odobritvi: **omejenega zapora**, **elektronskega nadzora**, **pogojnega odpusta** in **začasnega odpusta** zaradi odstranitve z ozemlja ali vračanja. Državno tožilstvo in obsojeni lahko zoper odločbe oddelkov za izvrševanje kazni vložijo kasacijsko pritožbo.

Pravna sredstva zoper odločbe sodišča prve stopnje

Razen v zvezi z odločbami, ki jih izda sodišče za izvrševanje kazni, lahko vsaka od strank ali državno tožilstvo, če ni zadovoljna oziroma zadovoljno s sodbo, ki jo je izdalo sodišče prve stopnje, vloži **pritožbo** zoper to sodbo, če je bila ta izdana na prvi stopnji, torej ne po vložitvi pritožbe zoper odločbo, ki jo je že izdalo sodišče za prekrške ali mirovno sodišče. V takem primeru zadevo preuči pritožbeno sodišče, ne glede na to, ali je zanjo pristojno civilno sodišče, kazensko sodišče ali sodišče za mladoletnike.

Delovno sodišče

Delovno sodišče je pristojno za **socialne zadeve**: socialno varnost (pokojnine, brezposelnost itd.), spore na področju delovnih razmerij (pogodbe o zaposlitvi, delovnopravni predpisi itd.) in nezgode pri delu. Pristojno je tudi za odločanje o zahtevkih za **skupno poravnavo dolgov**, ki jih vložijo posamezniki.

Delovno sodišče sestavljajo **različni senati**. Razen če ni v sodnem zakoniku določeno drugače, jih sestavljajo poklicni sodnik, ki jim predseduje, in dva sodnika za socialne zadeve. Glede na vrsto spora, ki ga obravnava sodišče, sodniki za socialne zadeve zastopajo delavce, delodajalce ali samozaposlene. Te osebe se imenujejo na predlog organizacij s področja dela (delodajalci, delojemalci, delavci ali samozaposleni). Državno tožilstvo se tu imenuje inšpektorat za delo, tožilec pa se imenuje delovni inšpektor.

V primeru nestrinjanja s sodbo delovnega sodišča lahko stranke vložijo **pritožbo** pri višjem delovnem sodišču.

Gospodarsko sodišče

Gospodarsko sodišče je pristojno za odločanje o sporih med podjetji, in sicer ne glede na vrednost spora.

Pri gospodarskem sodišču se lahko vloži tudi tožba posameznika zoper podjetje.

Gospodarsko sodišče obravnava spore med podjetji, to je fizičnimi osebami, ki opravljajo poklicno dejavnost kot samozaposlene osebe (trgovci, svobodni poklici in člani upravnih odborov), pravnimi osebami (družbe, združenja in fundacije) in organizacijami brez pravne osebnosti. Spori ne smejo spadati pod posebno pristojnost drugih sodišč, kar pa zadeva fizične osebe, se ne smejo nanašati na ravnanje, ki očitno ni povezano s podjetjem.

Gospodarsko sodišče ima enega ali več senatov. Vsak senat je sestavljen iz enega poklicnega sodnika in dveh nepoklicnih sodnikov. Nepoklicni sodniki so podjetniki, upravljalci družbe, računovodje, revizorji podjetij itd. Poklicnemu sodniku pomagajo z izkušnjami iz poslovnega sveta.

V nekaterih primerih na gospodarskem sodišču posreduje državno tožilstvo. V takih primerih ga zastopajo državni tožilec, eden ali več prvih namestnikov in eden ali več namestnikov.

Če želijo stranke izpodbijati odločbo sodišča, vložijo **pravno sredstvo** pri pritožbenem sodišču. Vendar je morala v takem primeru biti izpodbijana sodba izdana na prvi stopnji.

Pritožbena sodišča in višja delovna sodišča

Pritožbeno sodišče sestavlja več oddelkov:

civilni oddelki obravnavajo pritožbe zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo civilni oddelki sodišč prve stopnje in gospodarska sodišča;

kazenski oddelki obravnavajo pritožbe zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo kazenska sodišča;

oddelki za mladoletnike obravnavajo pritožbe zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo sodišča za mladoletnike;

obravnavni oddelek je preiskovalno sodišče, pristojno za pritožbe zoper odločbe predobravnavnega oddelka. Obravnavni oddelek je pristojen tudi za napotitev osumljenca pred porotno sodišče, ker naj bi storil težje kaznivo dejanje, kaznivo dejanje, storjeno s tiskom, ali politično kaznivo dejanje.

Senate **višjega delovnega sodišča** tako kot na delovnem sodišču sestavljajo poklicni sodnik, imenovan *conseiller*, in dva ali štirje sodniki za socialne zadeve.

Višje delovno sodišče obravnava pritožbe zoper odločbe delovnih sodišč.

Porotno sodišče

Kazniva dejanja

Če je oseba **obtožena storitve kaznivega dejanja, za katero ni mogoče priznati olajševalnih okoliščin** ali za katero olajševalne okoliščine niso bile priznane, je ta oseba pozvana pred porotno sodišče, kjer ji sodijo **sodniki porotniki**.

Porotnemu sodišču predseduje poklicni sodnik, pomagata pa mu dva prisednika, prav tako poklicna sodnika. Ti se ne izrečejo o krivdi ali nedolžnosti obtoženca. O tem, ali je obtoženi storil kršitev ali ne, odločajo člani porote, ki se imenujejo porotniki. **Porotniki**, izbrani iz prebivalstva, se določijo z žrebom. Porotnik je lahko vsak Belgijec, star od 28 do 65 let, ki uživa svoje državljanске in politične pravice, je pismen in ni bil obsojen na prestajanje zaporne kazni, daljše od štirih mesecev, ali na opravljanje družbeno koristnega dela, daljšega od 60 ur.

Postopek porotnega sodišča se začne z branjem obtožnice, sinteze preiskave, ki združuje glavne elemente, zbrane med preiskavo. Nato so zaslišane priče in osebe, vključene v preiskavo. Ta zaslišanja naj bi porotnikom, ki niso mogli prebrati spisa, omogočila, da si ustvarijo mnenje. Nato državni tožilec predstavi svojo obtožnico, oškodovanci dobijo besedo in odvetniki predstavijo obrambo. Tudi obtoženec dobi besedo. Odgovarja na vprašanja predsednika, poda svoje mnenje o dejstvih, lahko pa se tudi izreče za nedolžnega. Po zaključku razprav se **dvanajst porotnikov** umakne za zaprta vrata. **Izreči se morajo o krivdi ali nedolžnosti obtoženca**. Odločajo z glasovanjem, njihova odločitve pa je lahko niansirana. Odločijo lahko, na primer, da je obtoženec kriv, hkrati pa priznajo obstoj olajševalnih okoliščin. Če je obtoženec spoznan za krivega, se poklicni sodniki in porotniki skupaj izrečejo o kazni. Ta odločitev se sprejme z absolutno večino. Odločitev o krivdi mora biti utemeljena.

Pritožba zoper sodbo porotnega sodišča načeloma ni mogoča. Obsojeni, oškodovanec in državno tožilstvo pa se vseeno lahko pritožijo pri **kasacijskem sodišču**. Če kasacijsko sodišče obsodbo razveljavi, se zadeva pošlje na drugo porotno sodišče, ki mora ponovno odločati.

Kaznivo dejanje, storjeno s tiskom, in politično kaznivo dejanje

O kaznivem dejanju, storjenem s tiskom, je mogoče govoriti, kadar se kaznivo mnenje izrazi prek besedil v več izvodih, izdanih s tehničnim postopkom. Politično kaznivo dejanje je kaznivo dejanje, storjeno s političnim namenom in za politične cilje. Porotno sodišče odloča v postopkih v zvezi s političnimi kaznivimi dejanji in kaznivimi dejanji, storjenimi s tiskom, razen v zvezi s kaznivimi dejanji, storjenimi s tiskom, v ozadju katerih sta rasizem ali ksenofobija.

Kasacijsko sodišče

Kasacijsko sodišče **jamči za spoštovanje prava na sodiščih**. Pristojno je za celotno belgijsko ozemlje. Kasacijsko sodišče ne odloča o dejstvih, ampak izključno o pravnih vprašanjih. Pritožbo pri kasacijskem sodišču je mogoče vložiti le **na podlagi pravnih razlogov**, torej v primeru kršitve zakona ali splošnega pravnega načela. Kasacijsko pritožbo je mogoče vložiti le zoper sodbe ali sodne odločbe, izdane na zadnji stopnji, tj. odločbe, proti katerim ni več mogoče vložiti pritožbe.

Kasacijsko sodišče sestavljajo prvi predsednik, predsednik, predsedniki oddelkov in sodniki. Državno tožilstvo pri kasacijskem sodišču zastopa generalni tožilec ali generalni pravobranilec. Sodišče sestavljajo **trije oddelki**: prvi obravnava civilne, gospodarske, fiskalne in disciplinske zadeve, drugi kazenske zadeve in tretji zadeve s področja delovnega prava in socialne varnosti. Vsak oddelek ima francosko govoreči in nizozemsko govoreči pododdelek. Vsak oddelek ima praviloma pet sodnikov.

Pred izrekom sodbe sodniki poslušajo sklepne ugotovitve **državnega tožilstva** pri kasacijskem sodišču. Kasacijsko sodišče lahko odloči, da se kasacijska pritožba zavrne. Če predstavljeni argumenti niso sprejeti, se pritožba zavrne in izpodbijana sodba postane pravnomočna. Če kasacijsko sodišče oceni, da je bila izpodbijana odločba sprejeta v nasprotju z zakonom, se odločba v celoti ali delno razveljavi, z vrnitvijo v ponovno odločanje ali ne. Odločba se razveljavi z vrnitvijo v ponovno odločanje sodišču z enakimi pristojnostmi, kot jih ima sodišče, ki je izdalo izpodbijano odločbo, če je treba zadevo vsebinsko ponovno preučiti. Zadeva ni nikoli ponovno predložena istemu sodišču.

Opomba

Treba je poudariti, da poleg civilnih sodišč tudi kazenski oddelki pritožbenega sodišča, porotno sodišče, kazenski oddelki sodišča prve stopnje (kazensko sodišče) in sodišče za prekrške (ki odloča o kazenskih zadevah) obravnavajo civilne zahtevke (zlasti odškodninske zahtevke), ki jih vložijo oškodovanci, tj. žrtve kaznivih dejanj v splošnem pomenu.

Pravne zbirke podatkov

Več informacij o sodiščih je na voljo na [portal belgijske sodne oblasti](#).

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke podatkov je **brezplačen**.

Sorodne povezave

[Zvezna javna služba za pravosodje \(Service Public Fédéral Justice\)](#)

Zadnja posodobitev: 28/07/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Bolgarija

V tem oddelku so na voljo informacije o bolgarskem sodnem sistemu.

Organizacija sodstva – sodni sistem

Sodišča prve stopnje v civilnih in kazenskih zadevah

Okrajna sodišča

Okrajna sodišča so temeljna sodišča prve stopnje. Obravnavajo vse zadeve, razen tistih, ki so z zakonom dodeljene drugim sodiščem. Obravnavajo civilne, kazenske in upravne zadeve. Zoper odločbe okrajnih sodišč je dovoljena pritožba pri zadevnem okrožnem sodišču.

Na okrajnih sodiščih sodijo sodniki, ki jih vodi predsednik.

Okrožna sodišča

Kadar okrožno sodišče **odloča na prvi stopnji**, obravnava:

Civilne zadeve – tožbe za ugotavljanje očetovstva, prenehanje posvojitelskega razmerja in razglasitev ali prenehanje pravdne nesposobnosti; tožbe za ugotavljanje lastništva nad premoženjem ali stvarnih pravic na njem, če je vrednost zahtevka višja od 50 000 BGN; civilne ali gospodarske spore v skupnem znesku več kot 25 000 BGN (razen zahtevkov za preživnino, terjatev na podlagi delovnega prava in vračil neupravičenih izdatkov); tožbe za ugotovitev nedopustnosti, ničnosti ali nepravilne registracije podjetja, za katere zakon določa, da so prvotno pristojna okrožna sodišča; spore, ki jih okrožno sodišče obravnava v skladu z drugo zakonodajo.

Kazenske zadeve – zadeve v zvezi s kaznivimi dejanji iz členov 95 do 110, 115, 116, 118, 119, 123, 124, 131(2)(1) in (2), 142, 149(5), 152(4), 196a, 199, 203, 206(4), 212(5), 213a(3) in (4), 214(2), 219, 224, 225b, 225c, 242, 243 do 246, 248 do 250, 252 do 260, 277a do 278e, 282 do 283b, 287a, 301 do 307a, 319a do 319f, 330(2) in (3), 333, 334, 340 do 342, 343(1)(c), (3)(b) in (4), 349(2) in (3), 350(2), 354a(1) in (2), 354b, 356f do 356i, 357 do 360 ter 407 do 419a kazenskega zakonika, razen zadev, ki spadajo v pristojnost specializiranega kazenskega sodišča v skladu s členom 411a [kazenskega zakonika](#). Sofija ima mestno sodišče, ki ima pristojnosti okrožnega sodišča. Mestno sodišče v Sofiji je sodišče prve stopnje za zadeve v zvezi s splošnimi kaznivimi dejanji, ki jih storijo osebe z imuniteto ali člani Sveta ministrov.

Okrožna sodišča se nahajajo v pokrajinskih središčih. Na območju vsakega okrožnega sodišča je eno ali več okrajnih sodišč.

Sodišča druge stopnje v civilnih in kazenskih zadevah

Kadar okrožna sodišča **odločajo na drugi stopnji**, obravnavajo akte, zoper katere je bila vložena pritožba v zadevah pred okrajnimi sodišči, in druge zadeve, ki so jim dodeljene z zakonom.

Pritožbena sodišča na drugi stopnji obravnavajo akte, zoper katere je bila vložena pritožba v zadevah pred okrožnimi sodišči, in druge zadeve, ki so jim dodeljene z zakonom.

Sodišča tretje stopnje v civilnih in kazenskih zadevah

Vrhovno kasacijsko sodišče je vrhovni sodni organ najvišje stopnje v kazenskih in civilnih zadevah. Pristojno je za celotno ozemlje Republike Bolgarije.

Pravna zbirka podatkov

Vsako sodišče v Bolgariji ima svoje spletišče, prilagojeno potrebam državljanov, pravnih oseb in upravnih organov. Ta spletišča zagotavljajo informacije o strukturi in dejavnostih sodišč ter o tekočih in zaključenih zadevah.

Imena in URL naslovi zadevnih podatkovnih zbirk

Spletišče [Vrhovnega sodnega sveta](#) vsebuje podroben seznam sodišč v Bolgariji, vključno z njihovimi naslovi in spletišči (na voljo le v bolgarščini).

Zadnja posodobitev: 29/06/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Češka

Sodni sistem Češke obsega 89 okrajnih sodišč, osem okrožnih sodišč in vrhovno sodišče.

Sodišča splošne pristojnosti – uvod

Pristojnost v civilnih zadevah

V civilnih zadevah odločajo okrajna sodišča (*okresní soudy*), okrožna sodišča (*krajské soudy*) in višja sodišča (*vrchní soudy*) ter vrhovno sodišče Češke republike (*Nejvyšší soud České republiky*).

Sodišča prve stopnje

Okrajna sodišča odločajo v sporih in drugih pravnih zadevah, ki izhajajo iz razmerij, urejenih s civilnim, delovnim, družinskim in gospodarskim pravom, kadar v skladu z zakonom za to ni stvarno pristojno nobeno drugo sodišče.

Okrajna sodišča v okviru civilnega postopka odločajo tudi v drugih zadevah, ki niso urejene z zasebnim pravom (na primer v zvezi z imenovanjem ali razrešitvijo arbitrov, razveljavitvijo arbitražnih odločb itd.), če tako določa zakon.

V zadevah, ki so v pristojnosti okrajnega sodišča, običajno odloča sodnik posameznik.

Delovnopravne spore in druge zadeve, za katere tako določa zakon, obravnava senat, ki ga sestavljajo sodnik in dva sodnika prisednika.

Okrožna sodišča kot sodišča prve stopnje obravnavajo zadeve in spore iz člena 9(2) in člena 9a zakonika o civilnem postopku.

Zadeve na okrožnem sodišču kot sodišču prve stopnje obravnava in v njih odloča sodnik posameznik. Če tako določa zakon, zadeve na prvi stopnji obravnava in v njih odloča senat, ki ga sestavljajo predsednik senata in še dva sodnika.

Vrhovno sodišče odloča na prvi stopnji v zadevah, urejenih s členom 51 zakona št. 91/2012 o mednarodnem zasebnem pravu (*Zákon o mezinárodním právu soukromém*). V skladu z določbami navedenega zakona vrhovno sodišče priznava pravnomočne odločbe tujih sodišč.

Vrhovno sodišče zaseda v senatu ali velikem senatu.

Druga stopnja

Če je zadevo na prvi stopnji obravnavalo okrajno sodišče, pritožbo kot sodišče druge stopnje obravnava okrožno sodišče.

Če je zadevo na prvi stopnji obravnavalo okrožno sodišče, pritožbo obravnava višje sodišče.

Višje sodišče zaseda v senatu, ki ga sestavljajo predsednik senata in še dva sodnika, razen če je s posebnimi pravnimi predpisi določeno drugače.

Prave zbirke podatkov

Zakonodaja Češke je na voljo na [uradnem portalu češke vlade](#).

Ali je dostop do pravne zbirke podatkov brezplačen?

Da, ta portal je edini brezplačni vir besedil zakonodajnih aktov.

Pristojnost v kazenskih zadevah

V kazenskih zadevah odločajo okrajna sodišča (*okresní soudy*), okrožna sodišča (*krajské soudy*) in višja sodišča (*vrchní soudy*) ter vrhovno sodišče Češke republike (*Nejvyšší soud České republiky*).

Sodišča prve stopnje

Če ni z zakonom št. 141/1961 o kazenskem postopku določeno drugače, obravnava zadeve na prvi stopnji okrajno sodišče.

V zadevah v kazenskih postopkih pred sodiščem odloča senat ali sodnik posameznik; predsednik senata ali sodnik posameznik odloča sam samo, kadar je to izrecno določeno z zakonom. Senat okrajnega sodišča sestavljajo predsednik senata in dva sodnika prisednika. Predsednik senata ali sodnik lahko deluje kot sodnik posameznik. Kot predsednik senata lahko deluje le sodnik.

V kazenskih zadevah poteka postopek na prvi stopnji pred okrožnimi sodišči, če je za zadevna kazniva dejanja z zakonom zagrožena kazen najmanj pet let zapora ali če se lahko naloži posebna kazen. Postopki v zvezi s kaznivimi dejanji iz člena 17(1) zakona o kazenskem postopku na prvi stopnji potekajo pred okrožnimi sodišči, tudi če je najmanjša zagrožena zaporna kazen nižja.

Okrožna sodiščaasedajo v senatih. Sodniki posamezniki odločajo v zadevah, določenih v zakonih o postopkih pred sodišči.

Senat okrožnega sodišča sestavljajo:

predsednik senata in dva sodnika prisednika, kadar senat obravnava kazensko zadevo na prvi stopnji;

v drugih zadevah pa predsednik senata in še dva sodnika.

Predsednik senata ali sodnik lahko deluje kot sodnik posameznik. Kot predsednik senata lahko deluje le sodnik.

Druga stopnja

O pritožbah zoper sodbe okrajnih sodišč odloča nadrejeno okrožno sodišče. O pritožbah zoper sodbe, ki jih je na prvi stopnji izreklo okrožno sodišče, odloča nadrejeno višje sodišče.

Višje sodiščeaseda v senatu, ki ga sestavljajo predsednik senata in še dva sodnika, razen če je s posebnimi pravnimi predpisi določeno drugače.

Pristojnost v upravnih zadevah

Vloga sodstva na upravnem področju je varovati posamezne pravice fizičnih in pravnih oseb v skladu z javnim pravom.

To vlogo opravljajo **upravna sodišča** (*správní soudy*). Gre za specializirane senate v okviru sistema okrožnih sodišč, ki delujejo kot sodišča prve stopnje.

Upravno sodišče sestavljajo predsednik okrožnega sodišča, podpredsedniki in sodniki. Posamezne zadeve obravnavajo senati treh sodnikov.

Upravna sodišča:

obravnavajo pritožbe zoper odločitve, ki so jih na področju javne uprave izdali izvršilni organi, organi lokalne skupnosti ter fizične ali pravne osebe oziroma drugi organi s pristojnostjo za odločanje o pravicah in dolžnostih fizičnih in pravnih oseb na področju javne uprave (v nadaljnjem besedilu: upravni organi); varujejo pred molkom upravnih organov;

varujejo pred nezakonitim posredovanjem upravnih organov;

obravnavajo tožbe glede pristojnosti;

obravnavajo zadeve v zvezi z volitvami ter lokalnimi in regionalnimi referendumi;

obravnavajo zadeve v zvezi s političnimi strankami in političnimi gibanji;

v celoti ali delno razveljavljajo ukrepe splošne narave zaradi nezakonitosti;

obravnavajo zadeve v zvezi s disciplinsko odgovornostjo sodnikov, sodnih uradnikov, državnih tožilcev in sodnih izvršiteljev ter

obravnavajo zadeve v zvezi z določenimi pravili poklicne etike.

Vrhovno upravno sodišče (*Nejvyšší správní soud*) je upravno sodišče najvišje stopnje, ki ga sestavljajo predsednik vrhovnega upravnega sodišča, podpredsedniki in sodniki. Posamezne zadeve praviloma obravnavajo senati treh sodnikov.

Vrhovno upravno sodišče poleg obravnavanja pritožb odloča o prenehanju političnih strank ali političnih gibanj in začasnem prenehanju ali ponovnem začetku njihovega delovanja ter v sporih v zvezi s pristojnostjo, poleg tega pa odloča o delni ali celotni razveljavitvi ukrepov splošne narave. S posebnimi zakoni je vrhovnemu upravnemu sodišču dodeljena nadaljnja stvarna pristojnost.

Več informacij je na voljo na spletišču [evropskega pravosodnega atlasa za civilne zadeve – sodni sistem v Češki republiki](#).

Več informacij je na voljo na naslednji spletni strani: [Nejvyšší správní soud](#) (vrhovno upravno sodišče).

Sorodne povezave

[Sodni sistem](#)

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Danska

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč na Danskem.

Redna sodišča – uvod

Vrhovno sodišče (Højesteret)

Vrhovno sodišče je zadnje pritožbeno sodišče na Danskem in se nahaja v Københavnu. Sodišče preizkuša sodbe in sklepe, ki jih izdajo:

Višje sodišče za vzhodno Dansko,

Višje sodišče za zahodno Dansko ter

pomorsko in gospodarsko sodišče v Københavnu.

Vrhovno sodišče preizkuša sodne odločbe v civilnih in kazenskih zadevah ter je zadnje pritožbeno sodišče (tretje stopnje) za zadeve v zvezi z zapuščino, stečajem, izvršbo in vpisom v zemljiško knjigo.

Vrhovno sodišče ne presoja vprašanj glede krivde ali nedolžnosti v kazenskih zadevah. Pravica do pritožbe (tretja stopnja) na vrhovno sodišče (glej spodaj) obstaja le v izjemnih primerih. V senatu vrhovnega sodišča ni sodnikov porotnikov.

Višje sodišče za vzhodno Dansko (Østre Landsret) in Višje sodišče za zahodno Dansko (Vestre Landsret)

Na Danskem sta **dve višji sodišči** – Višje sodišče za zahodno Dansko in Višje sodišče za vzhodno Dansko. Višji sodišči obravnavata pritožbe zoper odločbe okrožnih sodišč.

V civilnih in kazenskih zadevah odločajo okrožna sodišča (prve stopnje). Pod določenimi pogoji se lahko civilna zadeva predloži višjemu sodišču.

Okrožna sodišča (Byretterne)

Okrožna sodišča obravnavajo civilne, kazenske, izvršilne, zapuščinske in stečajne zadeve. Notarske listine prav tako spadajo v pristojnost okrožnih sodišč.

Nekatera okrožna sodišča bodo še naprej opravljala vpise v zemljiško knjigo v nekaterih sodnih okrožjih, dokler tega ne bo prevzelo zemljiškoknjžno sodišče.

Pravne zbirke podatkov

Več informacij je na voljo v [organizacijski shemi sodnega sistema Danske](#).

Zadnja posodobitev: 05/05/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali

podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Nemčija

Ta oddelek vsebuje informacije o rednih sodiščih v Nemčiji.

Redna sodišča – uvod

Pristojnost v civilnih zadevah

Okrajna sodišča (*Amtsgerichte*) so kot sodišča prve stopnje pristojna za odločanje v civilnih zadevah, in sicer predvsem v zadevah, v katerih vrednost spora znaša največ 5 000 EUR. V nekaterih zadevah so pristojna ne glede na vrednost spora, na primer v najemniških sporih, družinskih in preživninskih zadevah. Zadeve pred okrajnimi sodišči obravnava sodnik posameznik.

Deželna sodišča (*Landgerichte*) so kot sodišča prve stopnje pristojna za odločanje v vseh civilnih zadevah, ki niso v pristojnosti okrajnih sodišč. To so običajno spori, v katerih vrednost spora presega 5 000 EUR.

Praviloma tudi zadeve pred deželnimi sodišči obravnava sodnik posameznik. O bolj zapletenih zadevah in zadevah večjega pomena pa odloča senat, ki ga sestavljajo trije poklicni sodniki.

Deželna sodišča kot sodišča **druge stopnje** so pristojna za odločanje o pravnih sredstvih zoper odločbe okrajnih sodišč v civilnih zadevah. O pravnem sredstvu odloča senat, ki ga običajno sestavljajo trije sodniki.

Poleg tega se lahko na deželnih sodiščih ustanovijo **senati za gospodarske zadeve** (*Kammern für Handelssachen*), ki so pristojni za odločanje v gospodarskih zadevah na prvi in drugi stopnji. Te senate sestavljajo en predsedujoči sodnik in dve osebi iz poslovnega sveta, ki delujeta kot sodnika porotnika.

Višja deželna sodišča (*Oberlandesgerichte*) so praviloma sodišča druge stopnje. V civilnih zadevah odločajo o pravnih sredstvih zoper sodbe deželnih sodišč in pravnih sredstvih zoper sodbe okrajnih sodišč v družinskih zadevah.

Senate **višjih deželnih sodišč** običajno sestavljajo trije poklicni sodniki. Civilne zadeve, ki niso posebej zapletene in nimajo večjega pomena, se lahko dodelijo sodnikom posameznikom.

Najvišje redno sodišče je  **zvezno sodišče** (*Bundesgerichtshof*), ki je sodišče najvišje stopnje in obravnava le pravna sredstva, vložena zoper odločbe zaradi zmotne uporabe prava (*Revision*). Senate zveznega sodišča sestavlja pet poklicnih sodnikov.

Pristojnost v kazenskih zadevah

Sodišča prve stopnje

Zakon o sodiščih (*Gerichtsverfassungsgesetz – GVG*) določa pristojnost sodišč v kazenskih zadevah. Okrajno sodišče je v kazenskih zadevah sodišče prve stopnje, razen če so zanje pristojna deželna ali višja deželna sodišča (točke 1 do 3 člena 24(1) GVG). Sodnik posameznik kazenskega sodišča odloča o lažjem kaznivem dejanju (*Vergehen*) (člen 25 GVG):

če se kazenski pregon sproži z zasebno tožbo

ali če se ne pričakuje višja kazen kot zaporna kazen dveh let.

V vseh drugih primerih je za odločanje pristojen senat sodnikov porotnikov (*Schöffengericht*) (člen 28 GVG), ki ga sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika.

Zadeve, dodeljene senatom, se nanašajo na srednje huda kazniva dejanja, za katera je pristojno okrajno sodišče (člen 24(1) GVG), razen če so bile zadeve dodeljene sodniku kazenskega sodišča (člen 25 GVG). To so kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen zapora od dveh do štirih let. Na zahtevo tožilstva (člen 29(2) GVG) se lahko senat razširi, če tožilstvo in sodišče menita, da je zaradi obsega zadeve potrebna vključitev drugega sodnika.

Pristojnost **deželnega sodišča** je urejena v členu 74(1) GVG. Deželno sodišče je pristojno za vsa hujša kazniva dejanja (*Verbrechen*), ki niso v pristojnosti okrajnega ali višjega deželnega sodišča, torej za vsa kazniva dejanja, pri katerih se pričakuje daljša zaporna kazen.

Nemški kazenski zakonik (*Strafgesetzbuch*) razlikuje med lažjimi (*Vergehen*) in hujšimi (*Verbrechen*) kaznivimi dejanji. Hujše kaznivo dejanje je kaznivo dejanje, za katero zakon predvideva kazen zapora v višini najmanj enega leta. Hujša kazniva dejanja so hujša od lažjih.

Deželno sodišče je pristojno za odločanje o vseh kaznivih dejanjih, pri katerih se pričakuje višja kazen od štirih let zapora (člen 74, odstavek 1, stavek 2, točka 1 GVG). Pristojno je tudi, če tožilstvo zaradi posebnega pomena zadeve vloži obtožnico pri deželnem sodišču, čeprav bi bilo sicer pristojno okrajno sodišče.

Na deželnem sodišču o kazenskih zadevah na prvi stopnji odloča veliki kazenski senat (*Große Strafkammer*), ki ga praviloma sestavljajo trije sodniki in dva sodnika porotnika. V skladu s členom 76(2) GVG lahko veliki kazenski senat na začetku sojenja ali ob določitvi datuma glavne obravnave odloči, da bo sestavljen samo iz dveh sodnikov in dveh sodnikov porotnikov.

Višje deželno sodišče je na prvi stopnji pristojno za odločanje o kaznivih dejanjih iz člena 120(1) in (2) GVG, od katerih se večina nanaša na grožnjo varnosti oziroma obstoju Zvezne republike Nemčije. Kazenski senat (*Strafsenat*) zveznega sodišča lahko sestavlja pet sodnikov, vključno s predsedujočim sodnikom.

Na začetku sojenja pa lahko kazenski senat odloči, da bodo zadevo obravnavali trije sodniki, vključno s predsedujočim sodnikom, razen če obseg in zapletenost zadeve zahtevata sodelovanje še dveh sodnikov (člen 122(2), stavka 1 in 2 GVG).

Pravna sredstva

Za odločanje o pravnih sredstvih zoper sodbe okrajnega sodišča (člen 312 zakona o kazenskem postopku (*Strafprozessordnung – StPO*)) je pristojno **deželno sodišče**, in sicer t. i. mali kazenski senat (*Kleine Strafkammer*) (člen 76(1) GVG), ki ga sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika. V primeru pravnega sredstva zoper sodbo razširjenega senata sodnikov porotnikov sodeluje še en poklicni sodnik (člen 76(6) GVG). Poleg tega je v skladu s členom 335 StPO mogoče, da se zoper sodbo namesto rednega pravnega sredstva (*Berufung*) vloži revizija (*Revision*) (t. i. *Sprungrevision*).

Revizija se lahko vloži zoper vse sodbe deželnega ali višjega deželnega sodišča na prvi stopnji (člen 333 StPO). Zvezno sodišče je pristojno za odločanje o reviziji (*Revisionsinstanz*) zoper vse odločbe višjih deželnih sodišč in velikih kazenskih senatov deželnih sodišč (člen 135(1) GVG). Senate zveznega sodišča, ki odločajo o reviziji, sestavlja pet poklicnih sodnikov, vključno s predsedujočim sodnikom. O revizijah zoper (druge) sodbe deželnega sodišča odloča višje deželno sodišče.

Sorodne povezave

 **Zvezno sodišče**

Zadnja posodobitev: 14/05/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Estonija

V tem razdelku so informacije o organizaciji rednih sodišč v Estoniji.

Redna sodišča – uvod

Okrajna sodišča so sodišča splošne pristojnosti **prve stopnje**; obravnavajo vse civilne, kazenske in prekrškovne zadeve, vodijo pa tudi druge postopke, za katere so pristojna po zakonu. Sodne postopke pred okrajnimi sodišči urejajo naslednji zakoniki: zakonik o civilnem postopku v civilnih zadevah, zakonik o kazenskem postopku v kazenskih zadevah in zakonik o prekrškovnem postopku v prekrškovnih zadevah.

Okrožna sodišča kot sodišča druge stopnje preverjajo sodbe in odločitve okrajnih sodišč na podlagi pritožb zoper sodbe in odločitve. Postopke pred upravnimi sodišči urejajo isti zakoni kot postopke pred sodišči prve stopnje.

Sodišča prve stopnje

Estonija ima štiri okrajna sodišča. Tvorijo jih sodne palače.

Okrajna sodišča:

okrajno sodišče v Harjuju (*Harju Maakohus*):

sodna palača v Talinu;

okrajno sodišče v Viruju (*Viru Maakohus*):

sodna palača v Jõhvi;

sodna palača v Narvi;

sodna palača v Rakvereju;

okrajno sodišče v Pärnuju (*Pärnu Maakohus*):

sodna palača v Pärnuju;

sodna palača v Haapsaluju;

sodna palača v Kuressaareju;

sodna palača v Rapli;

sodna palača v Paideju.

Okrajno sodišče v Pärnuju ima tudi oddelek za plačilne naloge, ki obravnava vloge za pospešeni postopek za plačilni nalog;

okrajno sodišče v Tartuju (*Tartu Maakohus*):

sodna palača v Tartuju;

sodna palača v Jõgevi;

sodna palača v Viljandiju;

sodna palača v Valgi;

sodna palača v Võruju.

Okrajno sodišče v Tartuju ima tudi registrski in zemljiškoknjižni oddelek. Zemljiškoknjižni oddelek vodi zemljiško knjigo in register ladij. Registrski oddelek vodi poslovni register, register nepridobitnih združenj in fundacij ter register trgovinskih zavez.

Sodišča druge stopnje

Estonija ima dve okrožni sodišči.

Okrožni sodišči:

okrožno sodišče v Talinu (*Tallinna Ringkonnakohus*);

okrožno sodišče v Tartuju (*Tartu Ringkonnakohus*).

Pravne zbirke podatkov

Kontaktne podatke estonskih sodišč so na voljo na [spletišču sodišč](#). Dostop do kontaktnih podatkov je brezplačen.

Zadnja posodobitev: 01/10/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Irska

Na tej strani so informacije o organizaciji rednih sodišč na Irskem.

Redna sodišča

Sistem sodišč na Irskem izvira iz ustave iz leta 1922, ki je določila ustanovitev novih sodišč, s katerimi so se nadomestila tista, ki so se razvila pod britanskim upravljanjem. Nova sodišča so bila ustanovljena leta 1924 na podlagi zakona o sodiščih iz leta 1924 (*Courts of Justice Act*), ki pomeni pravno podlago sistema sodišč.

Sedanja sodišča so bila ustanovljena z zakonom o ustanovitvi in sestavi sodišč iz leta 1961 (*Courts (Establishment and Constitution) Act*), in sicer na podlagi člena 34 ustave, ki so jo Irci sprejeli leta 1937. Prizivno sodišče (*Court of Appeal*) je bilo ustanovljeno 29. oktobra 2014 na podlagi referendumu iz leta 2013.

Izvajanje sodne oblasti na splošno urejajo členi 34 do 37 ustave. Člen 34(1) določa, da „sodno oblast izvajajo z zakonom ustanovljena sodišča“. Ustava določa strukturo sistema sodišč, in sicer: prizivno sodišče najvišje stopnje (*Court of Final Appeal*), vrhovno sodišče (*Supreme Court*), prizivno sodišče (*Court of Appeal*), ki je pristojno za kazenske in civilne zadeve, ter prvostopenjska sodišča, ki vključujejo višje sodišče (*High Court*) s polno pristojnostjo v vseh kazenskih in civilnih zadevah ter sodišča z omejeno krajevno pristojnostjo, tj. okrožna sodišča (*Circuit Court*) in okrajna sodišča (*District Court*).

Civilna sodišča

Vrhovno sodišče (*Supreme Court*)

Ko je 28. oktobra 2014 začel veljati 33. amandma k ustavi, s katerim je bilo ustanovljeno prizivno sodišče, so bile uvedene pomembne spremembe glede pristojnosti [vrhovnega sodišča](#) za obravnavo pritožb. Od dneva ustanovitve prizivnega sodišča ima vrhovno sodišče pristojnost za obravnavo pritožb v naslednjih primerih:

(a) če gre za pritožbo zoper odločitev prizivnega sodišča in vrhovno sodišče meni, da gre pri odločitvi za vprašanje, ki je pomembno za širšo javnost, ali če je treba dopustiti pritožbo na vrhovno sodišče zaradi pravičnosti in

(b) če gre za pritožbo zoper odločitev višjega sodišča in vrhovno sodišče meni, da je zaradi izjemnih okoliščin upravičena pritožba neposredno na vrhovno sodišče; temeljni pogoj za to je, da je izpolnjen vsaj eden od naslednjih dejavnikov (ali pa oba): gre za vprašanje, ki je pomembno za širšo javnost, ali pa je to potrebno zaradi pravičnosti.

Pritožbe zoper odločitve višjega sodišča v civilnih postopkih, ki bi jih pred sprejetjem 33. amandmaja obravnavalo vrhovno sodišče, so zdaj v pristojnosti prizivnega sodišča, razen v primerih, ko vrhovno sodišče sprejme pritožbo, ker meni, da pritožba izpolnjuje pogoje iz člena 34(5)(4)^o ustave. Poleg tega velja, da pravna vprašanja, ki bi jih lahko okrožna sodišča prej naslavljala na vrhovno sodišče (prošnja za mnenje o pravnem vprašanju), zdaj obravnava prizivno sodišče.

Vendar pa 33. amandma ne vpliva na izvirno pristojnost vrhovnega sodišča, kar pomeni opravljanje funkcije iz člena 26 ustave. Člen 26 določa, da je vrhovno sodišče na podlagi zahteve predsednika Irske pristojno za odločanje, ali je zakon (oziroma katera koli njegova določba), ki sta ga sprejela oba doma

irskega parlamenta (Oireachtas) in ki je bil predsedniku Irske predložen v podpis, preden se razglasi, skladen z ustavo. Če se pojavi vprašanje trajne nezmožnosti predsednika za delo, o tem odloča vrhovno sodišče.

Sodišče običajno zaseda v sestavi treh ali petih sodnikov, izjemoma v sestavi sedmih sodnikov. Kadar sodišče presoja skladnost zakona, ki ga je sprejel parlament, z ustavo, mora v skladu z ustavo zasedati v senatu najmanj petih sodnikov. Ta zahteva se uporablja tudi, kadar predsednik Irske na podlagi člena 26 ustave sodišče zaprosi za mnenje glede skladnosti zakona, ki ga je sprejel parlament, z ustavo. Kadar sodišče na podlagi člena 12 ustave odloča o tem, ali je predsednik postal trajno nezmožen za delo, mora zasedati v senatu najmanj petih sodnikov. Nekatere začasne ali procesne vloge lahko obravnava predsednik vrhovnega sodišča ali drug sodnik vrhovnega sodišča sam.

Prizivno sodišče (Court of Appeal)

Prizivno sodišče je bilo ustanovljeno 29. oktobra 2014 na podlagi referendumu iz leta 2013. Tako kot pri ostalih sodiščih najvišjih stopenj nekaj njegovih pristojnosti izhaja iz ustave in nekaj iz zakonodaje. Gre za pritožbeno sodišče, ki je po instanci med višjim sodiščem in vrhovnim sodiščem.

To sodišče je v civilnih postopkih pristojno obravnavati pritožbe zoper odločitve višjega sodišča, ki bi jih pred sprejetjem 33. amandmaja obravnavalo vrhovno sodišče. Izjeme so zadeve, pri katerih je vrhovno sodišče sprejelo pritožbo v obravnavo, ker meni, da ta izpolnjuje pogoje iz člena 34(5)(4) ustave. Sodišče lahko obravnava pritožbe zoper zadeve, ki jih je obravnavalo višje sodišče, glede vprašanja, ali je zakon v skladu z ustavo. Ustava določa, da ni mogoče sprejeti zakona, ki bi prizivnemu sodišču omejil to pristojnost.

Prizivno sodišče sestavljajo predsednik in devet sodnikov. Predsednik vrhovnega sodišča (*Chief Justice*) in predsednik višjega sodišča sta člana prizivnega sodišča po uradni dolžnosti. Sodišče lahko zaseda v senatu treh sodnikov. Nekatere začasne in procesne vloge lahko obravnava predsednik sodišča sam, lahko pa za to pooblasti drugega sodnika.

Višje sodišče (High Court)

Višje sodišče ima v skladu z ustavo polno izvirno pristojnost za odločanje v vseh zadevah in o vseh vprašanjih, pravnih ali glede dejanskega stanja, v civilnih ali kazenskih zadevah. Je izključno pristojno za odločanje o zadevah v zvezi s posvojitvijo otrok in zahtevami za izročitev. Pristojno je tudi za presojo ustavnosti katerega koli zakona (razen zakonov, ki jih je predsednik Irske že predložil v presojo vrhovnemu sodišču). V večini zadev višjega sodišča zaseda sodnik posameznik, čeprav zakon določa, da nekatere zadeve obravnava tudi sodnik, ki zaseda s poroto (na primer tožbe zaradi obrekovanja, fizičnega napada ali protipravnega odvzema prostosti). V zadevah izjemnega pomena lahko presojata dva sodnika ali več, ki zasedajo kot razširjeni senat (*Divisional Court*).

Višje sodišče je pritožbeno sodišče za odločbe okrožnega sodišča v civilnih zadevah. Poleg pritožb zoper odločitve okrožnih sodišč v civilnih zadevah je višje sodišče pristojno tudi za preskus odločb vseh nižjih sodišč z izdajanjem posebnih sodnih odredb (prerogativov) „mandamus“ (odredba višjega sodišča nižjemu, da ustrezno izpolni svoje zakonske obveznosti), „prohibition“ (odredba višjega sodišča nižjemu, da preneha nezakonito ravnanje) in „certiorari“ (odredba višjega sodišča nižjemu, naj mu preda spis obravnavane zadeve v sodni nadzor). Te odločbe niso povezane z vsebino odločb nižjih sodišč, ampak z vprašanjem prekoračitve pristojnosti.

Višje sodišče lahko odloča o pravnih vprašanjih, ki jih nanj naslovi okrajno sodišče. Prav tako odloča o vlogah glede varščine, kadar je oseba obtožena umora, in v primerih, ko obtoženec zahteva spremembo določb in pogojev, ki jih je izreklo okrajno sodišče.

Višje sodišče običajno zaseda v Dublinu, kadar obravnava izvirne vloge. Prav tako zaseda v več drugih okrožjih, kadar obravnava izvire vloge glede odškodnine zaradi telesnih poškodb in smrti. Kadar zaseda v okrožjih (*High Court on Circuit*), obravnava pritožbe zoper odločitve okrožnega sodišča.

Okrožno sodišče (Circuit Court)

Pristojnost  **okrožnega sodišča** v civilnih zadevah je omejena, razen če vse stranke v postopku soglašajo, da je njegova pristojnost neomejena. Omejitev pristojnosti sodišča se nanaša predvsem na tožbe, pri katerih vrednost spornega predmeta ne presega 75 000 EUR (oziroma 60 000 EUR v tožbah zaradi telesnih poškodb).

Okrožno sodišče je pristojno v zadevah, povezanih z dedovanjem, ter v zadevah glede lastništva ali najema nepremičnin, če obdavčljiva vrednost premoženja ne presega 253,95 EUR. Okrožna sodišča so pristojna tudi za obravnavo postopkov s področja družinskega prava, vključno s prenehanjem življenjske skupnosti, razvezo zakonske zveze, razveljavitvijo zakonske zveze in pritožbami zoper odločitve okrajnega sodišča.

V civilnih zadevah pri okrožnem sodišču zaseda sodnik posameznik brez porote. V civilnih in kazenskih zadevah okrožna sodišča obravnavajo pritožbe zoper odločitve okrajnih sodišč. V okviru pritožbe se zadeva ponovno obravnava, odločitev okrožnega sodišča pa je dokončna, saj zoper njo ni več mogoča nadaljnja pritožba.

Okrožno sodišče je pristojno tudi za obravnavo vseh vlog za izdajo dovoljenj za prodajo alkoholnih pijač za uživanje v posameznem lokalu, pristojno pa je tudi za odločanje o pritožbah zoper odločbe drugih sodnih organov, kot je vodja urada za obravnavo enakopravnosti (*Director of Equality Investigations*).

Okrajno sodišče (District Court)

Pristojnost  **okrajnih sodišč** je lokalna in omejena. V zadevah s področja družinskega prava so pristojna za sprejemanje odločb o preživljanju, prepovedih, varstvu in vzgoji otrok, stikih in sorodstvu.

Pristojna so tudi za obravnavo civilnih zadev v zvezi s pogodbami, nakupom s pridržanim lastništvom, prodajo na kredit, odškodninskimi tožbami, neplačevanjem najemnine ali nezakonitim zadržanjem blaga, če vrednost zahtevka ne presega 15 000 EUR. Prav tako so na splošno pristojna za izvrševanje sodnih odločb vseh sodišč v zvezi s plačilom dolgov, pristojna so za izdajo več različnih dovoljenj, na primer v zvezi s prodajo alkoholnih pijač, in za obravnavo odškodninskih zahtevkov zaradi namerno povzročene škode, če vrednost zahtevka ne presega 15 000 EUR.

Okrajna sodišča zasedajo v 24 okrajih, in sicer v dublinskem metropolitanskem okraju in 23 drugih okrajih. Kraj sojenja je na splošno odvisen od tega, kje je bila sklenjena pogodba, ali kje toženec biva ali opravlja svojo dejavnost, v zadevah v zvezi z dovoljenji pa od tega, kje se nahajajo prostori, za katere se izdaja dovoljenje.

Kazenska sodišča

Vrhovno sodišče (Supreme Court)

Vrhovno sodišče obravnava pritožbe zoper odločbe prizivnega sodišča v zadevah, pri katerih je treba obravnavati pravno vprašanje izjemnega javnega pomena.

Prizivno sodišče (Court of Appeal)

Prizivno sodišče je na podlagi zakona o prizivnem sodišču iz leta 2014 (*Court of Appeal Act*) pristojno za obravnavo pritožb, ki jih je prej obravnavalo kazensko prizivno sodišče.

Pritožbe oseb, ki so bile obsojene na podlagi obtožnice pred okrožnim sodiščem ali osrednjim kazenskim sodiščem in ki pridobijo potrdilo prvostopenjskega sodnika, da je v zadevi dopustna pritožba, se zdaj vložijo pri prizivnem sodišču. Če prvostopenjski sodnik zavrne izdajo takega potrdila, lahko pritožbo odobri prizivno sodišče samo, in sicer na podlagi pritožbe zoper tako zavrnitev.

Poleg tega lahko vodja državnega tožilstva na podlagi člena 2 zakona o kazenskem pravosuđu iz leta 1993 (*Criminal Justice Act*) pri prizivnem sodišču vloži pritožbo zaradi neupravičene prizanesljivosti pri izreku sankcije. V primeru domnevne sodne zmote se lahko pritožba vloži na podlagi člena 2 zakona o kazenskem postopku iz leta 1993 (*Criminal Procedure Act*).

Prizivno sodišče je pristojno tudi za obravnavo pritožb, ki jih vložijo vodja državnega tožilstva glede pravnih vprašanj, izhajajočih iz kazenskega postopka, ki se je zaključil z oprostitvijo. Odločitev prizivnega sodišča ne vpliva na oprostilno sodbo v taki zadevi.

Pri prizivnem sodišču se vložijo tudi pritožbe vodje državnega tožilstva zoper oprostilno sodbo ali odločitev, da se ne odredi ponovno sojenje. Prizivno sodišče je na podlagi zakona o prizivnem sodišču iz leta 2014 (*Court of Appeal Act*) pristojno za obravnavo pritožb, ki jih je prej obravnavalo vojaško prizivno sodišče (*Courts-Martial Appeal Court*). To pomeni, da lahko osebe, obsojene pred vojaškim sodiščem, pritožbo vložijo pri prizivnem sodišču.

Kazensko prizivno sodišče (*Court of Criminal Appeal*)

Na podlagi zakona o prizivnem sodišču iz leta 2014 (*Court of Appeal Act*) se je pristojnost  kazenskega prizivnega sodišča za odločanje o pravnih sredstvih prenesla na prizivno sodišče.

Specializirano kazensko sodišče (*Special Criminal Court*)

 Specializirano kazensko sodišče je bilo ustanovljeno za obravnavo kaznivih dejanj, kadar redna sodišča ne morejo zagotoviti učinkovitega sojenja ter ohranitve javnega reda in miru. Sodišče zaseda v senatu treh sodnikov in brez porote.

Osrednje kazensko sodišče (*Central Criminal Court*)

 Osrednje kazensko sodišče je kazenski oddelek višjega sodišča. Obravnava huda kazniva dejanja, vključno z umori, posilstvi, izdajo in piratstvom, ter vodi kazenske postopke na podlagi zakona o konkurenci iz leta 2002 (*Competition Act*). Sodišče zaseda v sestavi sodnika in porote.

Okrožno kazensko sodišče (*Circuit Criminal Court*)

Okrožno kazensko sodišče obravnava kazniva dejanja, za obravnavo katerih ni pristojno osrednje kazensko sodišče. Zaseda v sestavi sodnika in porote. Obravnava tudi pritožbe zoper sodbe okrajnega sodišča.

Okrajno sodišče (*District Court*)

Okrajno sodišče obravnava prekrške (predvsem tiste, določene v zakonu) in nekatera kazniva dejanja. Odloča sodnik posameznik.

Zadnja posodobitev: 18/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Grčija

Civilna sodišča (*Polítiká díkastíria*)

Civilna sodišča obravnavajo vse zasebne spore, vključno z nepravdnimi zadevami, ki so po zakonu dodeljene tem sodiščem.

Civilna sodišča so:

vrhovno sodišče (*Áρειος Πάγος*);

prizivna sodišča (*Εφετεία*);

sodišča prve stopnje z več sodniki (*Πολυμελή Protodikeía*);

sodišča prve stopnje s sodnikom posameznikom (*Μονομελή Protodikeía*);

okrožna civilna sodišča (*Ειρινodikeía*).

Kazenska sodišča (*Ποινικά díkastíria*).

Kazenska sodišča obravnavajo kazenske zadeve.

Kazenska sodišča so:

vrhovno sodišče (*Áρειος Πάγος*);

prizivna sodišča s senatom petih sodnikov (*Πενταμελή Εφετεία*);

mešana porotna sodišča (*μεϊκτά orkotá díkastíria*);

prizivna mešana porotna sodišča (*μεϊκτά orkotá Εφετεία*);

prizivna sodišča s senatom treh sodnikov (*Τριμελή Εφετεία*);

kazenska sodišča prve stopnje s senatom treh sodnikov (*Τριμελή Plimmeleiodikeía*);

kazenska sodišča prve stopnje s sodnikom posameznikom (*Μονομελή Plimmeleiodikeía*);

okrožna kazenska sodišča (*Πταισματodikeía*);

sodišča za mladoletnike (*Δικαστήρια Ανήλικων*).

V skladu s posebnimi zakoni kazensko pristojnost izvajajo tudi:

vojaška sodišča (*Stratodikeía*);

sodišča vojne mornarice (*Ναυτοdikeía*);

sodišča vojnega letalstva (*Aerodikeía*).

Ta sodišča sodijo kot specializirana kazenska sodišča.

Sodijo v zadevah, ki vključujejo kazniva dejanja vojaškega osebja, zaposlenega v kopenskih silah, vojni mornarici in vojnem letalstvu.

Upravna sodišča (*Διοικητικά díkastíria*)

Državni svet (*Συμβούλιο τῆς Επικρατείας*) je eno od treh najvišjih sodišč v Grčiji (skupaj z vrhovnim sodiščem in grškim računskim sodiščem (*Ελεγκτικό Συνέδριο*)).

Vrhovno upravno sodišče (državni svet) obravnava zadeve, kot so:

peticije za razveljavitev upravnih aktov zaradi kršitve zakona, zlorabe moči, pomanjkanja pristojnosti ali formalne opustitve;

pravna sredstva civilnega in vojaškega osebja ter osebja državnih in drugih organov zoper odločitve upravnih svetov (*υπηρεσιακά συμβούλια*) o napredovanju, razrešitvi, razporeditvi na nižje delovno mesto itd.;

peticije za revizijo odločb upravnih sodišč. Upravna sodišča odločajo v upravnih sporih med organi državne uprave in državljani.

Računsko sodišče ima tako sodne kot upravne pristojnosti, zaradi česar je organ z dvojno funkcijo. Njegova naloga je nadzirati državne izdatke tako javnega sektorja kot lokalnih organov. Pristojno je tudi za nadzor in dodeljevanje pristojnosti javnim uslužbencem ter ima sodna pooblastila za odločanje o nekaterih zadevah v zvezi s plačili javnih uslužbencev.

Redna upravna sodišča (*τακτικά διοικητικά díkastíria*) so upravna sodišča prve stopnje (*Διοικητικά Protodikeía*) in upravna prizivna sodišča (*Διοικητικά Εφετεία*).

Upravna sodišča prve stopnje sodijo v enočlanskih ali tričlanskih senatih, odvisno od denarne vrednosti spora. Obravnavajo davčne zadeve, spore med posamezniki in organizacijami socialne varnosti ali socialne politike ter upravne spore med državljani in organi državne ali lokalne uprave.

Upravna sodišča prve stopnje v senatu treh sodnikov obravnavajo tudi pravna sredstva zoper odločitve sodnika posameznika na sodišču prve stopnje.

Upravna prizivna sodišča obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe tričlanskih senatov upravnih sodišč prve stopnje. Sodijo tudi na prvi stopnji o zahtevkih za razveljavitev upravnih aktov v zvezi z zaposlitvijo javnih uslužbencev (razrešitev, neimenovanje, nenapredovanje itd.).

Pravne zbirke podatkov

Spletno mesto  [vrhovnega upravnega sodišča \(državnega sveta\)](#). Dostop do zbirke podatkov je **brezplačen**.

Spletno mesto  [vrhovnega sodišča](#). Dostop do zbirke podatkov je **brezplačen**.

Sorodne povezave

 [Vrhovno sodišče](#)

 [Vrhovno upravno sodišče \(državni svet\)](#)

 [Grško računsko sodišče](#)

 [Sodišče prve stopnje v Atenah](#)

 [Sodišče prve stopnje v Solunu](#)

 [Sodišče prve stopnje v Pireju](#)

 [Sodišče prve stopnje v Patrasu](#)

 [Sodišče prve stopnje v Tripoliju](#)

 [Sodišče prve stopnje v Amfissi](#)

 [Okrožno civilno sodišče v Patrasu](#)

 [Okrožno civilno sodišče v Nikaii](#)

 [Okrožno civilno sodišče v Korintu](#)

Zadnja posodobitev: 04/07/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Španija

Člen 117 španske ustave iz leta 1978 določa, da je načelo enotnosti sodstva temelj organizacije in delovanja sodišč.

To načelo se izraža v enotnem sodstvu, katerega pristojnosti izvajajo sodniki (*jueces* in *magistrados*), ki sodijo pri rednih sodiščih.

Obstajajo številna sodišča, delo pa se jim dodeljuje glede na merila za določitev pristojnosti: vsebino zadeve, znesek, osebo, funkcijo ali regijo, saj enotnost sodstva ne izključuje obstoja različnih vrst sodišč z različnimi pristojnostmi.

Ustava iz leta 1978 določa, da je Španija socialna in demokratična pravna država; najvišje vrednote njenega pravnega sistema so svoboda, pravičnost, enakost in politični pluralizem. Naslov VI ustave se nanaša na sodstvo in v členu 117 je določeno, da je načelo enotnosti sodstva (*unidad jurisdiccional*) temelj organizacije in delovanja sodišč.

Ta načela so podlaga organizacije sodišč v Španiji, zato sodstvo sestavlja enotna skupina neodvisnih in odgovornih sodnikov, ki jih ni mogoče odstaviti ter ki morajo upoštevati le ustavo in načelo pravne države.

Sodišča, opredeljena v zakonu ali mednarodni pogodbi, so izključno odgovorna za izvrševanje sodne oblasti z izrekanjem in izvrševanjem sodnih odločb.

Redna sodišča – uvod

Obstajajo številna sodišča, ki se jim delo dodeljuje glede na različna zakonsko določena merila za določitev pristojnosti: vsebino zadeve, znesek, osebo, funkcijo ali regijo, saj enotnost sodstva ne izključuje obstoja različnih vrst sodišč z različnimi pristojnostmi. Sodišča sodno pristojnost izvršujejo le v zadevah, v katerih jim je naložena z zakonom.

Ureditev, delovanje in vodenje sodišč določa sistemski zakon o sodstvu, ki temelji na členu 122 ustave iz leta 1978.

Razlikovati je treba med tremi osnovnimi vidiki:

krajevnim vidikom;

vidikom sestave senatov: ali sodi sodnik posameznik ali senat več sodnikov;

vidikom pristojnosti.

Krajevni vidik

V skladu z obrazložitvenim memorandumom k sistemskemu zakonu št. 6/1985 z dne 1. julija 1985 o sodstvu je Španija za namene sodstva **krajevno** razdeljena na občine, okraje (*partidos*), province in avtonomne skupnosti.

Sodno oblast izvršujejo naslednja sodišča: mirovna sodišča (*Juzgados de Paz*), prvostopenjska in preiskovalna sodišča (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), gospodarska sodišča (*Juzgados de lo Mercantil*), sodišča za nasilje nad ženskami (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), kazenska sodišča (*Juzgados de lo Penal*), upravna sodišča (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), delovna in socialna sodišča (*Juzgados de lo Social*), sodišča za mladoletnike (*Juzgados de Menores*), sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), deželna sodišča (*Audiencias Provinciales*), višja sodišča avtonomnih skupnosti (*Tribunales Superiores de Justicia*), nacionalno kazensko in upravno sodišče (*Audiencia Nacional*) ter vrhovno sodišče (*Tribunal Supremo*).

Nacionalno kazensko in upravno sodišče, vrhovno sodišče, osrednja preiskovalna sodišča (*Juzgados Centrales de Instrucción*) in osrednja upravna sodišča (*Juzgados Centrales de lo Contenciosoadministrativo*) izvajajo sodno pristojnost na celotnem nacionalnem ozemlju.

Sodnik posameznik ali senat več sodnikov

Sodnik posameznik sodi pri vseh sodiščih, razen pri vrhovnem sodišču, nacionalnem kazenskem in upravnem sodišču, višjih sodiščih ter deželnih sodiščih.

Vrhovno sodišče s sedežem v Madridu je najvišji sodni organ v pravnem sistemu, razen na področju ustavnih jamstev. Sestavljajo ga predsednik, predsedniki senatov (*presidentes de sala*) in sodniki (*magistrados*), ki so z zakonom dodeljeni posameznemu senatu in oddelku.

Vrhovno sodišče sestavljajo naslednji senati:

prvi: za civilne zadeve;

drugi: za kazenske zadeve;

tretji: za upravne zadeve;

četrti: za zadeve s področja socialnega in delovnega prava;

peti: za vojaške zadeve; deluje na podlagi posebne zakonodaje ter dopolnilno na podlagi sistema zakona o sodstvu in predpisov, ki se uporabljajo tudi za druge senate pri vrhovnem sodišču.

Nacionalno kazensko in upravno sodišče s sedežem v Madridu izvaja sodno pristojnost na celotnem nacionalnem ozemlju. Sestavljajo ga predsednik, predsedniki senatov in sodniki, ki so z zakonom dodeljeni posameznemu senatu in oddelku (pritožbeni oddelk, oddelk za kazenske zadeve, oddelk za upravne zadeve ter oddelk za zadeve s področja socialnega in delovnega prava).

V vsaki avtonomni skupnosti je po eno **višje sodišče**, ki je najvišje sodišče na ozemlju posamezne avtonomne skupnosti, njegova pristojnost pa ne posega v pristojnosti vrhovnega sodišča. Višje sodišče je poimenovano po zadevni avtonomni skupnosti, njegova krajevna pristojnost pa se nanaša na ozemlje skupnosti.

Razdeljeno je na tri senate: senat za civilne in kazenske zadeve, senat za upravne zadeve ter senat za zadeve s področja socialnega in delovnega prava. Sestavljajo ga predsednik, ki je hkrati predsednik senata za civilne in kazenske zadeve, ter predsedniki senatov in sodniki, ki so na podlagi zakona dodeljeni posameznemu senatu, in če je ustrezno, morebitnim oddelkom znotraj njih.

Deželna sodišča imajo sedeže v prestolnicah posameznih provinc, po katerih so poimenovana, pristojna pa so za celotno provinco. Sestavljajo jih en predsednik in dva ali več sodnikov. Lahko so razdeljena tudi na dva ali več oddelkov z isto sestavo; v takem primeru je predsednik sodišča tudi predsednik enega od takih oddelkov.

Obravnavajo civilne in kazenske zadeve.

Sodna pisarna (*Oficina Judicial*)

V sistemskem zakonu o sodstvu je sodna pisarna opredeljena kot upravni organ, ki je sodnikom in sodiščem v pomoč pri delu.

Zasnovana je bila za povečanje učinkovitosti in uspešnosti pravosodnih organov in preglednosti sodnih postopkov, racionalizacijo reševanja zadev ter spodbujanje sodelovanja in usklajevanja med različnimi službami in enotami, ki sestavljajo sodno pisarno. Ustanovitev te pisarne je torej odziv na prizadevanje za visokokakovostno in dostopno javno službo, ki uresničuje ustavne vrednote in je prilagojena dejanskim potrebam državljanov.

To je nov organizacijski model, s katerim se uvajajo sodobne tehnike vodenja na podlagi kombinacije različnih enot upravljanja: enot za neposredno podporo sodnim postopkom, ki so enakovredne nekdanjim enotam sodišč (*juzgados*) in ki so v pomoč sodnikom pri izvajanju sodnih nalog, ter skupnih postopkovnih služb pod vodstvom sodnih uradnikov (*Letrados de la Administración de Justicia*), ki opravljajo vse naloge, ki niso strogo sodne narave, kot so sprejemanje dokumentov, obravnava sodnih pozivov, izvrševanje odločb, izvajanje nesodnih postopkov, sprejemanje vlog za začetek postopka, obveščanje strank, odprava postopkovnih pomanjkljivosti ipd.

Obstajajo tri vrste skupnih postopkovnih služb:

skupna splošna služba,

skupna služba za vodenje zadev,

skupna služba za izvrševanje odločb.

Pristojnost

Poleg krajevnega vidika je treba poudariti različne vrste zadev, ki jih lahko obravnavajo sodišča, in sicer v okviru **štirih sodnih sistemov**:

Civilna sodišča: obravnavajo zadeve iz svoje pristojnosti in spore, za katere niso izrecno pristojna druga sodišča. Zato jih je mogoče opredeliti kot splošna sodišča.

Kazenska sodišča: kazenske zadeve in postopke je treba obravnavati v kazenskem sistemu, razen tistih, ki spadajo v vojaško pristojnost. Špansko pravo pa omogoča, da se civilna tožba, ki izhaja iz kaznivega dejanja, vložijo hkrati z obtožnico. V takem primeru kazensko sodišče odloči o ustreznosti odškodnini za škodo, nastalo zaradi kaznivega dejanja.

Upravna sodišča: ustava določa, da sodišča nadzorujejo regulativne organe in zakonitost upravnih aktov, pa tudi skladnost teh aktov s cilji, ki jih upravičujejo. Upravna sodišča preverjajo zakonitost aktov organov, obravnavajo pa tudi finančne zahtevke zoper njih. Na podlagi zakona imajo namreč posamezniki pravico do odškodnine za škodo, povzročeno njihovem premoženju ali pravicam, razen v primeru višje sile, če je škoda posledica delovanja javnih služb.

Delovna in socialna sodišča: obravnavajo zahtevke s področja socialnega prava, zahtevke v posameznih in kolektivnih sporih ter zahtevke glede socialne varnosti ali zahtevke zoper državo, če je ta odgovorna na podlagi zakonodaje o zaposlovanju.

Poleg teh štirih sistemov sodišč v Španiji obstajajo tudi **vojaška sodišča**.

Vojaška sodišča so izjema od načela enotnosti sodstva.

Ustava opredeljuje načela sodne dejavnosti in določa enotnost državnega sodstva. Organizacija in delovanje vojaških sodišč, ki so del državnega sodstva, temeljita na načelu enotnosti sodstva. Ta sodišča obravnavajo le zadeve s strogo vojaškega področja ter, če je ustrezno, zadeve, ki izhajajo iz razglasitve izrednih razmer, in sicer v skladu z ustavo in določbami kazenskega, postopkovnega in disciplinskega vojaškega prava.

Pristojnost vojaških sodišč je v času miru strogo omejena na vojaško področje, torej obravnavo dejanj, ki so opredeljena kot kazniva v vojaškem kazenskem zakoniku; v primeru vojaških enot, nameščenih v tujini, se njihova pristojnost razširi na vse vrste kaznivih dejanj. Sistemski zakon št. 4/1987 o pristojnosti in organizaciji vojaških sodišč pa v vojnem času omogoča spremembo tega področja uporabe, vendar mora to odločitev sprejeti parlament (*Cortes Generales*) ali vlada, če je za to pooblaščen.

V civilnem sistemu so vojaška sodišča odgovorna za pripravo postopkov oporočnega ali neoporočnega dedovanja pripadnikov oboroženih sil, ki v vojnem času umrejo v bitki ali na morju; omejijo se na zagotavljanje bistvene pomoči, da se omogoči pokop pokojnika ter popiše in začasno zavaruje njegovo premoženje, o čemer vedno obvestijo pristojni civilni pravosodni organ.

Vojaška sodišča so sestavljena iz poklicnega vojaškega osebja, pripadnikov oboroženih sil in predstavnikov ministrstva za obrambo.

V sistemu vojaških sodišč delujejo: regionalna vojaška sodišča (*Juzgados Togados Territoriales*), osrednja vojaška sodišča (*Juzgados Togados Centrales*), višji regionalni vojaški tribunali (*Tribunales Militares Territoriales*) in osrednji vojaški tribunal (*Tribunal Militar Central*). Najvišji organ v sistemu vojaških sodišč pa je peti senat vrhovnega sodišča.

Osrednji vojaški tribunal ima sedež v Madridu in je pristojen za celotno državo; je osrednje sodišče za obravnavo zadev, ki so mu dodeljena na podlagi sistemskega zakona št. 4/1987 z dne 15. julija 1987 o pristojnosti in organizaciji vojaških sodišč.

Regionalna vojaška sodišča so odgovorna za preiskave v vojaških kazenskih postopkih v zadevah, ki spadajo v njihovo pristojnost, medtem ko je za obravnavo takih postopkov pristojno ustrezno višje regionalno vojaško sodišče. Regionalna vojaška sodišča med drugim tudi nadzorujejo izvajanje kazenskih sankcij v zvezi z vojaškimi zavodi za izvajanje kazenskih sankcij in osebami, ki so v njih zaprte.

Oblikovanje senata za vojaške zadeve pri vrhovnem sodišču, za katerega se uporabljajo ista postopkovna pravila in pravila o statusu njegovih članov kot za druge senate, pomeni enotnost na vrhu dveh sodnih struktur, ki sestavljata državno sodstvo.

V okviru tega senata sodijo sodniki z rednih in vojaških sodišč, kar jamči uravnoteženost sodnih postopkov na najvišji ravni. Ta senat običajno odloča o kasacijskih pritožbah in revizijah, čeprav je lahko pristojen tudi v posebnih zadevah v zvezi z osebami, ki imajo visok vojaški položaj.

V Španiji ni izrednih sodišč; vendar pa so bila v okviru navedenih pravosodnih sistemov **ustanovljena posebna sodišča za določene zadeve, na primer sodišča, ki obravnavajo nasilje nad ženskami, sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi, ter sodišča za mladoletnike. To so redna sodišča, ki so specializirana za posamezno področje. Za več informacij glej informativni pregled o specializiranih sodiščih v Španiji.**

V nadaljevanju sledi analiza štirih pravosodnih sistemov v Španiji, pri čemer so navedene pristojnosti posameznih sodišč.

Sistem civilnega sodstva

Sodno pristojnost v okviru sistema civilnega sodstva imajo: prvi senat vrhovnega sodišča (*Sala I del Tribunal Supremo*), senat za civilne in kazenske zadeve višjih sodišč avtonomnih skupnosti (*Sala de lo Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), civilni oddelki deželnih sodišč (*Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), prvostopenjska sodišča (*Juzgados de Primera Instancia*), mirovna sodišča in nekatera specializirana sodišča (družinska sodišča (*Juzgados de Familia*), gospodarska sodišča, sodišča za blagovno znamko EU (*Juzgados de Marca Comunitaria*) in sodišča za nasilje nad ženskami).

Gospodarska sodišča ter sodišča za blagovno znamko EU in za nasilje nad ženskami so podrobneje predstavljena v informativnem pregledu o specializiranih sodiščih v Španiji.

Sistem kazenskega sodstva

Sodno pristojnost v okviru sistema kazenskega sodstva imajo: drugi senat vrhovnega sodišča (*Sala 2ª del Tribunal Supremo*), senat za kazenske zadeve nacionalnega kazenskega in upravnega sodišča (*Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), senat za civilne in kazenske zadeve višjih sodišč avtonomnih skupnosti (*Sala de lo Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), kazenski oddelki deželnih sodišč (*Secciones Penales de las Audiencias Provinciales*), kazenska sodišča, preiskovalna sodišča (*Juzgados de Instrucción*), sodišča za mladoletnike, sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi, sodišča za nasilje nad ženskami in mirovna sodišča.

Sodišča za mladoletnike, sodišča, pristojna za socialno varstvo zapornikov in nadzor nad njimi, ter sodišča za nasilje nad ženskami so podrobneje predstavljena v informativnem pregledu o specializiranih sodiščih v Španiji.

Sistem upravnega sodstva

Sodno pristojnost v okviru sistema upravnega sodstva imajo: tretji senat vrhovnega sodišča (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), senat za upravne postopke pri nacionalnem kazenskem in upravnem sodišču (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de la Audiencia Nacional*), senat za upravne postopke pri višjih sodiščih avtonomnih skupnosti (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de los Tribunales Superiores de Justicia*), osrednja upravna sodišča in upravna sodišča.

Sistem sodstva s področja socialnega in delovnega prava

Sodno pristojnost v okviru sistema sodstva s področja socialnega in delovnega prava imajo: četrti senat vrhovnega sodišča (*Sala 4ª del Tribunal Supremo*), senat za delovnopravne in socialne zadeve pri nacionalnem kazenskem in upravnem sodišču (*Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), senat za delovnopravne in socialne zadeve pri višjih sodiščih avtonomnih skupnosti (*Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) ter delovna in socialna sodišča.

Pristojnosti vseh zgoraj navedenih sodišč so opredeljene v [sistemskem zakonu o sodstvu](#).

Sorodne povezave

[Splošni sodni svet \(Consejo General del Poder Judicial\)](#)

[Sistemski zakon o sodstvu](#)

Zadnja posodobitev: 17/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Francija

Ta stran vsebuje pregled rednih sodišč v Franciji.

Redna sodišča – uvod

Sodišča prve stopnje

Civilna sodišča

1. Okrožno sodišče (*tribunal de grande instance*)

Okrožno sodišče odloča o sporih med posamezniki (**civilne in gospodarske zadeve**), v katerih **vrednost zahtevka presega 10 000 EUR**.

Poleg tega je ne glede na vrednost zahtevka **pristojno zlasti na naslednjih področjih**:

status fizičnih oseb: sklenitev zakonske zveze, sorodstvene vezi, posvojitve, razglasitve glede pogrešanih oseb;

popravek listine o osebem stanju;

dedovanje;

civilne globe matičarjev;

nepremičninske tožbe v zvezi z lastninsko pravico in sodnim varstvom posesti;

industrijske nagrade;

prenehanje združenj in društev;

reševanje, prisilna poravnava in sodna likvidacija, če dolжник ni niti trgovec niti ni registriran v registru poklicev;

zavarovanje za primer nezgod pri delu in poklicnih bolezni oseb, ki niso zaposlene v kmetijstvu;

pristojbine za registracijo, davek za vpis posla v zemljiško knjigo, kolkovine in posredni prispevki ter takse, izenačene s temi pristojbinami, davki ali prispevki;

pogodbe o najemu poslovnih prostorov, razen ugovorov v zvezi z določitvijo cene pri spremembi ali podaljšanju najemne pogodbe, pogodbe o najemu prostorov za poklicno dejavnost in pogodbe o najemu za določen čas na komercialnem področju;

izpodbijanje pristnosti javnih listin;

civilne tožbe zaradi obrekovanja ali javne oziroma nejavne ustne ali pisne razžalitve;

spori v zvezi s plačilom, jamstvom ali vračilom vseh vrst terjatev, ki jih izterjajo carinska uprava in druge carinske službe v primerih in pod pogoji iz carinskega zakonika.

Okrožno sodišče sestavljajo poklicni sodniki: predsednik, podpredsedniki, sodniki, **državni tožilec**, nižji tožilci in namestniki tožilcev.

Nekateri od teh sodnikov so specializirani sodniki, ki delujejo predvsem na kazenskem področju, na primer:

sodnik za mladoletnike, ki je pristojen za sprejemanje zaščitnih ukrepov v zvezi z ogroženimi mladoletnimi osebami in odločanje o kršitvah (prekrški pete kategorije in delikti), ki jih storijo mladoletne osebe. Kadar na kazenskem področju odloča na nejavni seji, lahko izreče le vzgojne ukrepe; kadar predseduje sodišču za otroke, odloča skupaj z dvema nepoklicnima prisednikoma ter lahko izreče vzgojne in kazenske ukrepe;

sodnik za izvrševanje kazni, ki je pristojen za določitev glavnih načinov izvršitve kazni odvzema ali omejitve prostosti; kadar ukrepa v okolju „zaprtega tipa“, ko obsojena oseba prestaja kazen zapora, je pristojen za odločitev o prilagoditvi kazni (npr. prestajanje kazni zunaj zapora, delno prestajanje kazni zunaj zapora, pogojni odpust, odpust z elektronskim nadzorom); kadar ukrepa v okolju „odprtega tipa“, je pristojen za spremljanje in nadzor obsojene osebe pri izvrševanju njene kazni (npr. pogojna obsodba z varstvenim nadzorom, delo v korist skupnosti, socialni in sodni nadzor itd.);

preiskovalni sodnik, ki pod nadzorom preiskovalnega oddelka pritožbenega sodišča izvaja vsa dejanja, koristna za ugotovitev resnice; zbira vsa dejstva o zadevi, ne glede na to, ali so obremenilna ali razbremenilna; kadar presodi, da je preiskava končana, lahko izda odredbo o ustavitvi postopka ali pa obdolženca pošlje pred sodišče, ki mu bo sodilo. Preiskovalni sodnik preiskave ne more začeti na lastno pobudo. Zadevo mu mora predložiti državni tožilec ali žrtev kot oškodovanec v civilnem postopku.

Okrožno sodišče je običajno v **upravnem središču departmaja**, vendar so lahko ta sodišča tudi v drugih občinah. 1. januarja 2017 je bilo v Franciji 164 okrožnih sodišč.

2. Okrajno sodišče (*tribunal d'instance*)

📄 **Okrajno sodišče** odloča o sporih med posamezniki (civilne zadeve), v katerih vrednost zahtevka ne presega 10 000 EUR. (Ne glede na vrednost zahtevka ima nekatere izključne pristojnosti, kot so tožbe za določitev meje ali prisilno izselitev).

Ima **sodne pristojnosti** (npr. rubeži plač, dosmrtna rente, nepravilnosti pri volitvah, najemi stanovanj) in upravne pristojnosti; ima sodne pristojnosti (npr. rubeži plač, dosmrtna rente, nepravilnosti pri volitvah, najemi stanovanj) in **upravne pristojnosti**; tako je na primer direktor sodnega tajništva okrajnega sodišča pristojen za izdajo potrdil o državljanstvu.

Poleg tega okrajni sodnik izvaja naloge **sodnika, pristojnega za skrbništva (razen za skrbništvo nad mladoletnimi otroki, ki je na podlagi zakona z dne**

12. maja 2009 v pristojnosti sodnika za družinske zadeve pri okrožnem sodišču): pristojen je torej za zaščito ranljivih odraslih oseb, tako da zlasti nadzoruje upravljanje njihovega premoženja.

Okrajno sodišče ima enega ali več sodnikov, vendar o zadevah odloča samo en sodnik.

Okrajno sodišče ima običajno sedež v **upravnem središču okraja**. 1. januarja 2017 je bilo v Franciji 307 okrajnih sodišč.

3. Sodišče za spore majhne vrednosti in lažja kazniva dejanja (*juridiction de proximité*)

Sodišča za spore majhne vrednosti in lažja kazniva dejanja odločajo o **civilnih sporih** med posamezniki, v katerih **vrednost zahtevka ne presega 4 000 EUR**.

S 1. julijem 2017 so bila sodišča za spore majhne vrednosti in lažja kazniva dejanja ukinjena (zakon št. 2011-1862 z dne 13. decembra 2011), njihove naloge pa so prevzela okrajna sodišča.

4. Gospodarsko sodišče (*tribunal de commerce*)

📄 **Gospodarsko sodišče** odloča o **sporih** v zvezi z dogovori med trgovci, med kreditnimi ustanovami ali med trgovci in kreditnimi ustanovami ter sporih v zvezi z gospodarskimi družbami ali gospodarskimi posli med vsemi osebami. Odloča tudi v **postopkih v zvezi s podjetji v težavah**.

Gospodarsko sodišče sestavljajo nepoklicni sodniki, prostovoljci, trgovci ali vodje podjetij. Na prvih volitvah so izvoljeni za dve leti, nato pa po koncu prvega mandata za štiri leta, izvoli pa jih volilni kolegij, ki ga sestavljajo sodniki in nekdanji sodniki sodišča ter izvoljeni pooblaščenca (*délégués consulaires*). Izvoljeni pooblaščenca so trgovci ali vodje podjetij, izvoljeni vsakih pet let na območju pristojnosti gospodarskega sodišča. Njihova naloga je, da vsako leto sodelujejo na volitvah sodnikov gospodarskega sodišča.

1. januarja 2017 je bilo v **metropolitanski Franciji 134 gospodarskih sodišč**, v **departmajih regije Alzacija - Mozela 7 gospodarskih oddelkov** in v **čezmorskih departmajih 9 mešanih gospodarskih sodišč**.

V sestavi senata gospodarskega sodišča so najmanj trije sodniki, razen če ni določeno drugače.

Državno tožilstvo pred gospodarskim sodiščem zastopa interese družbe. Obvezno izrazi svoje stališče v zadevah v zvezi s podjetji v težavah.

Sodno tajništvo gospodarskega sodišča vodi sodni tajnik, ki je javni uradnik.

5. Delovno sodišče (*conseil de prud'hommes*)

📄 **Delovno sodišče** je pristojno za reševanje sporov med zaposlenimi in delodajalci v okviru pogodbe o zaposlitvi (plača, delovni čas, nadlegovanje, sankcije itd.). To je paritetno sodišče, sestavljeno iz nepoklicnih sodnikov, ki predstavljajo delodajalce in zaposlene.

Razdeljeno je na pet specializiranih oddelkov (vodstveni delavci, industrija, trgovina in poslovne storitve, kmetijstvo, različne dejavnosti). Če so glasovi razdeljeni med štiri sodnike, delovnemu sodišču predseduje sodnik, ki ga imenuje predsednik okrožnega sodišča, to je sodnik, ki odloči v primeru neodločenega izida.

Obstaja eno ali več delovnih sodišč na departma in najmanj eno delovno sodišče na območju pristojnosti okrožnega sodišča.

Trenutno je v Franciji 210 delovnih sodišč.

Po prenovi delovnih sodišč, izvedeni leta 2017, sodniki delovnih sodišč niso več izvoljeni, ampak imenovani na predlog reprezentativnih sindikalnih organizacij in organizacij delodajalcev glede na njihove zadevne člane. Sodniki so imenovani za štiriletni mandat.

6. Socialno sodišče (*tribunal des affaires de la sécurité sociale*)

📄 **Socialno sodišče** odloča o **sporih med ustanovami socialne varnosti in uporabniki** (npr. težave v zvezi z vključitvijo v ustanovo, dodelitvijo in izplačevanjem dajatev itd.).

Sestavljajo ga predsednik (sodnik okrožnega sodišča ali častni sodnik), prisednik, ki zastopa zaposlene osebe, in prisednik, ki zastopa delodajalce in samozaposlene osebe, ki ju za tri leta imenuje prvi predsednik pritožbenega sodišča, in sicer s seznama, ki ga za območje pristojnosti vsakega sodišča določi regionalni direktor za mladino, šport in socialno kohezijo na predlog najbolj reprezentativnih sindikalnih organizacij in organizacij delodajalcev.

V Franciji je 114 socialnih sodišč.

7. Sodišče za spore o nezmožnosti (*tribunal du contentieux de l'incapacité*)

Sodišče za spore o nezmožnosti je pristojno za odločanje o sporih v zvezi z invalidnostjo ali nezmožnostjo za delo socialnega zavarovanja, tj. o stanju ali stopnji nezmožnosti v primeru bolezni, nezgode pri delu ali invalidnosti zaradi nepoklicne bolezni ali nezgode.

Sestavljajo ga predsednik (častni sodnik ali strokovno usposobljena oseba), imenovan z odlokom ministra za pravosodje, prisednik, ki zastopa zaposlene osebe, in prisednik, ki zastopa delodajalce ali samozaposlene osebe (oba prisednika za tri leta imenuje prvi predsednik pritožbenega sodišča, na območju pristojnosti katerega ima sodišče sedež), in sicer s seznama, ki ga določi regionalni direktor za mladino, šport in socialno kohezijo na predlog najbolj reprezentativnih sindikalnih organizacij.

Trenutno je 26 sodišč za spore o nezmožnosti.

S 1. januarjem 2019 bodo zadeve socialnega sodišča, sodišča za spore o nezmožnosti in del zadev departmajskega odbora za socialno pomoč prenesene na socialne oddelke okrožnih sodišč. Ta specializirana sodišča bodo torej ukinjena.

8. Sodišče za kmetijska zemljišča (*tribunal paritaire des baux ruraux*)

📄 **Sodišče za kmetijska zemljišča** je pristojno za odločanje o **sporih med zakupodajalci in zakupojemalci kmetijskih zemljišč**, in sicer v zvezi s statusom zakupnine in spolovine, zakupi živine, zakupi z možnostjo odpovedi, zakupi za zasaditev zemljišč, dednimi zakupi in pogodbami za uporabo pašnih zemljišč.

Sodišča za kmetijska zemljišča predseduje okrajni sodnik. Pomagajo mu štirje nepoklicni prisedniki, ki jih izvolijo drugi prisedniki: dva zakupodajalca in dva zakupojemalca, imenovana za šest let z volilnih seznamov, ki jih določi prefekt na predlog komisije za pripravo volilnih seznamov.

Na podlagi prenove sodišč za kmetijska zemljišča leta 2018 prisedniki niso več izvoljeni, ampak imenovani na predlog najbolj reprezentativnih sindikalnih organizacij glede na njihove zadevne člane. Prisedniki se imenujejo za šestletni mandat.

Kazenska sodišča

1. Porotno sodišče (*cour d'assises*)

Porotno sodišče je pristojno za **odločanje o težjih kaznivih dejanjih**, to je o **najhujših kršitvah**, ki se kaznujejo z desetletno do dosmrtno zaporno kaznijo.

To je **departmajsko sodišče**, ki ni stalno. Datumi njegovih zasedanj se določijo vsakokrat, ko je to potrebno. Vendar v največjih departmajih zaseda skoraj stalno.

Sestavljajo ga trije poklicni sodniki: predsednik (predsednik senata ali sodnik na pritožbenem sodišču) in dva prisednika (sodnika na pritožbenem sodišču ali sodnika okrožnega sodišča departmaja, v katerem zaseda porota) ter porota (šest izžrebanih državljanov). Kadar so težja kazniva dejanja storili mladoletniki, zaseda tudi v sestavi porotnega sodišča za mladoletne osebe s porotniki. Poklicni prisedniki so takrat sodniki za mladoletne osebe.

O nekaterih težjih kaznivih dejanjih v zvezi z zakonodajo na področju terorizma, vojske ali prometa s prepovedanimi drogami odloča porotno sodišče, ki ga sestavljajo izključno poklicni sodniki.

Državno tožilstvo zastopa generalni pravobranilec.

2. Kazensko sodišče (*tribunal correctionnel*)

Pristojno je za **odločanje o kaznivih dejanjih**, to je o **kršitvah**, ki se po zakonu kaznujejo z največ desetletno zaporno kaznijo ali denarno kaznijo, ki znaša najmanj 3 750 EUR. To sodišče je del okrožnega sodišča. Načeloma ga sestavljajo trije poklicni sodniki, razen v primerih kršitev, ki so v pristojnosti sodnika posameznika.

Državno tožilstvo zastopa državni tožilec ali eden od njegovih namestnikov.

3. Sodišče za prekrške (*tribunal de police*)

Do 1. julija 2017 je bilo pristojno za odločanje o prekrških pete kategorije, sedež je imelo na okrajnem sodišču, predsedoval pa mu je okrajni sodnik, ki je odločal kot sodnik posameznik. Po tem datumu je pristojno za odločanje o vseh prekrških, sedež ima na okrožnem sodišču, sestavlja pa ga en sodnik tega sodišča.

Državno tožilstvo zastopa državni tožilec ali eden od njegovih namestnikov.

4. Sodišče za spore majhne vrednosti in lažja kazniva dejanja (*jurisdiction de proximité*)

Do 1. julija 2017 je bilo pristojno za odločanje o prekrških prve do četrte kategorije. Njegov sedež je bil na okrajnem sodišču. Njegov sedež je bil na okrajnem sodišču. Predsedoval mu je sodnik za spore majhne vrednosti in lažja kazniva dejanja, ki je odločal kot sodnik posameznik.

Funkcije državnega tožilstva je običajno izvajal policijski komisar. Po 1. juliju 2017 je bilo ukinjeno, njegove pristojnosti pa so bile prenesene na sodišče za prekrške, ki je bilo istega dne pripojeno okrožnemu sodišču.

5. Specializirana sodišča

Obstajajo tudi sodišča, ki so specializirana za določene kazenske zadeve, kot so pomorska trgovska sodišča, ki jih je trenutno šest in so pristojna za nekatera pomorska kazniva dejanja.

Sodišča druge stopnje

Pritožbeno sodišče (*cour d'appel*) posreduje na drugi stopnji in ponovno odloča o pravnih in dejanskih okoliščinah **zadev, v katerih so že odločila** prvostopenjska sodišča.

Sestavljajo ga izključno poklicni sodniki: prvi predsednik, predsedniki senatov in sodniki (razen v primeru pritožbenega porotnega sodišča, glej zgoraj).

Vsako sodišče ima različno število oddelkov, od katerih so nekateri specializirani (civilne, socialne, gospodarske in kazenske zadeve).

O pritožbah zoper odločbe porotnih sodišč odloča drugo porotno sodišče, ki ga določi kazenski oddelek kasacijskega sodišča. **Pritožbeno porotno sodišče** (*cour d'assises d'appel*) sestavlja devet porotnikov.

Nacionalno sodišče za nezmožnost in določanje zavarovalnih premij za nezgode pri delu (*cour nationale de l'incapacité et de la tarification de l'assurance des accidents du travail*) je pritožbeno sodišče za odločbe sodišč za spore o nezmožnosti. Na prvi in zadnji stopnji odloča tudi o sporih v zvezi z določitvijo zavarovalnih premij za nezgode pri delu. Državno tožilstvo zastopa generalni tožilec ali eden od njegovih generalnih pravobranilcev ali namestnikov generalnih pravobranilcev.

Tudi to sodišče bo s 1. januarjem 2019 ukinjeno.

Kasacijsko sodišče (*Cour de cassation*)

Kasacijsko sodišče je **najvišje redno sodišče**. Sedež ima v Parizu. Njegova naloga je **preverjati skladnost odločb** sodišč s pravnimi pravili, ne da bi znova presojalo dejansko stanje. To sodišče torej ni tretjestopenjsko sodišče, ampak zagotavlja **enotnost sodne prakse**, saj je **organ, ki skrbi za pravo in spoštovanje zakonitosti**.

Sodišča se lahko nanj obrnejo, da bi „pridobila mnenje“ glede novega pravnega vprašanja, ki pomeni resno težavo in se postavlja v številnih sporih.

Odloča predvsem na podlagi pravnega sredstva, to je „**kasacijske pritožbe**“, ki jo vloži oseba, zoper katero je bila izdana sodna odločba, ali državno tožilstvo.

Odloča predvsem na podlagi pravnega sredstva, to je „**kasacijske pritožbe**“, ki jo vloži oseba, zoper katero je bila izdana sodna odločba, ali državno tožilstvo.

Kadar sodišče meni, da izpodbijana odločba ni bila sprejeta v skladu s pravnimi pravili, **odločbo „razveljavi“**. Zadeva je nato vrnjena sodišču v ponovno odločanje.

V nasprotnem primeru **zavrne pritožbo**, kar pomeni, da izpodbijana odločba postane dokončna.

Izjemoma lahko odločbo **razveljavi brez vrnitve v ponovno odločanje**, kadar razveljavitev ne zahteva ponovnega vsebinskega odločanja o zadevi. V civilnih zadevah lahko tudi vsebinsko odloča o zadevi, kadar je to upravičeno v interesu dobrega izvajanja sodne oblasti, v kazenskih zadevah pa lahko z razveljavitvijo odločbe brez vrnitve v ponovno odločanje tudi konča spor, kadar lahko na podlagi dejstev, kot so jih suvereno ugotovili in presodili sodniki, pristojni v postopku v glavni stvari, uporabi ustrezno pravno pravilo.

Kasacijsko sodišče je razdeljeno na oddelke (trije civilni oddelki, gospodarski oddelek, oddelek za socialne zadeve, kazenski oddelek), vsakega pa sestavljajo poklicni sodniki sodišča, to je predsednik in sodniki sodišča. Glede na naravo zadeve lahko odloča v mešanem senatu (senat, sestavljen iz sodnikov najmanj treh oddelkov) ali na občni seji (prvi predsednik, predsedniki ali predstojniki oddelkov in sodnik iz vsakega oddelka).

Državno tožilstvo zastopajo **generalni tožilec** in generalni pravobranilci.

Pravne zbirke podatkov

Za pravne zbirke podatkov v Franciji je odgovorna javna služba za objavljane prava na spletu. Spletišče  **Légifrance** tako vsebuje sodbe kasacijskega sodišča in pritožbenih sodišč:

v zbirki „CASS“ so objavljene sodbe kasacijskega sodišča;

v zbirki „INCA“ so neobjavljene sodbe in

v zbirki „CAPP“ so sodbe pritožbenih sodišč.

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine

Sodbe so na voljo v francoščini, **nekatero sodbe** pa so prevedene tudi v **angleščino, arabščino in mandarinščino**.

Zbirka „CASS“ vsebuje 120 000 sodnih odločb, vsako leto pa se poveča za 2 100 novih.

Zbirka „INCA“ vsebuje 246 000 sodnih odločb, vsako leto pa se poveča za 10 000 novih.

Zbirka „CAPP“ vsebuje 19 000 sodnih odločb, vsako leto pa se poveča za 20 000 novih.

Sorodne povezave

Pristojnost sodišč – Francija

Zadnja posodobitev: 15/04/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Hrvaška

Redna sodišča so občinska in županijska sodišča.

Občinska sodišča

rešujejo pravdne in nepravdne zadeve in zadeve v zvezi z izvrševanjem;

rešujejo dedne zadeve in zemljiškoknjižne zadeve ter vodijo zemljiške knjige;

rešujejo kazenske zadeve, razen tistih, za katere zakon določa, da je zanje stvarno pristojno drugo sodišče;

rešujejo prekrškovne zadeve, razen tistih, za katere zakon določa, da je zanje stvarno pristojno drugo sodišče;

odločajo o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb tujih sodišč in odločitev drugih organov, ki so enakovredne sodnim odločbam v državi, v kateri so bile izrečene;

opravljajo naloge v zvezi z mednarodno pravno pomočjo v postopkih v njihovi pristojnosti;

z državami članicami EU sodno sodelujejo pri obravnavi zadev v njihovi pristojnosti;

opravljajo druge naloge, določene z zakonom.

 **Občinska sodišča v Republiki Hrvaški**

Županijska sodišča

rešujejo pritožbe zoper sodne odločbe občinskih sodišč, razen če zakon določa drugače;

rešujejo prvostopenjske zadeve, kadar so po zakonu pristojna zanje;

vodijo preiskave in disciplinske postopke o disciplinskih prekrških notarjev in o teh prekrških odločajo na prvi stopnji, če tako določa zakon;

odločajo o pritožbah zoper odločbe, izdane v disciplinskih postopkih, in sicer zaradi malomarnosti pri poslovanju notarjev, če tako določa zakon;

opravljajo naloge v zvezi z mednarodno pravno pomočjo v postopkih v njihovi pristojnosti;

z državami članicami EU mednarodno sodno sodelujejo pri obravnavi zadev v njihovi pristojnosti, razen v prekrškovnih zadevah;

izvršujejo tuje kazenske sodbe;

opravljajo druge naloge, določene z zakonom.

 **Županijska sodišča v Republiki Hrvaški**

Zadnja posodobitev: 15/04/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Italija

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč v Italiji.

Redna sodišča – uvod

Redna sodišča imajo dve vrsti pristojnosti:

pristojnost v civilnih zadevah, ki je usmerjena v pravno varstvo pravic v razmerjih med zasebnimi subjekti ali med zasebnimi subjekti in javno upravo – v okoliščinah, v katerih uprava pri izvajanju svojih nalog posega v subjektivne pravice posameznika

pristojnost v kazenskih zadevah, kjer je sodišče pozvano, da odloči, ali je kazenski postopek, ki ga uvede državni tožilec zoper posameznika, utemeljen.

Civilne in kazenske postopke urejata dva ločena sklopa procesnih pravil: **Zakon o civilnem postopku** (*codice di procedura civile*) in **Zakon o kazenskem postopku** (*codice di procedura penale*).

Kazenski postopek uvede pravosodni uradnik, ki izvaja naloge državnega tožilca (*pubblico ministero*, glej zadnji odstavek člena 107 Ustave).

Civilni postopek lahko začne kateri koli javni ali zasebni subjekt (*l'attore*, tožnik) z vložitvijo tožbe zoper drug subjekt (*il convenuto*, toženec).

Civilna sodišča

Mirovni sodniki (*giudici di pace*) so „nepoklicni“ ali nestalni sodniki (*giudici onorari*), ki so pristojni za **zadeve manjšega pomena**.

Sodišča (tribunali) so **sodišča prve stopnje** v vseh ostalih sporih in odločajo tudi o **pritožbah** zoper odločbe mirovnih sodnikov.

Sodišča za mladoletnike (*tribunali per i minorenni*) in **oddelki za mladoletnike pri pritožbenih sodiščih** (*sezioni per i minorenni delle corti di appello*) so pristojni za zadeve glede mladoletnikov, kadar redna sodišča niso pristojna.

Obstajajo tudi **oddelki** (*sezioni*) nižjih sodišč in pritožbenih sodišč, ki so specializirani za **zadeve, povezane z delom**.

Pritožbena sodišča (*corti di appello*), so sodišča **druge stopnje**.

Kasacijsko sodišče (*Corte di Cassazione* ali *Corte Suprema di Cassazione*), ki ima sedež v Rimu, je vrhovno sodišče v pravosodnem sistemu, ki je pristojno za presojo, ali so bile sodne odločbe drugih sodišč sprejete skladno z zakonodajo.

Kazenska sodišča

Mirovna sodišča odločajo o zadevah v zvezi z lažjimi kaznivimi dejanji.

„**Tribunali**“ so sodišča prve stopnje za vse kazenske zadeve, za katere mirovni sodniki in porotna sodišča niso pristojni, so pa tudi pritožbena sodišča, ki odločajo o pritožbah zoper odločbe mirovnih sodnikov.

Sodišča za mladoletnike in oddelki za mladoletnike pri pritožbenih sodiščih so sodišča prve in druge stopnje za vsa kazniva dejanja, ki jih storijo mladoletniki.

Porotna sodišča (*corti di assise*) so sodišča prve stopnje, pristojna za odločanje zadevah glede najhujših kaznivih dejanj.

Pritožbena sodišča so sodišča druge stopnje.

Porotna pritožbena sodišča (*corti di assise di appello*) so sodišča druge stopnje, pristojna za odločanje o pritožbah zoper sodbe porotnih sodišč.

Nadzorstvena sodišča (*tribunali di sorveglianza*) in **uradi za nadzor nad izvrševanjem kazenskih sankcij** (*uffici di sorveglianza*) nadzirajo **izvrševanje zapornih kazni in glob** ter izvajanje prava izvrševanja kazenskih sankcij.

Kasacijsko sodišče (*Corte di Cassazione*) presoja, ali je bila sodna odločba drugega sodišča sprejeta v skladu z zakonom. Pristojno je za odločanje o vseh pravnih sredstvih zoper odločbo katerega koli sodišča v civilnih in kazenskih zadevah ter zoper vsako omejitev osebne svobode; v nekaterih primerih se mu vloge lahko predložijo neposredno.

Kasacijsko sodišče je vrhovno sodišče v sodnem sistemu. Temeljni akt o organizaciji sodišč (*legge fondamentale sull'ordinamento giudiziario*), Zakon št. 12 z dne 30. januarja 1941, člen 65, med glavnimi nalogami sodišča navaja zagotavljanje „pravilne uporabe prava in njegove enotne razlage, enotnosti prava po

vsej državi ter upoštevanje razmejitev med pristojnostmi različnih Sodišč“. Eno od njegovih temeljnih vlog je zato zagotavljanje, da se zakon uporablja enotno, da se zagotovi pravna varnost.

V zvezi s tem, ali je kasacijsko sodišče je mogoče opisati kot pritožbeno sodišče za nadaljnje pritožbe, ali kot sodišče tretje stopnje, veljavna pravila omogočajo, da se upoštevajo dejstva primera le toliko, kolikor so bila ugotovljena v prejšnjih postopkih, ter samo v obsegu, ki je potreben, da bi ugotovilo, ali je vloga pri kasacijskem sodišču pravno dopustna.

Zadnja posodobitev: 18/01/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[el\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [\[en\]](#).

Redna sodišča v državah članicah - Ciper

Republika Ciper ima sodišča le dveh stopenj: vrhovno sodišče (*Ανώτατο Δικαστήριο*), ki na drugi stopnji obravnava vse pritožbe zoper odločbe sodišč prve stopnje, in naslednja sodišča prve stopnje:

Upravno sodišče (*Διοικητικό Δικαστήριο*)

Okrožna sodišča (*Επαρχιακά Δικαστήρια*)

Porotna sodišča (*Κακουργιοδικεία*)

Družinsko sodišče (*Οικογενειακό Δικαστήριο*)

Sodišče za nadzor nad najemninami (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*)

Delovno sodišče (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*) in

Vojaško sodišče (*Στρατοδικείο*)

Sodišča splošne pristojnosti – uvod

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče ima trinajst sodnikov, od katerih je eden predsednik sodišča. Vrhovno sodišče ima naslednje pristojnosti:

Pritožbeno sodišče (*Εφετείο*)

Vrhovno sodišče obravnava vse pritožbe zoper odločbe sodišč prve stopnje v civilnih in kazenskih zadevah. Pritožbe praviloma obravnavajo senati treh sodnikov. Pritožbe se obravnavajo na podlagi zapisnika postopka na prvi stopnji (razen v zelo izjemnih primerih, ko je mogoče zaslišati tudi priče). Vrhovno sodišče lahko v okviru svoje pritožbene pristojnosti potrdi, spremeni ali razveljavi odločbo, ki je predmet pritožbe, ali pošlje zadevo v ponovno sojenje.

Nadzor nad upravnimi odločbami

Vrhovno sodišče je izključno pristojno za obravnavo pritožb zoper vse odločbe, akte ali opustitve oseb ali organov, ki izvajajo upravna pooblastila. Vrhovno sodišče lahko odpravi vse vročene izvršljive upravne akte, bodisi zaradi kršitev ali zlorab pooblastil ali zato, ker so v nasprotju z zakonom ali Ustavo.

Posebne sodne odredbe (prerogativi) (*Προνομιακά Εντάλματα*)

Vrhovno sodišče je izključno pristojno za izdajanje posebnih sodnih odredb (prerogativov) *habeas corpus*, *mandamus*, *certiorari*, *quo warranto* in *prohibition*.

Pomorsko pravo (*Ναυτοδικείου*)

Vrhovno sodišče ima prvostopenjsko in pritožbeno pristojnost v zadevah pomorskega prava. Na prvi stopnji zadevo obravnava sodnik posameznik, na pritožbeni pa sodišče v polni sestavi.

Volilne zadeve (*Εκλογοδικείου*)

Kot sodišče, pristojno za volilne zadeve, je vrhovno sodišče izključno pristojno za obravnavanje prošenj za razlago in uporabo volilne zakonodaje.

Ustavne zadeve

Vrhovno sodišče je pristojno za odločanje o ustavnosti vseh zakonov in reševanje sporov glede pooblastil oziroma pristojnosti, ki nastanejo med različnimi državnimi organi. Odloča tudi o ustavnosti zakonov, v povezavi s katerimi predsednik ali predsednica republike uresničuje svojo ustavno pravico do pravnega sredstva.

Okrožna sodišča (*Επαρχιακά Δικαστήρια*)

Okrožna sodišča na prvi stopnji obravnavajo vse civilne zadeve (razen zadev pomorskega prava) in kazenske zadeve v primeru kaznivih dejanj, za katera je zagrožena kazen zopora do pet let. Vsako upravno okrožje na Cipru ima okrožno sodišče. Zadeve obravnava sodnik posameznik, porote pa ni.

Porotna sodišča (*Κακουργιοδικεία*)

Porotna sodišča obravnavajo le kazenske zadeve. Praviloma sodijo v najresnejših zadevah, ki vključujejo kazniva dejanja, za katera je zagrožena kazen zopora več kot pet let. Vsako porotno sodišče ima tri sodnike. Odločitve se sprejemajo z večino. Porote ni.

Pravne zbirke podatkov

Uradne pravne zbirke podatkov še vedno ni. Na voljo so številne zasebne pravne zbirke podatkov, od katerih nekatere ponujajo storitve naročnikom, druge pa omogočajo brezplačen dostop.

Vsebujejo informacije o odločbah sodišč in primarni zakonodaji.

Sorodne povezave

 [Vrhovno sodišče Cipra](#)

Zadnja posodobitev: 11/04/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Latvija

Na tej strani so informacije o organizaciji sodišč splošne pristojnosti v Latviji.

Sodišča splošne pristojnosti: uvod

Sodno oblast v Latviji izvajajo **mestna in okrožna sodišča**, **regionalna sodišča**, **vrhovno sodišče** ter **ustavno sodišče** (v izrednih razmerah ali med vojno pa tudi vojaška sodišča), pri čemer so sodišča splošne pristojnosti mestna in okrožna sodišča, regionalna sodišča in vrhovno sodišče.

Ta sodišča, ki lahko obravnavajo **civilne in kazenske zadeve** v Latviji, so razdeljena na **tri stopnje**:

mestna ali okrožna sodišča (*rajonu (pilsētu) tiesas*);

regionalna sodišča (*apgabaltiesas*) ter
 oddelek za civilne zadeve (*Civillietu departaments*) in oddelek za kazenske zadeve (*Kriminālietu departaments*) vrhovnega sodišča (*Augstākās tiesa*).
 Njihova krajevna pristojnost je določena v sklepu [o sodiščih, njihovi krajevni pristojnosti in lokaciji](#) (*Lēmums par tiesām, darbības teritorijām un atrašanās vietām*).

Mestna in okrožna sodišča ter njihova krajevna pristojnost

Št.	Sodišče	Upravna ozemlja
1.	Sodišče v Daugavpilsu (<i>Daugavpils tiesa</i>)	1.1 Občina Augšdaugava
		1.2 Mesto Daugavpils
		1.3 Občina Krāslava
		1.4 Občina Līvāni
		1.5 Občina Preiļi
2.	Okrožno sodišče v Kurzemu (<i>Kurzemes rajona tiesa</i>)	2.1 Občina Dienvidkurzeme
		2.2 Občina Kuldīga
		2.3 Mesto Liepāja
		2.4 Občina Saldus
		2.5 Občina Talsi
		2.6 Mesto Ventspils
		2.7 Občina Ventspils
3.	Sodišče v Rēzeknē (<i>Rēzeknes tiesa</i>)	3.1 Občina Balvi
		3.2 Občina Ludza
		3.3 Občina Rēzekne
		3.4 Mesto Rēzekne
4.	Okrožno sodišče v Rīgī (<i>Rīgas rajona tiesa</i>)	4.1 Občina Ādaži
		4.2 Mesto Jūrmala
		4.3 Občina Ķekava
		4.4 Občina Mārupe
		4.5 Občina Olaine
		4.6 Občina Ropaži
		4.7 Občina Salaspils
		4.8 Občina Saulkrasti
		4.9 Občina Sigulda
5.	Okrožno sodišče v Vidzemi (<i>Vidzemes rajona tiesa</i>)	5.1 Občina Alūksne
		5.2 Občina Cēsis
		5.3 Občina Gulbene
		5.4 Občina Limbaži
		5.5 Občina Madona
		5.6 Občina Smiltene
		5.7 Občina Valka
		5.8 Občina Valmiera
		5.9 Občina Varakļāni
6.	Okrožno sodišče v Zemgalē (<i>Zemgales rajona tiesa</i>)	6.1 Občina Aizkraukle
		6.2 Občina Bauska
		6.3 Občina Dobeles
		6.4 Občina Jelgava
		6.5 Mesto Jelgava
		6.6 Občina Jēkabpils
		6.7 Občina Ogres
		6.8 Občina Tukums

Mestno sodišče v Rīgī je krajevno pristojno za upravno ozemlje mesta Rīga.
 Gospodarsko sodišče je krajevno pristojno za celotno ozemlje Republike Latvijas.

Krajevna pristojnost reģionālajiem tiesīcēm		
Št.	Krajevna pristojnost reģionālajiem tiesīcēm	Mestna ali okrožna tiesīcē
1.	Reģionālā tiesīcē v Kurzemi (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)	1. Okrožnā tiesīcē v Kurzemi
2.	Reģionālā tiesīcē v Latgali (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)	2.1 Sodišče v Daugavpilsu
		2.2 Sodišče v Rēzeknē
3.	Reģionālā tiesīcē v Rīgī (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)	3.1 Mestnā tiesīcē v Rīgī (<i>Rīgas pilsētas tiesa</i>)
		3.2 Okrožnā tiesīcē v Rīgī

		3.3 Gospodarsko sodišče	
4.	Regionalno sodišče v Vidzemu (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>)	4. Okrožno sodišče v Vidzemu	
5.	Regionalno sodišče v Zemgalu (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>)	5. Okrožno sodišče v Zemgalu	
6.	Regionalno upravno sodišče (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)	6.1 Okrožno upravno sodišče (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)	

Upravne zadeve obravnavajo:

okrožno upravno sodišče (s sodnimi palačami v Rigi, Jelgavi, Liepāji, Rēzeknū in Valmierī),
regionalno upravno sodišče,
oddelek za upravne zadeve (*Administratīvo lietu departaments*) vrhovnega sodišča
zadeve v zvezi s ponovno vzpostavitev pravic do patenta,
zadeve v zvezi z razveljavitvijo patenta,
zadeve v zvezi s pravico do prejšnje uporabe,
zadeve v zvezi z nezakonito uporabo patenta (kršitev patenta),
zadeve, v katerih je ugotovljeno, da je kršitev patenta nična,
zadeve v zvezi s podelitvijo licence, pogodbenimi določbami licence ali izpolnjevanjem takih določb,
zadeve v zvezi s pravico do odškodnine zaradi nemožnosti javne uporabe izuma.
spore v zvezi s priznanjem pravic do modela,
spore v zvezi z razveljavitvijo registracije modela,
spore v zvezi z nezakonito uporabo modela (kršitev modela),
spore v zvezi s podelitvijo licence, pogodbenimi določbami licence ali izpolnjevanjem takih določb.

Regionalno upravno sodišče in **okrožno upravno sodišče** sta krajevno pristojna za celotno upravno ozemlje Latvije. Okrožno upravno sodišče ima pet sodnih palač, po eno v vsaki pravosodni regiji, tj. v Rigi, Jelgavi, Rēzeknū, Valmierī in Liepāji.

Krajevna pristojnost sodnih palač okrožnega upravnega sodišča

Št.	Sodna palača	Upravna ozemlja
1.	Sodna palača okrožnega upravnega sodišča v Rigi	1.1 Občina Ādaži
		1.2 Mesto Jūrmala
		1.3 Občina Ķekava
		1.4 Občina Mārupe
		1.5 Občina Ogre
		1.6 Občina Olaine
		1.7 Mesto Rīga
		1.8 Občina Ropaži
		1.9 Občina Salaspils
		1.10 Občina Saulkrasti
		1.11 Občina Sigulda
2.	Sodna palača okrožnega upravnega sodišča v Jelgavi	2. Občina Aizkraukle
		2.2 Občina Bauska
		2.3 Občina Dobeļe
		2.4 Občina Jelgava
		2.5 Mesto Jelgava
		2.6 Občina Jēkabpils
		2.7 Občina Tukums
3.	Sodna palača okrožnega upravnega sodišča v Rēzeknū	3. Občina Augšdaugava
		3.2 Občina Balvi
		3.3 Mesto Daugavpils
		3.4 Občina Krāslava
		3.5 Občina Līvāni
		3.6 Občina Ludza
		3.7 Občina Preiļi
		3.8 Občina Rēzekne
		3.9 Mesto Rēzekne
4.	Sodna palača okrožnega upravnega sodišča v Valmierī	4. Občina Alūksne
		4.2 Občina Cēsis
		4.3 Občina Gulbene
		4.4 Občina Limbaži
		4.5 Občina Madona
		4.6 Občina Smiltene
		4.7 Občina Valka
		4.8 Občina Valmiera

		4.9 Občina Varakļāni
		5. Občina Dienvidkurzeme
		5.2 Občina Kuldīga
		5.3 Mesto Liepāja
5.	Sodna palača okrožnega upravnega sodišča v Liepājā	5.4 Občina Saldus
		5.5 Občina Talsi
		5.6 Občina Ventspils
		5.7 Mesto Ventspils

Stvarna pristojnost

V skladu z [§1 zakonom o kazenskem postopku](#) (*Kriminālprocesa likums*) so za vse kazenske zadeve na prvi stopnji pristojna mestna ali okrožna sodišča. Za kazenske zadeve, ki vključujejo vprašanja državne tajnosti, je na prvi stopnji pristojno mestno sodišče v Rigi. Pri mestnih ali okrožnih sodiščih kazenske zadeve obravnava sodnik posameznik. Če je kazenska zadeva še posebno zapletena, lahko predsednik sodišča prve stopnje odloči, da jo mora obravnavati senat treh sodnikov takega sodišča.

Pritožbo zoper sodno odločbo okrožnega ali mestnega sodišča na podlagi pritožbe iz vseh pritožbenih razlogov (*apelācija*) obravnava regionalno sodišče kot pritožbeno sodišče.

Kasacijsko pritožbo (*kasācija*) zoper odločbo katerega koli nižjega sodišča obravnava oddelek vrhovnega sodišča za kazenske zadeve.

Pritožbe v kazenskih zadevah iz vseh pritožbenih razlogov ali kasacijske pritožbe obravnava senat več sodnikov.

V skladu z [§1 zakonom o civilnem postopku](#) (*Civilprocesa likuma*) so za civilne zadeve na prvi stopnji pristojna mestna ali okrožna sodišča.

Mestno sodišče v Rigi obravnava zadeve, ki vključujejo vprašanja državne tajnosti, zadeve v zvezi z varstvom patentnih pravic, žlahtniteljskimi pravicami, topografijo polprevodniških izdelkov, modeli, blagovnimi znamkami, certifikacijskimi znamkami in geografskimi označbami, zadeve glede avtorske in sorodnih pravic ter varstva pravic *sui generis* izdelovalcev podatkovnih zbirk in zadeve v zvezi z varstvom poslovnih skrivnosti pred nezakonito pridobitvijo, uporabo in razkritjem. Če obravnavana zadeva vključuje zahtevek, ki se nanaša na zahtevek v zadevi, za katero je pristojno mestno sodišče v Rigi ali okrožno ali mestno sodišče, ali celo nasprotni zahtevek, vložen pri okrožnem ali mestnem sodišču, ki je v pristojnosti mestnega sodišča v Rigi, mora zadevo obravnavati mestno sodišče v Rigi.

V skladu z [§1 zakonom o patentih](#) (*Patentu likums*) mestno sodišče v Rigi kot sodišče prve stopnje obravnava naslednje zadeve v zvezi s pravnim varstvom izumov v civilnih postopkih:

V skladu z [§1 zakonom o modelih](#) (*Dizainparaugu likums*) mestno sodišče v Rigi kot sodišče prve stopnje obravnava naslednje spore v zvezi s pravnim varstvom modelov:

Zadeve v zvezi s pravicami, ki so predmet spora v obravnavi pri pritožbenem odboru za industrijsko lastnino, obravnava mestno sodišče v Rigi.

Mestno sodišče v Rigi izdaja sklepe o izvršbi za akte Sveta, Komisije ali Evropske centralne banke v skladu s členom 299 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Zadeve **v zvezi s predložitvijo mnenja** tujemu sodišču v zadevah **v zvezi z otroki, ki so nezakonito premeščeni** čez mejo v tujo državo ali zadržani v tuji državi in ki imajo stalno prebivališče v Latviji, obravnava mestno sodišče v Rigi.

Zadeve **v zvezi z otroki, ki so nezakonito premeščeni** čez mejo v Latvijo ali zadržani v Latviji in ki imajo stalno prebivališče v drugi državi, obravnava mestno sodišče v Rigi.

Okrožna ali mestna sodišča obravnavajo tudi **zemljiškoknjižne zadeve**. Okrožna oziroma mestna sodišča so leta 2019 v okviru optimizacije sodnega sistema imenovala tudi 72 sodnikov zemljiškoknjižnih oddelkov, ki so ohranili svojo specializacijo.

Regionalno sodišče v Rigi je na prvi stopnji pristojno za civilne zadeve, ki vključujejo vprašanja državne tajnosti. Na sodiščih prve stopnje civilne zadeve obravnava sodnik posameznik, pritožbe zoper njih (pritožbe iz vseh pritožbenih razlogov ali kasacijske pritožbe) pa obravnava senat.

Stranke v zadevi lahko **vložijo pritožbo** zoper sodbo (ali dopolnilno sodbo) sodišča prve stopnje, tožilec pa lahko vloži le izredno pritožbo v skladu s postopki iz tega oddelka, razen zoper sodbe, zoper katere po zakonu pritožba ni dopustna.

Zoper sodbo sodišča prve stopnje, izdano na podlagi določb poglavja 30.4 zakona o civilnem postopku, in sodbo (dopolnilno sodbo) pritožbenega sodišča se lahko stranke pritožijo v **kasacijskem postopku**, tožilec pa lahko vloži le izredno kasacijsko pritožbo.

Zadeve v zvezi z upravnimi kršitvami obravnavajo okrožna ali mestna sodišča in regionalna sodišča, ki so pristojna za civilne in kazenske zadeve. V skladu z [§1 latvijskim zakonom o upravni odgovornosti](#) (*Latvijas Administratīvās atbildības likums*) se odločba, ki jo izda višji organ, lahko izpodbija pred okrožnim ali mestnim sodiščem. Pritožba zoper odločbo sodnika okrožnega ali mestnega sodišča se lahko vloži pri regionalnem sodišču, če je to izrecno določeno v latvijskem zakoniku o upravnih kršitvah. Zoper odločbo pritožbenega sodišča v postopku za ugotavljanje upravnih kršitev se ni mogoče pritožiti, pravno močna pa postane na dan izdaje.

V skladu z [§1 zakonom o upravnem postopku](#) (*Administratīvā procesa likums*) se upravni postopek na prvi stopnji vodi v sodni palači okrožnega upravnega sodišča, razen če zakon določa drugače. Če okrožno upravno sodišče vodi postopek kot sodišče prve stopnje in mora preveriti informacijo, ki se nanaša na vprašanje državne tajnosti, se postopek vodi v sodni palači okrožnega upravnega sodišča v Rigi. Če zakon določa, da je treba upravni postopek na prvi stopnji namesto pri okrožnem upravnem sodišču voditi pri regionalnem upravnem sodišču ali oddelku vrhovnega sodišča za upravne zadeve, se zadevna vloga vloži pri regionalnem upravnem sodišču oziroma oddelku vrhovnega sodišča za upravne zadeve, odvisno od primera. Stranka v upravnem postopku lahko vloži pritožbo zoper sodbo ali dopolnilno sodbo sodišča prve stopnje iz vseh pritožbenih razlogov, razen če zakon določa, da pritožba zoper sodno odločbo ni dopustna ali da je treba vložiti kasacijsko pritožbo. Zoper sodbo okrožnega upravnega sodišča, ki še ni postala pravno močna, se je mogoče pritožiti pri regionalnem upravnem sodišču. Stranka v upravnem postopku lahko vloži kasacijsko pritožbo zoper sodbo ali dopolnilno sodbo pritožbenega sodišča, če je sodišče kršilo materialne ali procesne predpise ali če je med postopkom prekorajlo svojo pristojnost. Pri sodišču prve stopnje vodi upravni postopek sodnik posameznik ali sodni senat, pri pritožbenem sodišču pa pritožbe iz vseh pritožbenih razlogov ali kasacijske pritožbe obravnava senat.

Vrhovno sodišče sestavljajo oddelek za civilne zadeve, oddelek za kazenske zadeve in oddelek za upravne zadeve. Oddelek za civilne zadeve, oddelek za kazenske zadeve in oddelek za upravne zadeve vrhovnega sodišča so kasacijski organi v vseh zadevah, ki jih obravnavajo okrožna ali mestna in regionalna sodišča, ter delujejo kot prvostopenjski organi v zadevah, ki vključujejo odločitve sveta državnega revizijskega urada (*Valsts kontroles padome*), sprejete v skladu s postopkom iz člena 55 zakona o državnem revizijskem uradu (*Valsts kontroles likums*). Na oddelkih vrhovnega sodišča zadeve obravnavajo senati treh sodnikov ali senat v razširjeni sestavi v nekaterih zakonsko določenih primerih.

Pravne zbirke podatkov

Ime in URL zbirke podatkov

[Portal latvijskih nacionalnih sodišč](#)

[Spletišče e-storitev latvijskih sodišč](#)

Spletišče vrhovnega sodišča

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine zbirke podatkov

Portal latvijskih nacionalnih sodišč zagotavlja najnovejše splošne informacije o sodiščih v Latviji.

Spletišče e-storitev latvijskih sodišč uporabniku omogoča dostop do podatkovne zbirke anonimiziranih sodnih odločb, spremljanje sodnih postopkov v elektronski obliki, vlaganje elektronskih zahtevkov pri sodišču, izračun stroškov sodnih postopkov in plačil za storitve s pripomočkom za izračun taks in tarif, prejemanje in vlaganje elektronskih obrazcev ter dostop do drugih elektronskih storitev.

Spletišče vrhovnega sodišča vsebuje arhiv sodne prakse, ki zagotavlja dostop do najnovejših sodnih odločb vrhovnega sodišča in zbirk sodne prakse. Informacije so na voljo v oddelku Judikatūra (sodna praksa).

Ozadje

Informacije, objavljene na portalu latvijskih nacionalnih sodišč, ter odločbe in zbirke sodne prakse vrhovnega sodišča, objavljene na portalu vrhovnega sodišča, so trenutno na voljo samo v latvijskem jeziku.

Zadnja posodobitev: 28/11/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Litva

Na tej strani so na voljo informacije o litovskih rednih sodiščih splošne pristojnosti.

Redna sodišča – uvod

V Litvi je 56 rednih sodišč **splošne pristojnosti**:

vrhovno sodišče Litve (Lietuvos Aukščiausiasis Teismas),

prizivno sodišče Litve (Lietuvos apeliacinis teismas),

5 regionalnih sodišč (apygardos teismai),

49 okrožnih sodišč (apylinkės teismai).

Vrhovno sodišče Litve

Vrhovno sodišče Litve je edino **kasacijsko** sodišče (sodišče zadnje stopnje) za presojo sodb, sklepov in odredb sodišč splošne pristojnosti.

Sodišče je razvilo enoten postopek za razlago in uporabo zakonov ter drugih pravnih aktov.

Več informacij je na voljo na spletni strani vrhovnega sodišča.

Prizivno sodišče Litve

Pri **prizivnem sodišču** se lahko vloži pravno sredstvo zoper sodbe regionalnih sodišč (kot sodišč prve stopnje). Prizivno sodišče obravnava tudi prošnje za priznanje odločb tujih ali mednarodnih sodišč ali priznanje mednarodnih arbitražnih razsodb in njihovo izvršbo v Republiki Litvi. Opravlja tudi druge z zakonom določene naloge.

Predsednik prizivnega sodišča organizira in nadzoruje izvajanje upravnih nalog okrožnih sodišč ter delo njihovih sodnikov v skladu z zakonom predpisanim postopkom.

Več informacij je na voljo na spletni strani  **prizivnega sodišča**.

Regionalna sodišča

Regionalno sodišče je sodišče prve stopnje, pristojno za reševanje kazenskih in civilnih zadev na območju sodišča. Obravnava tudi pravna sredstva zoper sodbe, sklepe in odredbe okrožnih sodišč.

Predsednik regionalnega sodišča organizira in nadzoruje izvajanje upravnih nalog okrožnih sodišč ter delo njihovih sodnikov v pristojnosti sodišča v skladu z zakonom predpisanimi postopki.

Okrožna sodišča

Okrožno sodišče je sodišče prve stopnje, pristojno za reševanje naslednjih zadev:

kazenske zadeve,

civilne zadeve,

zadeve, ki vključujejo prekrške (določene z zakonom),

zadeve v pristojnosti hipotekarnih sodnikov,

zadeve v zvezi z izvrševanjem odločb in kazni.

Okrožni sodnik poleg nalog iz pristojnosti okrožnega sodišča opravlja tudi naloge preiskovalnega sodnika ter naloge izvršilnega sodnika.

Zadnja posodobitev: 07/04/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Luksemburg

Ta stran vsebuje pregled rednih sodišč v Luksemburgu.

Redna sodišča – uvod

Po ustavi je naloga sodišč, da izvršujejo sodno oblast ter da splošne in lokalne odločbe in uredbe uporabljajo v skladu z zakoni.

Redna sodišča

Vrhovno sodišče

Na vrhu hierarhije rednih sodišč je vrhovno sodišče (*Cour supérieure de Justice*), ki obsega **kasacijsko sodišče** (*Cour de cassation*), **pritožbeno sodišče** (*Cour d'appel*) in **generalno državno tožilstvo** (*Parquet général*).

Kasacijsko sodišče je pristojno zlasti za **zahteve za razveljavitev ali razglasitev ničnosti** odločb različnih oddelkov pritožbenega sodišča in sodb, izdanih na zadnji stopnji, iz pravnih razlogov. Zastopanje po odvetniku je obvezno.

Pritožbeno sodišče je pristojno za civilne, gospodarske in kazenske zadeve ter zadeve, o katerih odločata delovni sodišči v obeh sodnih okrožjih v državi.

Zastopanje po odvetniku je obvezno, razen pri kazenskih zadevah in predlogih za izdajo začasne odredbe (*référé*s). Kazenski oddelek pritožbenega sodišča je pristojen za pritožbe zoper sodbe kazenskega oddelka okrožnega sodišča (*tribunal d'arrondissement*).

Okrožna sodišča

Država je razdeljena na **dve sodni okrožji** (*arrondissements judiciaires*), od katerih ima vsako po eno okrožno sodišče, eno v Luxembourg in drugo v Diekirchu.

Obe okrožni sodišči sta razdeljeni; pri vsakem okrožnem sodišču obstaja **državno tožilstvo**, ki ga sestavljajo državni tožilec (*Procureur d'Etat*) in namestniki (*substituts*). **Preiskovalni sodniki** (*juges d'instruction*) pri vsakem okrožnem sodišču so pristojni za predkazenske preiskave resnejših kaznivih dejanj (*affaires criminelles et affaires correctionnelles*).

Okrožno sodišče v civilnopравnih in gospodarskih zadevah odloča kot **sodišče splošne pristojnosti** in je pristojno za vse zadeve, za katere ni izrecno določena pristojnost drugega sodišča zaradi narave ali višine zahtevka.

Pristojno je *ratione valoris* (glede na vrednost) za zahtevke nad 15 000 EUR.

Ima **izključno pristojnost** v zadevah, za katere mu jo zakon zaradi njihove narave izrecno podeljuje. Je izključno pristojno za obravnavo vlog za izvršitev tujih sodnih odločb in pravnih instrumentov, ki so jih overili tuji javni uradniki. Okrožni sodišči sta pristojni tudi v nepravdnih postopkih, na primer glede posvojitve, skrbništva, emancipacije itd.

Okrožno sodišče je pristojno za **pritožbe** zoper sodbe mirovnih sodišč na prvi stopnji, ki imajo sedež v sodnem okrožju sodišča.

Postopek pred okrožnim sodiščem se načeloma začne z vabilom (*assignation*), ki ga sodni izvršitelj vroči toženi stranki.

Predsedniki okrožnih sodišč ali sodniki, ki jih nadomeščajo, obravnavajo predloge za izdajo začasne odredbe v nujnih civilnih in gospodarskih zadevah.

Okrožni sodišči izvršujeta svojo kazensko pristojnost prek svojih **kazenskih oddelkov** (*chambre criminelle ou correctionnelle*). Pristojni sta za obravnavo vseh srednje hudih kaznivih dejanj (*délits*) in najhujših kaznivih dejanj (*crimes*), pri katerih jima zadevo predloži predobravnavni senat (*Chambre du Conseil*) ali predobravnavni senat pritožbenega sodišča. Tožena stranka se mora na sodišču zglasiti osebno, razen če gre za kršitev, ki se kaznuje zgolj z globo; v tem primeru jo lahko zastopa odvetnik.

Načeloma je zastopnost po odvetniku pred okrožnim sodiščem obvezna, čeprav zakon dovoljuje nekatere izjeme, na primer v gospodarskih zadevah in glede predlogov za izdajo začasne odredbe, pri katerih se lahko stranke zastopajo same.

Mirovni sodniki

Obstajajo **tri mirovna sodišča** (*justices de paix*): eno v Luxembourg, eno v Esch-sur-Alzettu (sodno okrožje Luxembourg) in eno v Diekirchu (sodno okrožje Diekirch).

Na civilnem in gospodarskem področju je mirovni sodnik pristojen za vse zadeve, za katere mu je pristojnost podeljena z novim zakonikom o civilnem postopku ali z drugo zakonodajo; **na zadnji stopnji je pristojen** za zahtevke v višini do 2 000 EUR, na stopnji, **zoper katero je mogoče vložiti pritožbo**, pa do 15 000 EUR.

Pristojen je za določena področja, na primer za rubeže plač, pokojnin in rent pri dolžnikovem dolžniku ter za razdelitev zaseženih zneskov ne glede na vrednost terjatve.

Načeloma se tožba vložijo pri mirovnem sodniku z izdajo poziva (*citation*), ki ga vroči sodni izvršitelj. Nekatere zadeve se vložijo z vložitvijo vloge pri sodnem tajnistvu (*greffe*). Stranke pred mirovnim sodnikom nastopajo osebno ali prek zastopnika. Zastopniki so lahko odvetnik, zakonec, krvni sorodnik ali sorodnik v svaštvu v ravni črti oziroma krvni sorodnik ali sorodnik v svaštvu v stranski črti do vključno tretjega kolena, ali oseba, ki dela izključno za stranko ali pri njenem podjetju.

V kazenskih postopkih opravljajo mirovna sodišča tudi **funkcije sodišč za prekrške**. V tej vlogi obravnavajo prekrške (*contraventions* ali *infractions*), ki se kaznujejo z globo od 25 do 250 EUR, ter srednje huda kazniva dejanja (*délits*), pri katerih jim zadevo predloži predobravnavni senat (*Chambre du Conseil*). Poleg tega obravnavajo prekrške, ki se kaznujejo z višjimi kaznimi, kot običajno veljajo za pristojnost sodišča za prekrške, kadar jim tako pristojnost priznava zakon. Zoper sodbe sodišča za prekrške je vedno mogoče vložiti pritožbo. Rok za vložitev **napovedi pritožbe** je 40 dni in začne teči od izreka sodbe ali, če gre za zamudno sodbo, od dneva njene vročitve zadevni osebi ali na naslov zadevne osebe. Pritožbo obravnava okrožno sodišče (*Tribunal d'Arrondissement*).

Vsi mirovni sodniki so pristojni za delovne spore ter za spore, ki se nanašajo na pogodbe o zaposlitvi in vajištvu. Pritožba v takih zadevah se vložijo pri vrhovnem sodišču.

Pravne zbirke podatkov

Ali je dostop do podatkovne zbirke brezplačen?

Da, dostop do podatkovne zbirke je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine

Več informacij je na voljo na spletišču [rednih sodišč](#).

Več informacij je na voljo na spletišču [upravnih sodišč](#).

Sorodne povezave

[Ministrstvo za pravosodje](#)

Zadnja posodobitev: 05/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Madžarska

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč splošne pristojnosti na Madžarskem.

Redna sodišča – uvod

Sistem civilnega sodstva

Sodišča prve stopnje

Okrožna sodišča in splošna sodišča

Zahtevki, ki po zakonu niso dodeljeni splošnim sodiščem, so v pristojnosti **okrožnih sodišč** (*járásbíróságok*).

Splošna sodišča (*törvényszékek*) delujejo kot sodišča prve stopnje za:

zahtevke iz premoženjskopравnih razmerij, kadar vrednost zahtevka presega 30 milijonov HUF (približno 106 000 EUR), razen kadar tožba obsega tudi

zahtevek za razvezo zakonske zveze,

postopke glede avtorskih in sorodnih pravic ter zaščite industrijskega patenta,

odškodninske postopke za škodo, povzročeno med uradnim postopkom s strani uradnih oseb,

postopke iz mednarodnih pogodb o prevozu in pošiljanju blaga,

postopke za uveljavljanje državljskih pravic kot posledica kršitve moralnih pravic, vključno z odškodninskimi postopki, če so začeti s takšnimi postopki ali med njihovim potekom,

postopke glede varščin,
tožbe zaradi obrekovanja,
gospodarske spore, določene z zakonom:
postopke za razveljavitev odločbe sodišča glede prijave za registracijo,
postopke za izdajo ugotovitvene sodbe o obstoju, neveljavnosti ali veljavnosti akta o ustanovitvi podjetja ali njegovega statuta,
postopke za sodno presojo sklepov poslovnih združenj,
postopke, ki temeljijo na članstvu – med člani (nekdanjimi člani) in poslovnimi združenji ter med člani (nekdanjimi člani),
postopke za pridobitev kvalificiranega deleža,
postopke za spremembo pravil o odgovornosti za člane, ki imajo navadne delnice,
določene postopke glede registriranih združenj, ki niso poslovna združenja:
postopke organa, pristojnega za pravni nadzor teh združenj,
postopke, ki temeljijo na članstvu med člani (nekdanjimi člani) in poslovnimi združenji ter med člani (nekdanjimi člani),
postopke glede financiranja pogodb, sklenjenih s ponudniki zdravstvenih storitev,
postopke za izdajo ugotovitvene sodbe, kadar vrednost zahtevka presega zgoraj določeni znesek,
postopke glede nepoštenih pogodbenih pogojev,
odškodninske postopke zaradi kršitve pravic do poštenega sojenja v razumnem roku ter dostopa do sodnega varstva,
druge postopke, ki v skladu z zakonom sodijo v pristojnost splošnih sodišč,
če je kateri koli od sodelujočih tožnikov v pristojnosti splošnega sodišča, je postopek v pristojnosti tega sodišča.

Sodišča druge stopnje

Splošna sodišča (törvényszékek): za zadeve iz pristojnosti okrožnih sodišč na prvi stopnji in zadeve, ki jih obravnavajo upravna in delovna sodišča.

Regionalna prizivna sodišča (főeljáró bíróságok): za zadeve iz pristojnosti splošnih sodišč na prvi stopnji.

Vrhovno sodišče (Kúria): za zadeve iz pristojnosti regionalnih prizivnih sodišč. Tudi za zadeve, kjer so odločbo izdala splošna sodišča kot sodišča prve stopnje in kjer stranke s pravnim zastopnikom skupaj zahtevajo, da o njihovi zadevi odloča vrhovno sodišče (Kúria) – če se pravno sredstvo vlaga zaradi kršitve materialnega prava. Pri zahtevkih iz premoženjskopравnih razmerij je to mogoče le, kadar vrednost spornega zahtevka presega 500 000 HUF (približno 1 840 EUR).

Vrhovno sodišče (Kúria) izdaja odločbe glede predlogov za revizijo.

Sestava sodišč

V postopku pred sodiščem **prve stopnje** po navadi sodi **sodnik posameznik**, toda v nekaterih primerih zakon določa, da v postopku odloča **en poklicni sodnik in tričlanski senat, v katerem sta dva sodnika porotnika**. Sodniki porotniki imajo enake pravice in obveznosti v postopkih kot poklicni sodnik. Toda le poklicni sodniki lahko opravljajo nalogo sodnikov posameznikov in predsednikov senatov.

Senate sodišč druge stopnje (splošna sodišča in regionalna prizivna sodišča) **sestavljajo trije poklicni sodniki**.

O **reviziji** odloča **senat treh** (v nekaterih zadevah, če to upravičuje posebej zapletena narava zadeve, **petih**) **poklicnih sodnikov na vrhovnem sodišču (Kúria)**.

Pristojnost sodišča

Splošna pristojnost: Praviloma stalni naslov tožene stranke določa pristojno sodišče, če nobeno drugo sodišče nima izključne pristojnosti. Dodatna pravila o pristojnosti so določena tudi z zakonom (v primeru odsotnosti stalnega prebivališča je pristojnost sodišča odvisna od kraja bivanja tožene stranke).

Zakon priznava poleg splošne pristojnosti razloge za posebno pristojnost (alternativna pristojnost, izključna pristojnost).

V primeru alternativne pristojnosti, ko ni določena izključna pristojnost, lahko tožnik sproži postopek pred drugim sodiščem, ki ga izbere sam na podlagi zakona, kot pred sodiščem s splošno pristojnostjo (npr. postopek skrbništva za otroke se lahko začne tudi pred sodiščem s pristojnostjo glede na otrokovo stalno prebivališče, postopki nadomestila se lahko začnejo tudi pred sodiščem, ki je pristojno glede na kraj ali območje, kjer je nastala škoda itd).

V primeru izključne pristojnosti se lahko začne postopek samo pred posebnim sodiščem.

Sistem kazenskega sodstva

Sodišča prve stopnje

Na splošno so **okrožna sodišča** pristojna za sojenje v kazenskih postopkih.

Splošna sodišča pa lahko vodijo postopke v naslednjih posebnih primerih:

kazniva dejanja, za katera je predpisana zaporna kazen 15 ali več let ali dosmrtni zapor; in

kazniva dejanja zoper državo (poglavje X Kazenskega zakonika);

kazniva dejanja zoper človeštvo (poglavje XI Kazenskega zakonika);

dogovor o naklepnem umoru, povzročitev smrti iz malomarnosti [člen 166 (3) in (4) Kazenskega zakonika], umor iz strasti (poglavje 167 Kazenskega zakonika), telesna poškodba, ki povzroči tveganje za smrt (ali povzroči smrt) [tretji del stavka v poglavjih 170 (6) in (7) Kazenskega zakonika], ugrabitev (poglavje 175/B Kazenskega zakonika), trgovina z ljudmi (poglavje 175/B Kazenskega zakonika), kazniva dejanja zoper pravila o medicinskih posegih in raziskavah ter pravico do samostojnega odločanja o zdravljenju (naslov II poglavja XII Kazenskega zakonika);

kazniva dejanja zoper red na volišču v primeru volitev, referendumov, ljudske iniciative ali evropske državljanske pobude (člen 211 Kazenskega zakonika), zloraba kvalificiranih podatkov (naslov III poglavja XV Kazenskega zakonika), zloraba pooblastil (naslov IV poglavja XV Kazenskega zakonika), nasilje zoper osebo pod mednarodnim varstvom (člen 232 Kazenskega zakonika), izgredi v zaporih (člen 246 Kazenskega zakonika), oviranje sodnega postopka pred mednarodnim sodiščem (člen 294/B Kazenskega zakonika), kazniva dejanja zoper (mednarodno) javno pravo (naslova VII in VIII poglavja XV Kazenskega zakonika);

teroristična dejanja (poglavje 261 Kazenskega zakonika), kršenje mednarodnih gospodarskih omejitev (poglavje 261/A Kazenskega zakonika), ugrabitev letala in železniških vozil, plovil in cestnih vozil za množični prevoz ali vozil, ki so primerna za množični prevoz blaga (poglavje 262 Kazenskega zakonika), sodelovanje v hudodelski združbi (poglavje 263/C Kazenskega zakonika);

zlorabe vojaških proizvodov in storitev kot tudi proizvodov z dvojno rabo (poglavje 263/B Kazenskega zakonika), trgovanje na podlagi notranjih informacij (poglavje 299/A Kazenskega zakonika), goljufije glede kapitalske naložbe (poglavje 299/B Kazenskega zakonika), organizacije piramidne sheme (poglavje 299/C Kazenskega zakonika), pranje denarja (poglavje 303 Kazenskega zakonika);

povzročanje splošne nevarnosti, katere posledica je huda ali resna finančna izguba [poglavje 259 (2) (b) Kazenskega zakonika], poseganje v izvajanje javnih služb, katerega posledica je huda ali resna finančna izguba [poglavje 260 (3) in (4) Kazenskega zakonika], kazniva dejanja zoper računalniške sisteme in podatke, ki povzročijo hudo ali izjemno resno škodo [poglavja 300/C(4)(b) in (c) Kazenskega zakonika], davčna zatajitve ter neizpolnjevanje obveznosti nadzora in revizije v povezavi z davčno zatajitvijo, katerih posledica je huda ali resna finančna izguba [poglavje 310(4)(a), (5)(a) in (6) ter poglavje 310/A Kazenskega zakonika], zloraba denarnih nadomestil, s čimer se je povzročila huda ali izjemno velika škoda [poglavja 313/C(5)(a) in 313/C(6) Kazenskega zakonika], tatvina [poglavja 316(6)(a) in 316(7) Kazenskega zakonika] in poneverba [poglavja 317(6)(a) in 317(7) Kazenskega zakonika] stvari velike ali

izredno velike vrednosti, goljufija, ki povzroči hudo ali izjemno veliko škodo [poglavja 318(6)(a) in 318(7) Kazenskega zakonika], nezakonita prisvojitve sredstev, s čimer se je povzročila huda ali izjemno velika finančna izguba [poglavje 319(3)(c) in (d) Kazenskega zakonika], malomarno upravljanje sredstev, s čimer se je povzročila huda ali resna finančna izguba [poglavje 320(2) Kazenskega zakonika], rop [poglavje 321(4)(b) Kazenskega zakonika] in plenjenje [poglavje 322(3)(a) Kazenskega zakonika] velikih vrednosti, vandalizem, ki povzroči hudo ali izjemno veliko škodo [poglavja 324(5) in (6) Kazenskega zakonika], prejemanje ukradenega blaga velike ali izjemno velike vrednosti [poglavja 326(5) (a) in (6) Kazenskega zakonika], kršitev avtorskih in sorodnih pravic, s čimer se je povzročila huda ali izjemno velika finančna izguba [poglavje 329/A(3) Kazenskega zakonika] in kršenje pravic, zaščitenih s pravom industrijskega patenta [poglavje 329/D(3) Kazenskega zakonika];

kazniva dejanja s področja vojaškega prava;

komunistični zločini in zločini, ki po mednarodnem pravu ne zastarajo, določeni v zakonu o kazenski odgovornosti za uporabo in neuporabo zastaranja za zločine proti človeštvu in pregona nekaterih kaznivih dejanj, storjenih v času komunistične diktature.

Za obravnavo kaznivega dejanja je **pristojno** sodišče, na območju katerega se **kaznivo dejanje zagreši**.

Če je obtoženec storil kazniva dejanja, ki sodijo v pristojnost različnih sodišč, je za odločanje o zadevi pristojno **splošno sodišče**.

Sodišča druge stopnje

Splošna sodišča: za zadeve iz pristojnosti okrožnih sodišč na prvi stopnji.

Regionalna prizivna sodišča: za zadeve iz pristojnosti splošnih sodišč na prvi stopnji.

Vrhovno sodišče (Kúria): za zadeve iz pristojnosti regionalnih prizivnih sodišč, kadar se odločbe teh sodišč lahko izpodbijajo.

Sodišča tretje stopnje

Regionalna prizivna sodišča: za zadeve iz pristojnosti splošnih sodišč na drugi stopnji.

Vrhovno sodišče (Kúria): za zadeve iz pristojnosti regionalnih prizivnih sodišč na drugi stopnji.

Sestava sodišč

Kadar je za zadevno kaznivo dejanje predpisana zaporna kazen osem ali več let, **okrožna sodišča sodijo v senatu, ki ga sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika**. V drugih zadevah **odloča sodnik posameznik**.

Splošno sodišče, ki deluje kot sodišče prve stopnje, prav tako vodi postopke **v senatu, ki ga sestavljajo en poklicni sodnik in dva sodnika porotnika**.

Sodišče, ki deluje kot **sodišče druge ali tretje stopnje**, vodi postopke **v senatu, sestavljenem iz treh poklicnih sodnikov**. **Vrhovno sodišče (Kúria)** vodi postopke **v senatu, sestavljenem iz treh ali petih poklicnih sodnikov**.

Sorodne povezave

 **Uradna spletna stran madžarskih sodišč**

Zadnja posodobitev: 30/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Malta

Ta del vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč na Malti.

Redna sodišča splošne pristojnosti – uvod

V razpredelnicah so na voljo informacije o civilnih in kazenskih sodiščih na Malti.

Civilna sodišča

Pritožbeno sodišče	Druga stopnja Pritožbe	Pritožbeno sodišče odloča o pritožbah zoper odločbe civilnih sodišč v okviru svoje višje in nižje pristojnosti. (i) To sodišče odloča o pritožbah zoper odločbe prvega senata civilnega sodišča in oddelka za družinske zadeve civilnega sodišča. (ii) To sodišče odloča tudi o pritožbah zoper odločbe mirovnih sodišč v civilnih zadevah, razsodišč za spore majhne vrednosti in upravnih razsodišč.	(i) Odloča senat treh sodnikov. (ii) Odloča sodnik posameznik.
Civilno sodišče: Prvi senat civilnega sodišča Civilno sodišče (nepravdni oddelek) Civilno sodišče (oddelek za družinske zadeve)	Prva stopnja	Prvi senat civilnega sodišča obravnava zadeve civilne in/ali gospodarske narave , ki presegajo pristojnost mirovnega sodišča. V okviru svoje ustavnosodne pristojnosti obravnava tudi zadeve, povezane s kršitvami človekovih pravic in temeljnih svoboščin , ki jih varujeta ustava ter Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Civilno sodišče (nepravdni oddelek) je pristojno za odločanje o omejitvi ali odvzemu poslovne sposobnosti duševno bolnim osebam , postavitvev skrbnikov tem osebam, uvedbo dedovanja in potrjevanje izvršiteljev oporok. Pri njem se tudi hranijo tajne oporoke. To sodišče obravnava vse družinske zadeve , kot so razveljavitev zakonske zveze, ločitev, razveza zakonske zveze, preživnina ter varstvo in vzgoja otrok.	Predseduje mu sodnik. Predseduje mu sodnik. Predseduje mu sodnik.
Mirovno sodišče	Prva stopnja	Mirovno sodišče ima na civilnem področju le nižjo pristojnost na prvi stopnji, ki je na splošno omejena na zahteve, ki ne presegajo 15 000 EUR .	Predseduje mu mirovni sodnik.
Mirovno sodišče za otok Gozo	Prva stopnja	Na civilnem področju ima mirovno sodišče za otok Gozo dvojno pristojnost : nižjo pristojnost, primerljivo s pristojnostjo mirovnega sodišča na Malti, in višjo pristojnost, v okviru katere ima enake pristojnosti kot	Predseduje mu mirovni sodnik.

		prvi senat civilnega sodišča (razen njegove ustavnosodne pristojnosti) in kot nepravdni oddelek civilnega sodišča.	
Razsodišče za spore majhne vrednosti	Prva stopnja	To razsodišče na podlagi načela pravičnosti v skladu z zakonodajo po skrajšanem postopku odloča o zahtevkih, ki ne presegajo vrednosti 5 000 EUR.	Predseduje mu razsodnik.

Kazenska sodišča

Kazensko pritožbeno sodišče	Druga stopnja	To sodišče v okviru svoje višje pristojnosti odloča o pritožbah , ki jih vložijo osebe, obsojene pred kazenskim sodiščem . To sodišče v okviru svoje nižje pristojnosti odloča o pritožbah zoper odločbe mirovnega sodišča, ki odloča kot kazensko sodišče.	Odloča senat treh sodnikov. Odloča sodnik posameznik.
Kazensko sodišče	Prva stopnja	To sodišče kot kazensko sodišče obravnava kazenske zadeve , ki presegajo pristojnost mirovnega sodišča.	Predseduje mu sodnik, ki zaseda skupaj z devetčlansko poroto.
Mirovno sodišče	Prva stopnja	Na kazenskem področju ima sodišče dvojno pristojnost: kot sodišče za kazenske zadeve, ki spadajo v njegovo pristojnost, in kot kazensko preiskovalno sodišče za kazniva dejanja, ki spadajo v pristojnost kazenskega sodišča. (i) Sodišče za kazenske zadeve – to sodišče je pristojno za obravnavo vseh zadev, povezanih s kaznivimi dejanji, ki se kaznujejo z zaporno kaznijo do šest mesecev. (ii) Kazensko preiskovalno sodišče – to sodišče izvaja predhodne preiskave v zvezi s kaznivimi dejanji in posreduje ustrezne spise generalnemu državnemu tožilcu. Če obtoženec ne poda ugovora, lahko generalni državni tožilec zadeve, ki se kaznujejo z zaporno kaznijo do deset let, preda nazaj mirovnemu sodišču, da zadevo obravnava in odloči v njej.	Predseduje mu mirovni sodnik.
Mirovno sodišče za otok Gozo	Prva stopnja	Na kazenskem področju ima mirovno sodišče za otok Gozo enake pristojnosti kot mirovno sodišče v vlogi sodišča za kazenske zadeve in kazenskega preiskovalnega sodišča.	Predseduje mu mirovni sodnik.
Sodišče za mladoletnike	Prva stopnja	Sodišče za mladoletnike odloča o obtožbah proti mladoletnim osebam , mlajšim od 16 let, in vodi druge postopke v zvezi z njimi ter lahko izda tudi odredbe o skrbništvu.	Predsedujejo mu mirovni sodnik in dva člana.

Pravne zbirke podatkov

Obiščite spletno stran **Organizacija pravosodja v državah članicah – Malta**, na kateri so na voljo podrobne informacije o podatkovnih zbirkah ter povezave do njih.

Sorodne povezave

-  [Ministrstvo za pravosodje, kulturo in lokalno samoupravo](#)
-  [Storitve sodišč](#)
-  [Storitve sodišč – Sentenzi Online](#)
-  [Storitve sodišč – sodni postopki](#)
-  [Storitve sodišč – razpored obravnav po sodnih dvoranh](#)
-  [Storitve sodišč– statistični podatki](#)
-  [Storitve sodišč – sodne dražbe](#)
-  [Storitve sodišč – sodni obrazci \(v malteščini\)](#)
-  [Sodni izvedenci](#)
-  [Pravne storitve \(Zakonodaja Malte\)](#)

Zadnja posodobitev: 04/05/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Nizozemska

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji rednih sodišč na Nizozemskem.

Okrožna sodišča (*rechtbanken*)

Nizozemska ima 11 okrožnih sodišč.

Vsako sodišče sestavlja več  **oddelkov**:

- civilno pravo (spori med fizičnimi osebami in/ali organizacijami);
- upravno pravo (spori med fizičnimi osebami ali organizacijami in javnimi organi);
- kazensko pravo (kazniva dejanja).

Sodišče ima tudi oddelek za okraje (*kanton*), v katerem okrajni sodnik med drugim obravnava manjše kazenske in civilne zadeve v zneskih do 25 000 EUR.

Pritožbe

Stranka v postopku, ki ne soglaša z odločitvijo okrožnega sodišča, se lahko pritoži. Kazenske in civilne zadeve bo obravnavalo eno od štirih pritožbenih sodišč (*gerechtshoven*). V upravnih zadevah lahko, odvisno od predmeta, pritožbo obravnava:

pritožbeno sodišče (*gerechtshoven*);

višje sodišče za zadeve s področja socialnega varstva in javnih uslužbencev (*Centrale Raad van Beroep*);

višje upravno sodišče za gospodarske zadeve (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*);

oddelek za upravne spore (*Afdeling bestuursrechtspraak*) pri državnem svetu (*Raad van State*).

Vrhovno sodišče (*Hoge Raad*)

Vrhovno sodišče Nizozemske je najvišje sodišče na Nizozemskem na področju civilnega, kazenskega in davčnega prava. Vrhovno sodišče lahko razveljavi sodne odločbe, zlasti odločbe pritožbenih sodišč (zoper katere je mogoče na vrhovnem sodišču vložiti kasacijsko pritožbo). Vrhovno sodišče je odgovorno tudi za zagotavljanje pravne enotnosti in razvoja nizozemskega prava.

Več informacij o organizaciji sodnega sistema je na voljo na spletišču rechtspraak.nl.

Pravne zbirke podatkov

V podatkovni zbirki sodne prakse je objavljeno veliko število sodb. Te odločbe in sodbe se vključijo v podatkovno zbirko in so na voljo javnosti na spletišču rechtspraak.nl.

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke podatkov je **brezplačen**.

Sorodne povezave

[Nizozemsko pravosodje in vrhovno sodišče Nizozemske](#)

[Informacije o nizozemskem sodnem sistemu \(v angleščini\)](#)

Zadnja posodobitev: 05/05/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Avstrija

V tem razdelku so informacije o rednih sodiščih, ki odločajo v civilnih in kazenskih zadevah v Avstriji.

Redna sodišča – uvod

Sistem rednih sodišč je organiziran na štirih ravneh. Trenutno (marec 2023) so za sojenje **pristojna** naslednja sodišča:

113 okrožnih sodišč (*Bezirksgerichte*)

20 deželnih sodišč (*Landesgerichte*)

4 višja deželna sodišča (*Oberlandesgerichte*)

vrhovno sodišče (*Oberster Gerichtshof*).

Od začetka leta 2013 se je število okrožnih sodišč postopoma zmanjšalo s 141 na sedanjih 113 (do 1. marca 2023) z združitvijo in v nekaterih primerih z ustanovitvijo novih okrožnih sodišč v Zgornji Avstriji, Spodnji Avstriji, na Štajerskem, v Salzburgu, na Tirolskem in Gradiščanskem.

Javni interes v kazenskih zadevah varujejo tožilstva; obstaja:

16 državnih tožilstev (*Staatsanwaltschaften*)

osrednje državno tožilstvo (*Zentrale Staatsanwaltschaft*) za pregon gospodarske kriminalitete in korupcije

štiri višja državna tožilstva (*Oberstaatsanwaltschaften*)

generalna prokuratura (*Generalprokuratur*).

Za **izvrševanje zapornih kazni** je pristojnih 28 zaporov.

A. Organizacija sodišč: pristojnost v civilnih in kazenskih zadevah

V sporih na prvi stopnji odločajo bodisi okrožna bodisi deželna sodišča. Razmejitev pristojnosti je v civilnih zadevah načeloma odvisna od vrste spora (pristojnost glede na vrsto zadeve), sicer pa od vrednosti spornega predmeta (pristojnost glede na vrednost spornega predmeta). Pristojnost glede na vrsto zadeve ima prednost pred pristojnostjo glede na vrednost spornega predmeta.

Razmejitev pristojnosti v kazenskih zadevah je odvisna od predpisanega razpona kazni za kaznivo dejanje.

Okrožna sodišča (prva organizacijska raven)

Okrožna sodišča so sodišča na prvi stopnji. Pristojna so za odločanje v:

civilnih zadevah, v katerih **vrednost spornega predmeta ne presega 15 000 EUR** (pristojnost glede na vrednost spornega predmeta);

določenih vrstah sporov (ne glede na vrednost spornega predmeta), zlasti v **zadevah s področja družinskega prava, najema in izvršbe** (pristojnost glede na vrsto zadeve);

kazenskih zadevah o vseh kaznivih dejanjih, za katera je predpisana samo denarna kazen, denarna kazen in zaporna kazen do največ enega leta ali samo takšna zaporna kazen (npr. za povzročitev telesne poškodbe iz malomarnosti, tatvino).

Deželna sodišča oziroma sodišča prve stopnje (druga organizacijska raven)

Deželna sodišča (*Landesgerichte*) v **kazenskih zadevah oziroma sodišča prve stopnje** (*Gerichtshöfe erster Instanz*) v **civilnih zadevah** so pristojna:

za odločanje **na prvi stopnji** v zadevah, o katerih ne odločajo okrožna sodišča. Tako so pristojna za spore na podlagi zakona o odgovornosti na področju jedrske energije, zakona o odgovornosti uradnih oseb, zakona o varstvu podatkov, zakona o varstvu konkurence ali zakona o varstvu avtorske in sorodnih pravic

za odločanje na **drugi stopnji** o pravnih sredstvih zoper odločbe okrožnih sodišč.

Višja deželna sodišča oziroma sodišča druge stopnje (tretja organizacijska raven)

Višja deželna sodišča (*Oberlandesgerichte*) oziroma sodišča druge stopnje (*Gerichtshöfe zweiter Instanz*) tvorijo tretjo organizacijsko raven. Sedeže imajo na Dunaju (za Dunaj, Spodnjo Avstrijo in Gradiščansko), v Gradcu (za Štajersko in Koroško), Linzu (za Zgornjo Avstrijo in Salzburg) ter Innsbrucku (za Tirolsko in Vorarlberg).

Ta sodišča so **pritožbena sodišča v civilnih in kazenskih zadevah** (na drugi stopnji).

Poleg tega imajo ta sodišča posebno vlogo na področju **sodne uprave**. Predsednik višjega deželnega sodišča oziroma sodišča druge stopnje je vodja sodne uprave vseh sodišč znotraj njegovega okrožja. V tej vlogi je njegov edini in neposredni nadrejeni zvezni minister za pravosodje.

Vrhovno sodišče (četrti organizacijska raven)

Vrhovno sodišče (*Oberster Gerichtshof*) na Dunaju je **sodišče zadnje stopnje v civilnih in kazenskih zadevah**. Poleg ustavnega sodišča (*Verfassungsgericht*) in vrhovnega upravnega sodišča (*Verwaltungsgerichtshof*) je določeno kot najvišji sodni organ (*Höchstgerichte*) v državi. To pomeni, da zoper njegove odločitve ni pravnega sredstva (v nacionalnem pravnem sistemu).

Sodna praksa vrhovnega sodišča pomembno prispeva k **enotnemu izvajanju zakonodaje** na celotnem ozemlju zvezne države.

Čeprav nižja sodišča niso zakonsko vezana na odločitve najvišjega sodišča, praviloma upoštevajo njegovo sodno prakso.

B. Pristojnost v civilnih zadevah

Pristojnost v civilnih zadevah se izvaja v splošnem civilnem postopku, delovnopravnem postopku, postopku v gospodarskih zadevah in nepravdnem postopku.

V splošnem civilnem postopku se odloča v tistih zadevah zasebnega prava, v katerih ne odloča gospodarsko ali delovno sodišče ali v katerih se ne odloča v nepravdnem postopku.

C. Sodno varstvo

C.1. Sodno varstvo v civilnih zadevah

V **splošnem civilnem postopku** praviloma odločajo sodišča na dveh stopnjah, v določenih primerih pa tudi na treh stopnjah. V sporih na prvi stopnji odločajo bodisi okrožna bodisi deželna sodišča. V sporih na prvi stopnji odločajo bodisi okrožna bodisi deželna sodišča.

Če je na prvi stopnji pristojno okrožno sodišče, se pravna sredstva vložijo pri deželnem sodišču (sodišču prve stopnje). O pravnih sredstvih odloča pritožbeni senat (*Berufungssenat*) tega sodišča.

Če na prvi stopnji odloča deželno sodišče (sodišče prve stopnje), se pravna sredstva vložijo pri sodišču druge stopnje, kjer na drugi stopnji odloča pritožbeni senat.

Sodišča druge stopnje so pristojna le za sodno presojo odločb sodišč na prvi stopnji. V posamezni zadevi zato praviloma odločijo le o zahtevkih in v skladu z dejanskim stanjem, na podlagi katerih je bila izdana odločba po končani ustni obravnavi na prvi stopnji. Sodišča druge stopnje lahko v zadevi sama meritorno odločijo (potrdijo ali spremenijo odločitev sodišča prve stopnje). V ta namen lahko sodišče druge stopnje v okviru, ki ga določajo predlogi in stališča sodišča na prvi stopnji, ponovi ali razširi vse ali nekatere postopke ali pa razveljavi odločbo sodišča prve stopnje in mu naloži, naj ponovno odloči v zadevi, ali pa pritožbo zavrne.

V zadevah, v katerih se zahteva odločitev o pravnih vprašanih bistvenega pomena, se lahko vložijo pravna sredstva pri vrhovnem sodišču.

Vrhovno sodišče odloča le o pravnih vprašanih in je zato pri odločanju vezano na do takrat ugotovljena dejstva. V ta namen odloča le o zakonitosti na takšni podlagi izdane odločbe ali pa ugotovi ničnost odločbe in v omejenem obsegu tudi napake postopka pred sodišči nižje stopnje. Vrhovno sodišče nima zgolj kasacijske pristojnosti; v zadevi lahko tudi samo meritorno odloči (potrdi ali spremeni odločitev sodišča nižje stopnje) ali pa razveljavi predhodne odločbe in sodišču prve ali druge stopnje naloži, naj ponovno odloči v zadevi, ali pa ukrep zavrne.

Na prvi stopnji odloča v večini zadev sodnik posameznik (le v sporih, v katerih vrednost spornega predmeta presega 100 000 EUR, na zahtevo stranke odloča senat treh sodnikov). Na drugi stopnji odloča senat treh, pri vrhovnem sodišču pa senat petih sodnikov. O pravnih vprašanih bistvenega pomena (na primer glede spremembe ustaljene sodne prakse) pri vrhovnem sodišču odloča t. i. veliki senat enajstih sodnikov.

C.2. Sodno varstvo v kazenskih zadevah

V kazenskem postopku sta predvideni dve zaporedni stopnji.

Če na prvi stopnji odloča okrožno sodišče, se lahko vložijo pravna sredstva:

za ugotovitev ničnosti ali

za izpodbijanje obsodbe in višine kazni.

Nadrejeno deželno sodišče o pravnem sredstvu odloča v senatu treh sodnikov.

Če na prvi stopnji odloča sodnik posameznik deželnega sodišča (o vseh kaznivih dejanjih, za katera je predpisana kazen zapora do petih let, kot je na primer kriva izpovedba), se lahko vložijo pravna sredstva:

za ugotovitev ničnosti ali

za izpodbijanje obsodbe in višine kazni.

Nadrejeno višje deželno sodišče o pravnem sredstvu odloča v senatu treh sodnikov.

Kadar sta na prvi stopnji pristojna senat sodnikov porotnikov (*Schöffengericht*) ali porota (*Geschworenengericht*) pri deželnem sodišču, se pravno sredstvo za ugotovitev ničnosti vložijo pri vrhovnem sodišču. Če se s pravnim sredstvom izpodbija višina kazni, o njem odloča nadrejeno višje deželno sodišče.

D. Pravna sredstva

V **splošnem civilnem postopku** se lahko zoper prvostopenjske odločbe vložijo pritožbe (*Berufung*). Pritožba se lahko v vseh primerih vložijo zaradi ničnosti ali zmotne uporabe materialnega prava, v določenih primerih ali če vrednost spornega predmeta presega 2 700 EUR, pa tudi zaradi kršitev postopka ali zmotne ugotovitve dejanskega stanja.

Zoper odločbe sodišč druge stopnje se lahko vložijo revizije (*Revision*). To pravno sredstvo se vložijo pri vrhovnem sodišču pod pogoji, ki so odvisni od vrste zadeve. Načeloma vrhovno sodišče odloča le o pravnih vprašanih bistvenega pomena; predložitev takšnega vprašanja je zato pogoj, da vrhovno sodišče odloča o reviziji. Ne glede na navedeno v določenih primerih odločb sodišč druge stopnje ni mogoče izpodbijati (če vrednost spornega predmeta ne presega 5 000 EUR) ali pa mora dopustnost revizije, ki se vložijo pri vrhovnem sodišču, ugotoviti tudi sodišče druge stopnje (neposredno ali na podlagi novega zahtevka), če vrednost spornega predmeta ne presega 30 000 EUR.

E. Pravne zbirke podatkov

 **Spletišče avstrijskega pravosodja** vsebuje splošne informacije o avstrijskem pravosodnem sistemu.

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do spletišča avstrijskega pravosodja je brezplačen.

Sorodne povezave

 **Pristojnost sodišč – Avstrija**

Zadnja posodobitev: 11/09/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [pl](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

Redna sodišča v državah članicah - Poljska

Ta stran vam ponuja informacije o organizaciji rednih sodišč na Poljskem.

Redna sodišča

Sistem rednih sodišč na Poljskem obsega **pritožbena** (sądy apelacyjne), **okrožna** (sądy okręgowe) in **okrajna sodišča** (sądy rejonowe). Ta sodišča med drugim odločajo o zadevah kazenskega, civilnega, družinskega in mladoletniškega prava, gospodarskega prava, delovnega prava in prava socialne varnosti – razen o zadevah, dodeljenih posebnim sodiščem, kot so vojaška sodišča.

Splošna sodišča tudi vodijo **zemljiško knjigo** in **hipotekarni register** ter **porošteni register**, **nacionalni sodni register** in **nacionalni kazenski register**.

Civilna sodišča

Vsako **pritožbeno**, **okrožno** in **okrajno** sodišče ima civilni oddelek (wydział cywilny).

Kazenska sodišča

Vsako **pritožbeno**, **okrožno** in **okrajno** sodišče ima kazenski oddelek (wydział karny).

Pravne zbirke podatkov

Spletna stran [poljske Vlade](#) vsebuje seznam objavljenih zakonov od leta 1918 naprej.

Dostop do baze podatkov je **brezplačen**.

Zadnja posodobitev: 19/07/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Portugalska

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji rednih sodišč na Portugalskem.

Organizacija rednih sodišč

Poleg ustavnega sodišča (*Tribunal Constitucional*), ki je pristojno zlasti za odločanje o vprašanih zakonitosti oziroma ustavnosti, na Portugalskem obstajajo naslednje kategorije sodišč:

vrhovno sodišče (*Supremo Tribunal de Justiça*) ter prvostopenjska in drugostopenjska sodišča;
vrhovno upravno sodišče (*Supremo Tribunal Administrativo*) ter druga upravna in davčna sodišča;
računsko sodišče (*Tribunal de Contas*).

Ustanovijo se lahko tudi pomorska in arbitražna sodišča ter imenujejo mirovni sodniki.

Z zakonom so določene zadeve in načini, kako lahko zgoraj navedena sodišča ločeno ali skupaj ustanovijo sodišče za spore (*Tribunal dos Conflitos* – sodišče, ki obravnava spore v zvezi s pristojnostjo).

Sodišča z izključno pristojnostjo za odločanje o nekaterih vrstah kaznivih dejanj so prepovedana, razen vojaških sodišč (*tribunais militares*), ki se lahko ustanovijo v času vojne.

Sodišča

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče je najvišji organ v hierarhiji sodišč, ne da bi to posegalo v pristojnost ustavnega sodišča. Ima oddelke za civilne, kazenske in socialne zadeve.

Sedež ima v Lizboni in je pristojno za celotno ozemlje Portugalske.

Vrhovno sodišče deluje pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika), zaseda pa na občni seji (zasedajo vsi sodniki posameznega oddelka) ali po posameznih specializiranih oddelkih in splošnih oddelkih.

Razen v primeru zakonsko določenih izjem vrhovno sodišče obravnava samo pravna vprašanja.

Pritožbena sodišča

Pritožbena sodišča (*tribunais da relação*) so praviloma drugostopenjska sodišča.

Trenutno imajo sedeže v Lizboni, Portu, Coimbri, Évori in Guimarãesu. Pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika) zasedajo na občni seji in po posameznih oddelkih.

Pritožbena sodišča imajo naslednje oddelke: civilni in kazenski oddelek, oddelek za socialne zadeve, oddelek za družinske zadeve in mladoletnike, gospodarski oddelek, oddelek za intelektualno lastnino in konkurenco ter oddelek za regulacijo in nadzor. Oddelki za socialne zadeve, družinske zadeve in mladoletnike, gospodarske zadeve, intelektualno lastnino in konkurenco ter regulacijo in nadzor se oblikujejo glede na količino ali zahtevnost predloženih zadev. Ustanovijo se z odredbo vrhovnega sveta za pravosodje na predlog predsednika posameznega pritožbenega sodišča.

Sodišča prve stopnje (*Tribunais judiciais de 1.ª instância*)

Sodišča prve stopnje so praviloma okrajna sodišča (*tribunais de comarca*). Pristojna so za vse zadeve, ki niso dodeljene drugim sodiščem. Okrajna sodišča imajo splošno in posebno pristojnost.

Razdeljena so na oddelke posebne ali splošne pristojnosti ter na lokalne oddelke. Oddelki so poimenovani glede na vrsto postopkov, ki jih obravnavajo, in občino, v kateri delujejo.

Ustanovijo se lahko naslednji oddelki posebne pristojnosti:

osrednji civilni oddelek (*Central cível*);

lokalni civilni oddelek (*Local cível*);

osrednji kazenski oddelek (*Central criminal*);

lokalni kazenski oddelek (*Local criminal*);

lokalni prekrškovni oddelek (*Local de pequena criminalidade*);

oddelek za kazenske preiskave (*Instrução criminal*);

oddelek za družinske zadeve in mladoletnike (*Família e menores*);

delovnopравни oddelek (*Trabalho*);

gospodarski oddelek (*Comércio*);

izvršilni oddelek (*Execução*).

Pri prvostopenjskih sodiščih lahko postopek vodi sodnik posameznik, lahko se vodijo na občni seji ali občni seji s poroto, odvisno od vrste zadeve. Vsako okrajno sodišče zastopa in vodi predsednik, ki razporeja zadeve ter odloča o upravnih in organizacijskih vprašanjih.

Če je pri posameznem sodišču ali oddelku več kot pet sodnikov, lahko predsedujoči sodnik po posvetovanju z ostalimi sodniki vrhovnemu svetu za pravosodje predlaga enega sodnika za imenovanje v sodnika koordinatorja (*magistrado judicial coordenador*) za enega ali več oddelkov, če zadevni sodnik prej v to privoli. Pod vodstvom predsedujočega sodnika sodnik koordinator izvaja naloge, ki mu jih naloži predsedujoči sodnik, vendar brez poseganja v pravico do dodelitve zadeve višjemu sodišču (*avocação*). Sodnik koordinator mora predsedujočemu sodniku na zahtevo predložiti poročilo o svojem delu.

Upravna in davčna sodišča

Upravna in davčna sodišča so pristojna za odločanje o tožbah in pritožbah, ki se nanašajo na reševanje sporov v zvezi s pravnimi razmerji v upravnih in davčnih zadevah. Upravna in davčna sodišča so:

vrhovno upravno sodišče;

osrednji upravni sodišči;

okrajna upravna sodišča;

davčna sodišča.

Vrhovno upravno sodišče

Vrhovno upravno sodišče je najvišji organ v hierarhiji upravnih in davčnih sodišč, ne da bi to posegalo v pristojnost ustavnega sodišča.

Sedež ima v Lizboni in je pristojno za celotno ozemlje Portugalske.

Vrhovno upravno sodišče ima oddelke za upravne spore in oddelke za davčne spore. Njegova glavna naloga je odločanje o pritožbah zoper sodbe osrednjih upravnih sodišč.

Vrhovno upravno sodišče deluje pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika), ki mu pomagajo trije podpredsedniki.

Glede na vsebino zadeve sodišče odloča na občni seji, občni seji posameznega oddelka ali v okviru posameznega oddelka. Na občni seji in občni seji posameznega oddelka se odloča le o pravnih vprašanjih.

Osrednji upravni sodišči

Osrednji upravni sodišči sta praviloma sodišči druge stopnje med upravnimi sodišči. Trenutno obstajata dve taki sodišči (pristojni za sever in jug).

Njuna glavna naloga je odločanje o pritožbah zoper odločbe okrajnih upravnih sodišč in davčnih sodišč.

Vsako sodišče ima oddelke za upravne spore in oddelke za davčne spore.

Osrednji upravni sodišči delujeta pod vodstvom predsednika (predsedujočega sodnika), ki mu pomagata dva podpredsednika.

Osrednji upravni sodišči obravnavata dejanska in pravna vprašanja.

Okrajna upravna sodišča in davčna sodišča

To so prvostopenjska sodišča, katerih glavna naloga je odločanje o sporih v zvezi z upravnimi in davčnimi zadevami. Lahko so samostojna okrajna upravna sodišča ali okrajna davčna sodišča, ali pa združena v okrajno upravno in davčno sodišče.

Delujejo pod vodstvom predsednika, ki ga za pet let imenuje vrhovni svet upravnih in davčnih sodišč (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*).

Zadeve običajno obravnava sodnik posameznik, vendar je lahko na podlagi zakona ureditev tudi drugačna.

Mirovni sodniki

Mirovni sodniki (*julgados de paz*) ponujajo alternativno možnost reševanja sporov, kadar gre za izključno civilne zadeve in manjše denarne zneske ter se za spor ne uporablja družinsko, dedno ali delovno pravo.

Na podlagi določb trenutno veljavne različice zakona št. 78/2011 z dne 13. julija 2011 lahko mirovni sodniki obravnavajo ugotovitelne tožbe, če njihova vrednost ne presega pristojnosti prvostopenjskih sodišč (15 000 EUR).

Na podlagi člena 9 navedenega zakona lahko mirovni sodniki obravnavajo in odločajo o:

tožbah, v katerih se zahteva izpolnitev obveznosti, razen tistih, ki se nanašajo na izpolnitev finančnih pogodb o pristopu;

tožbah za izročitev premičnin;

tožbah, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti solastnikov, če na zadevni skupščini ni bilo določeno, da je treba spore med solastniki oziroma med solastniki in upravnikom reševati z arbitražo;

tožbah za rešitev sporov med lastniki stavb glede začasnega zasilnega prehoda, naravnega odtekanja vode, zaščitnih ukrepov pred poplavami, souporabe odtokov, kanalov in živih mej; odpiranja oken, vrat, verand in podobnih konstrukcij; odtekanja deževnice s strehe, zasaditve dreves in grmovnic ter notranjih in zunanjih razmejitenih sten;

tožbah za vrnitev premoženja, posestnih tožb, tožb, ki se nanašajo na priposestvanje, pridobitev in razdelitev skupnega premoženja;

tožbah glede pravice do uporabe in upravljanja skupnega premoženja, pravice do površine, užitka, pravice do uporabe in stanovanja ter stvarnih pravic iz pogodb o časovnem zakupu;

tožbah glede najema premoženja, razen deložacij;

tožbah glede pogodbene in nepogodbene civilne odgovornosti;

tožbah v zvezi z neizpolnitvijo pogodb, razen pogodb o zaposlitvi in kmetijskih zakupov;

tožbah, ki vključujejo splošno poročilo o obveznosti.

Mirovni sodniki lahko obravnavajo tudi civilne odškodninske zahtevke, kadar obtožba ni bila vložena ali je bila umaknjena, če zahtevki izhajajo iz:

telesne poškodbe;

telesne poškodbe, povzročene iz malomarnosti;

ustnega obrekovanja;

pisnega obrekovanja;

kraje;

škode;

uničenja označb;

goljufije, storjene za pridobitev hrane, pijače ali storitev.

V skladu s členom 16 vsak mirovni sodnik ponuja storitve mediacije vsem, ki jih zahtevajo kot alternativno metodo reševanja sporov. Cilj te službe je spodbuditi zgodnje reševanje sporov z iskanjem sporazuma med strankami. Služba lahko mediacijo opravlja v vseh sporih, ki so lahko predmet mediacije, tudi v tistih, ki ne spadajo v pristojnost mirovnih sodnikov.

Zadnja posodobitev: 29/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali

podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Romunija

Ta stran vsebuje informacije o rednih sodiščih v Romuniji.

Uvod v pravosodni sistem Romunije

Struktura pravosodnega sistema Romunije:

Sodišča in tožilstva

Raven 1

Sodišča prve stopnje (176)

Tožilstva

Raven 2

Sodišča druge stopnje (42)

Posebna sodišča druge stopnje (3)

Sodišče za družinske zadeve in mladoletnike (1)

Tožilstva

Raven 3

Pritožbena sodišča (15)

Tožilstva

Raven 4

Vrhovno kasacijsko sodišče

Tožilstvo

Pravosodni sistem Romunije sestavljajo vrhovno kasacijsko sodišče in druga sodišča.

Sodišča

Vrhovno kasacijsko sodišče

 **Vrhovno kasacijsko sodišče** je kot najvišje sodišče v Romuniji edina pravosodna institucija, ki zagotavlja, **da druga sodišča enotno razlagajo in uporabljajo pravo. Glavni postopek za doseganje tega cilja je revizija v interesu prava.**

Vrhovno kasacijsko sodišče ima štiri oddelke, od katerih je vsak pristojen za svoje področje:

civilni oddelek I;

civilni oddelek II;

kazenski oddelek;

oddelek za upravne in davčne pravdne spore.

Preostali oddelki vrhovnega sodišča, ki imajo svoje pristojnosti, so **štirje senati petih sodnikov, združeni oddelki, senat za revizijo v interesu prava in senat za odločanje o nekaterih pravnih vprašanjih.**

Civilni oddelek I, civilni oddelek II ter oddelek za upravne in davčne pravdne spore pri vrhovnem kasacijskem sodišču obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe pritožbenih sodišč in odločbe drugih sodišč, kot določa zakon, ter pravna sredstva zoper nepravnomočne sodbe ali katere koli pravosodne akte, zoper katere ni druge pritožbe, če je bil v taki zadevi postopek pred pritožbenim sodiščem prekinjen.

Kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča obravnava:

na prvi stopnji zadeve in vloge, za katere je vrhovno kasacijsko sodišče po zakonu pristojno na prvi stopnji;

kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča kot sodišče prve stopnje obravnava zadeve, ki se nanašajo na veleizdajo, kazniva dejanja, ki jih storijo člani obeh domov romunskega parlamenta in poslanci Evropskega parlamenta iz Romunije, člani vlade, sodniki ustavnega sodišča, člani vrhovnega sodnega sveta, sodniki vrhovnega kasacijskega sodišča ter tožilci s tožilstev, ki so dodeljena takim sodiščem;

pravna sredstva zoper sodbe v kazenskih zadevah, ki jih na prvi stopnji izreče pritožbeno sodišče ali vojaško pritožbeno sodišče;

pravna sredstva zoper sodbe v kazenskih zadevah, ki jih na prvi stopnji izreče pritožbeno sodišče, vojaško pritožbeno sodišče ali kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča;

pravna sredstva zoper nepravnomočne sodbe ali katere koli pravosodne akte, zoper katere ni druge pritožbe, če je bil v taki zadevi postopek pred pritožbenim sodiščem prekinjen;

pritožbe zoper pravnomočne kazenske sodbe, kot določa zakon;

predloge za sprejetje predhodne odločbe za razjasnitev nekaterih pravnih vprašanj;

spore o pristojnosti, kadar je to sodišče nadrejeno obema sodiščema v sporu o pristojnosti;

zahteve za napotitev s pristojnega pritožbenega sodišča drugemu pritožbenemu sodišču;

druge zadeve, če tako določa zakon.

Senati petih sodnikov

Na podlagi člena 24 zakona št. 304/2004, kakor je bil ponovno objavljen, naknadno dopolnjen in spremenjen, senati petih sodnikov obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izda kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča, po prvotni odobritvi pritožbe zoper sodbe, ki jih na podlagi pritožbe izdajo senati petih sodnikov, pravna sredstva zoper sklepe, ki jih na prvi stopnji izda kazenski oddelek vrhovnega kasacijskega sodišča, disciplinske zadeve na podlagi zakona in druge zadeve, ki so nanje naslovljene in ki po zakonu spadajo v njihovo pristojnost, ter pravna sredstva zoper sodbe, s katerimi se zavrne napotitev na ustavno sodišče in ki jih izda drug senat petih sodnikov. V skladu s členom 51(3) zakona št. 317/2004, kakor je bil ponovno objavljen, senati petih sodnikov obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe, ki jih v disciplinskih zadevah izda vrhovni sodni svet.

Združeni oddelki vrhovnega kasacijskega sodišča obravnavajo:

vprašanja v zvezi s spremembami sodne prakse vrhovnega kasacijskega sodišča;

zaprasko ustavnemu sodišču, naj odloči glede ustavnosti zakonov pred njihovo razglasitvijo.

Pritožbeno sodišče

 **Pritožbena sodišča** v Romuniji vodi predsednik, ki mu lahko pomagata en ali dva podpredsednika.

Pritožbeno sodišče ima specializirane oddelke ali senate za:

civilne zadeve;

kazenske zadeve;

zadeve, povezane z mladoletniki, ali družinske zadeve;

zadeve, povezane z upravnimi ali davčnimi spori;

zadeve v zvezi z delovnimi spori in spori v zvezi s socialnim zavarovanjem, družbami, poslovnim registrom, insolventnostjo, nelojalno konkurenco in drugimi zadevami ter

pomorske zadeve in zadeve v zvezi s celinskimi plovnimi potmi.

Vsako od 15 pritožbenih sodišč je samostojna pravna oseba, ki je pristojna za območje več sodišč druge stopnje (približno 3).

V civilnih zadevah pritožbena sodišča obravnavajo naslednje zadeve:

kot **sodišča prve stopnje** obravnavajo vloge v zvezi z upravnimi in davčnimi spori v skladu s posebnimi pravnimi določbami;

kot **pritožbena sodišča** obravnavajo pritožbe zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo sodišča druge stopnje;

kot **revizijska sodišča** obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe, ki jih na podlagi pritožbe izdajo sodišča druge stopnje, ali zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo sodišča druge stopnje, če po zakonu zoper njih ni pritožbe, pa tudi v vseh drugih primerih, če tako izrecno določa zakon.

V kazenskih zadevah pritožbena sodišča obravnavajo naslednje zadeve:

kot sodišča prve stopnje:

kazniva dejanja iz členov 394 do 397, 399 do 412 in 438 do 445 kazenskega zakonika;

kazniva dejanja, ki se nanašajo na nacionalno varnost Romunije, kot določajo posebni zakoni;

kazniva dejanja, ki jih storijo sodniki sodišča prve stopnje ali sodišča druge stopnje ali tožilci s tožilstev, ki so dodeljena takim sodiščem;

kazniva dejanja, ki jih storijo odvetniki, notarji, sodni izvršitelji ali revizorji računskega sodišča ter zunanji javni revizorji;

kazniva dejanja, ki jih storijo vodje verskih skupnosti, organiziranih v skladu z zakonom, ter drugi visoki verski predstavniki, ki imajo vsaj položaj škofa ali enakovreden položaj;

kazniva dejanja, ki jih storijo pomožni sodniki vrhovnega kasacijskega sodišča, sodniki pritožbenega sodišča in vojaškega pritožbenega sodišča ter tožilci s tožilstev, ki so dodeljena takim sodiščem;

kazniva dejanja, ki jih storijo člani računskega sodišča, predsednik zakonodajnega sveta, varuh človekovih pravic, namestnik varuha človekovih pravic in kvestorji;

vloge za prenos v drugo pristojnost, kot določajo zakoni.

Kot **pritožbena sodišča** obravnavajo pritožbe zoper kazenske sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo sodišča prve in druge stopnje.

Pritožbena sodišča odločajo tudi o **sporih o pristojnosti** med sodišči druge stopnje ali sodišči prve stopnje in sodišči druge stopnje na svojem območju pristojnosti ali med sodišči prve stopnje znotraj pristojnosti različnih sodišč druge stopnje na območju pristojnosti pritožbenega sodišča.

Pritožbena sodišča odločajo tudi o zahtevah za **izročitev** obsojencev ali njihovo premestitev v tujino.

Sodišča druge stopnje

Vsako od  **42 nacionalnih sodišč druge stopnje** je samostojna pravna oseba, organizirana na ravni okrožja. Območje pristojnosti vsakega sodišča druge stopnje pokriva vsa sodišča prve stopnje v okrožju sodišča druge stopnje.

Sodišča druge stopnje imajo specializirane oddelke ali senate za:

civilne zadeve;

kazenske zadeve;

zadeve, povezane z mladoletniki, ali družinske zadeve;

zadeve, povezane z upravnimi ali davčnimi spori;

zadeve v zvezi z delovnimi spori in spori v zvezi s socialnim zavarovanjem, družbami, poslovnim registrom, insolventnostjo, nelojalno konkurenco in drugimi zadevami ter

pomorske zadeve in zadeve v zvezi s celinskimi plovnimi potmi.

V civilnih zadevah sodišča druge stopnje obravnavajo naslednje zadeve:

kot **sodišča prve stopnje** obravnavajo vse vloge, ki po zakonu ne spadajo v pristojnost drugih sodišč;

kot **pritožbena sodišča** obravnavajo pritožbe zoper sodbe, ki jih na prvi stopnji izdajo sodišča prve stopnje;

kot **revizijska sodišča** obravnavajo pravna sredstva zoper sodbe, ki jih izdajo sodišča prve stopnje, če po zakonu zoper njih ni pritožbe, pa tudi v vseh drugih primerih, če tako izrecno določa zakon.

V kazenskih zadevah sodišča druge stopnje obravnavajo naslednje zadeve:

kot **sodišča prve stopnje**:

kazniva dejanja zoper življenje, telesno celovitost in zdravje, kazniva dejanja zoper osebno svobodo, kazniva dejanja hudega poškodovanja premoženja,

kazniva dejanja z izredno resnimi posledicami, tihotapljenje migrantov, mučenje, korupcija in kazniva dejanja v okviru služenja v vojski, razkritje obveščevalnih podatkov, ki so državna skrivnost, razkritje tajnih obveščevalnih podatkov, nezakonita pridobitev sredstev, poneverba, neupoštevanje režima, ki velja za jedrske ali druge radioaktivne snovi, neupoštevanje režima, ki velja za razstrelivo, prenos aidsa, kazniva dejanja zoper varnost in celovitost informacijskih sistemov in podatkov ter vzpostavitev organizirane kriminalne združbe;

naklepna kazniva dejanja, katerih posledica je smrt osebe;

kazniva dejanja, pri katerih vlogo tožilstva prevzame direktorat za preiskovanje organiziranega kriminala in terorističnih kaznivih dejanj (*Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată*) ali nacionalni direktorat za preprečevanje korupcije, razen če po zakonu spadajo v pristojnost višjih sodišč;

kazniva dejanja, ki vključujejo pranje denarja in davčno utajo, na podlagi člena 9 zakona št. 241/2005 za preprečevanje davčnih utaj in boj proti njim, kakor je bil naknadno spremenjen;

druga kazniva dejanja, za katera so pristojna po zakonu.

Sodišča druge stopnje odločajo v sporih o pristojnosti med sodišči prve stopnje znotraj svojega območja pristojnosti ter o pravnih sredstvih zoper sodbe, ki jih izdajo sodišča prve stopnje v zadevah, za katere tako določa zakon.

Sodišča prve stopnje

Sodišča prve stopnje niso samostojne pravne osebe; ustanovljena so znotraj nacionalnih okrožij in v Bukarešti.

V civilnih zadevah sodišča prve stopnje obravnavajo predvsem naslednje zadeve:

vloge, ki so na podlagi civilnega zakonika v pristojnosti sodišča za družinske zadeve in skrbništvo, razen zadev, glede katerih zakon izrecno določa drugače;

vloge, ki se nanašajo na evidence osebnih stanj, v skladu z zakonom;

vloge, povezane z upravljanjem večnadstropnih zgradb, stanovanj ali prostorov, ki so v izključnem lastništvu več oseb, ali s pravnimi razmerji, ki jih vzpostavijo združenja lastnikov stanovanj z drugimi fizičnimi ali pravnimi osebami, kot je ustrezno;

vloge za deložacijo;

vloge, ki se nanašajo na skupne stene ali jarke, razdaljo med zgradbami ali nasadi, pravico do prehoda ter vsa druga bremena ali omejitve, ki vplivajo na lastninske pravice, kot določa zakon, o katerih sta se sporazumeli stranki ali ki jih je določilo sodišče;

vloge, povezane s spremembami glede meja ali označevanjem meja;

vloge za zaščito premoženja;

vloge, povezane z obveznostmi do izvajanja ali opustitve dejanj, ki jih ni mogoče ovrednotiti v denarju, ne glede na to, ali temeljijo na pogodbi, razen tistih, ki so po zakonu v pristojnosti drugih sodišč;

vloge za izdajo sodne odločbe o smrti osebe;

vloge za sodno razdelitev premoženja, ne glede na vrednost predmeta postopka;

vloge v zapuščinskih zadevah, ne glede na vrednost predmeta postopka;

vloge za priposestevanje, ne glede na vrednost predmeta postopka;

vloge v zadevah v zvezi s pravico do posesti, razen tistih, ki so na podlagi posebnega zakona v pristojnosti drugih sodišč;

vse druge vloge, ki se lahko ovrednotijo v denarni vrednosti, in sicer do vključno 200 000 RON, ne glede na to, ali imata stranki poklicni status.

Sodišča prve stopnje obravnavajo tudi pritožbe zoper odločbe lokalnih javnih upravnih organov z lokalno pristojnostjo in drugih organov s takšno pristojnostjo, če tako določa zakon, ter vse druge vloge, za katere so po zakonu pristojna.

V kazenskih zadevah sodišča prve stopnje obravnavajo predvsem naslednje zadeve:

na splošno vse vrste kaznivih dejanj, razen tistih, za katere zakon določa, da jih morajo na prvi stopnji obravnavati sodišča druge stopnje, pritožbena sodišča ali vrhovno kasacijsko sodišče.

Več informacij o teh sodiščih je na voljo na [portal](#)u sodišč, ki ga vzdržuje romunsko ministrstvo za pravosodje.

Pravne zbirke podatkov

Na spletu so na voljo naslednje pravne zbirke podatkov:

vrhovno kasacijsko sodišče svojo sodno prakso objavlja na svojem [spletišču](#);

sodišča objavljajo povzetke sodb na portalu sodišč. Glej na primer [povzetke sodb pritožbenega sodišča iz Bukarešte](#);

pravna zbirka podatkov, ki jo vodi in ureja **romunski zakonodajni svet**, [Pristojnost sodišč – Romunija](#).

Zadnja posodobitev: 24/02/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Slovenija

Na tej strani so navedene informacije o organizaciji sodišč splošne pristojnosti v Sloveniji.

Sodišča splošne pristojnosti

V skladu z 98. členom Zakona o sodiščih so sodišča splošne pristojnosti v Sloveniji:

okrajna sodišča,

okrožna sodišča,

višja sodišča,

Vrhovno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vrhovno sodišče).

Pristojnost okrajnih sodišč

V skladu z 99. členom Zakona o sodiščih so okrajna sodišča v Sloveniji pristojna v naslednjih zadevah:

Kazenske zadeve

Sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih, za katera je zagrožena denarna kazen ali kazen zapora do treh let, razen v zadevah kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime, storjenih s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja.

Opravljanje preiskovalnih dejanj glede kaznivih dejanj iz prejšnje točke.

Opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

Civilne zadeve

Sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji:

v pravnih zadevah v skladu z Zakonom o pravnem postopku;

v zapuščinskih in drugih nepravdnih zadevah, če zakon ne določa drugače, ter za vodenje zemljiške knjige;

v zadevah izvršbe in zavarovanja, če zakon ne določa drugače.

Druge zadeve

Sojenje oziroma odločanje v drugih zadevah, kadar to določa zakon.

Pravna pomoč

Opravljanje zadev pravne pomoči, za katere ni po zakonu pristojno drugo sodišče in za opravljanje mednarodne pravne pomoči v zadevah o prekrških.

Pristojnost okrožnih sodišč

V skladu s členom 101 Zakona o sodiščih so okrožna sodišča v Sloveniji pristojna v naslednjih zadevah:

Kazenske zadeve

Sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih, za katera niso pristojna okrajna sodišča.

Opravljanje preiskav ali preiskovalnih dejanj glede kaznivih dejanj (iz točke 1).

Opravljanje predhodnih postopkov in sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih mladoletnikov.

Odločanje na prvi stopnji o izvršitvi kazenske sodb tujega sodišča.

Izvrševanje kazenskih sodb (iz točk 1, 3 in 4) in izvrševanje kazenskih sodb okrajnih sodišč.

Odločanje o dovolitvi posegov v človekove pravice in temeljne svoboščine.

Odločanje v zunajobravnavnem senatu (tudi v kazenskih zadevah iz pristojnosti okrajnih sodišč).

Opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

Opravljanje nadzorstva glede zakonitega in pravilnega ravnanja z obsojenci ter nadzorstva nad priporniki.

Specializirani oddelki (okrožnih) sodišč so v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj pristojni za naloge iz točke 1, 2, 3, 6, 7 in 8.

Civilne zadeve

Sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji:

v pravnih zadevah v skladu z Zakonom o pravnem postopku,

o priznanju tujih sodnih odločb,

v zadevah prisilne poravnave, stečaja in likvidacije, kadar je v pristojnosti sodišča, ter v sporih v zvezi z njimi,

v sporih o pravicah intelektualne lastnine,
o predlogih za izdajo začasnih odredb vloženih pred začetkom spora, o katerem bo sodišče odločalo po pravilih v gospodarskih sporih, oziroma zadevah, v katerih je dogovorjena arbitražna pristojnost ter o predlogih za izdajo začasnih odredb v zadevah v zvezi z intelektualno lastnino
v nepravdnih postopkih, za katere tako določa zakon.

Druge zadeve

Vodenje sodnega registra.

Sojenje oziroma odločanje o drugih zadevah, če tako določa zakon.

Opravljanje zadev pravne pomoči v civilnih, kazenskih in drugih zadevah.

Opravljanje mednarodne pravne pomoči.

Pristojnosti višjih sodišč

V skladu s 104. členom Zakona o sodiščih Republike Slovenije so višja sodišča pristojna za:

Sojenje oziroma odločanje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe okrajnih in okrožnih sodišč s svojega območja

Odločanje v sporih o pristojnosti med okrajnimi oziroma okrožnimi sodišči s svojega območja ter za odločanje o prenosu pristojnosti na drugo okrajno

oziroma okrožno sodišče s svojega območja

Opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

Pravne zbirke podatkov

Ime in internetni naslov zbirke podatkov

 [Sodstvo Republike Slovenije](#)

Ali je dostop do zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop do zbirke podatkov je **brezplačen**.

Kratek opis vsebine

 [Sodstvo Republike Slovenije](#) omogoča dostop do številnih zbirk podatkov, kot so:

sodni sistem Republike Slovenije,

sodna uprava,

javne knjige (zemljiške knjige, sodni register).

Sorodne povezave

 [Seznam sodišč](#)

Zadnja posodobitev: 29/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Slovaška

Na tej strani so na voljo informacije o organizaciji rednih sodišč na Slovaškem.

Redna sodišča – uvod

Sodno oblast na Slovaškem izvajajo neodvisna in nepristranska sodišča. Sodne zadeve so na vseh stopnjah ločene od zadev drugih nacionalnih organov.

Pravne zbirke podatkov

Zbirka podatkov slovaškega ministrstva za pravosodje [Slov-Lex](#)

Projekt „Elektronska zbirka zakonodajnih aktov (Slov-Lex)“ slovaškega ministrstva za pravosodje temelji na dveh medsebojno povezanih informacijskih sistemih:

eZbirka (e-zbirka) – informacijski sistem, ki zagotavlja dostop do zavezujočih prečiščenih besedil zakonodajnih aktov in drugih standardov v elektronski obliki;

eLegislativa (e-zakonodaja) – informacijski sistem vodenja postopkov za vse faze zakonodajnega postopka, ki je opremljen z naprednimi orodji za urejanje, namenjenimi zakonodajalcem.

Koristi za ciljne skupine:

Temeljno pravno načelo, po katerem so vsi ljudje seznanjeni z veljavnimi zakoni ter poznajo svoje pravice in obveznosti, je zaradi vse večjega obsega in kompleksnosti zakonodaje v praksi vse težje uveljavljati. Projekt Slov-Lex bo v pomoč pri boljšem uresničevanju tega načela, saj vsakomur zagotavlja učinkovit dostop do veljavne zakonodaje:

državljeni – zlasti del Zbirke projekta omogoča vsebinsko in oblikovno izboljšan ter brezplačni dostop do veljavne zakonodaje kot tudi do informacij o novi zakonodaji;

pravniki – imajo stalen dostop do veljavne zakonodaje ter možnost prejemanja obvestil o sprejetju nove zakonodaje v Slovaški republiki ali Evropski uniji, in sicer zakonodaje na splošno in s področij, za katera so specializirani;

podjetniki – tudi ti imajo stalen brezplačni dostop do veljavne zakonodaje ter možnost prejemanja obvestil o sprejetju nove zakonodaje v Slovaški republiki ali Evropski uniji, in sicer zakonodaje na splošno in s področij, na katerih poslujejo; boljše regulativno okolje omogoča ugodnejše razmere za poslovanje ter zmanjšuje upravno breme podjetij;

lokalni in regionalni organi – imajo stalen brezplačni dostop do virov veljavne zakonodaje, hkrati pa se zmanjšuje njihovo upravno breme (upravno zahtevna in draga obveznost, da morajo ob delovnih dneh zagotavljati dostop do zbirke zakonov, ki je povezana z naročilom na tiskano izdajo zbirke zakonov in njenim arhiviranjem), ker jim ni več treba zagotavljati pomoči pri dostopu do zbirke zakonov ob delovnih dneh;

javni organi – projekt po eni strani zagotavlja stalen brezplačni dostop do virov veljavne zakonodaje, po drugi strani pa zmanjšuje upravno breme in s tem tudi finančne stroške zakonodajnega postopka ter omogoča boljše izvajanje nalog na področju sprejemanja zakonodaje in izvajanja zakonodaje Evropske unije;

pravosodni organi – imajo stalen in hiter dostop do zakonodaje, kot je veljala na kateri koli dan v preteklosti, ter možnost stalnega dostopa do sodnih odločb, ki se nanašajo na veljavno zakonodajo, kar omogoča vsaj delno odpravo rutinskih opravil ter povečuje učinkovitost dela sodnikov in sodnih uradnikov;

zakonodajni organi – na voljo imajo učinkovito orodje za pripravo zakonodaje in izvajanje zakonodajnega postopka, s čimer so odpravljena nekatera nepotrebna birokratska opravila, zakonodajni organi pa se lahko bolj posvetijo vsebini obravnavanih predlogov.

Organizacija rednih sodišč

Sistem sodišč Slovaške

Slovaško sodstvo zajema:

okrajna sodišča (54);

okrožna sodišča (8);
specializirano kazensko sodišče;
vrhovno sodišče Slovaške republike.

Pristojnost sodišč

Okrajna sodišča

Okrajna sodišča delujejo kot sodišča prve stopnje v civilnih in kazenskih zadevah, če ni s predpisi o sodnih postopkih določeno drugače.
Obravnavajo tudi volilne zadeve, kadar je tako določeno z ustrezno zakonodajo.

Okrožna sodišča

Okrožna sodišča delujejo kot sodišča druge stopnje v civilnih in kazenskih zadevah, ki so jih na prvi stopnji obravnavala okrajna sodišča.
Predpisi o sodnih postopkih določajo, v katerih civilnih in kazenskih zadevah okrožna sodišča delujejo kot sodišča prve stopnje.
Okrožna sodišča delujejo kot sodišča prve stopnje v upravnih zadevah, če ni s posebno zakonodajo določeno drugače.
Obravnavajo tudi druge zadeve, če to določa posebna zakonodaja (Zakon št. 166/2003 o varstvu zasebnosti pred nepooblaščenno uporabo informacijske tehnologije in o spremembi nekaterih drugih aktov).

Specializirano kazensko sodišče

Specializirano kazensko sodišča odloča v kazenskih zadevah in drugih zadevah, določenih s predpisi o sodnih postopkih.

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče odloča o:

rednih pravnih sredstvih zoper odločbe okrožnih sodišč in specializiranega kazenskega sodišča, če tako določajo predpisi o sodnih postopkih;
izrednih pravnih sredstvih zoper odločbe okrajnih sodišč, okrožnih sodišč, specializiranega kazenskega sodišča in vrhovnega sodišča, če tako določajo predpisi o sodnih postopkih;
sporih o pristojnosti med sodišči in organi javne uprave;
dodelitvi zadeve sodišču, ki ni pristojno sodišče, če tako določajo predpisi o sodnih postopkih;
drugih zadevah, če tako določa zakon ali mednarodna pogodba.

Vrhovno sodišče izvaja **revizijo pravnomočnih odločb sodišč**.

Vrhovno sodišče tudi spodbuja **enotno razlago in dosledno uporabo zakonov** ter drugih splošnih pravnih aktov:

z lastno sodno prakso;

s sprejemanjem mnenj, namenjenih poenotenju razlage zakonov in drugih splošnih pravnih aktov;

z objavljanjem pravnomočnih sodnih odločb posebnega pomena v zbirki mnenj vrhovnega sodišča ter odločb sodišč Slovaške republike.

Sorodne povezave

 [Ministrstvo za pravosodje](#)

Zadnja posodobitev: 27/02/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Finska

Na tej strani so na voljo informacije o splošnih in upravnih sodiščih na Finskem.

Splošna in upravna sodišča – uvod

Finska sodišča se delijo na **splošna sodišča**, ki obravnavajo kazenske in civilne zadeve, **upravna sodišča**, ki zagotavljajo sodni nadzor nad upravnimi akti, in nekatera **specializirana sodišča**.

Izraz **splošna sodišča** se nanaša na sodišča splošne pristojnosti. Drugače rečeno, obravnavajo pravne spore, za katere niso pristojna druga sodišča. Finska splošna sodišča vključujejo:

20 **okrožnih sodišč** (*käräjäoikeudet/tingsrätterna*),

5 **pritožbenih sodišč** (*hovioikeudet/hovrätterna*) in

vrhovno sodišče (*korkein oikeus/högsta domstolen*).

Upravna sodišča so splošna upravna sodišča (*hallinto-oikeudet/förvaltningsdomstolarna*) na Finskem.

Splošna upravna sodišča se delijo na vrhovno upravno sodišče (*korkein hallinto-oikeus/högsta förvaltningsdomstolen*) in regionalna upravna sodišča.

Regionalnih upravnih sodišč je šest: upravno sodišče v Helsinkih, Hämeenlinni, na vzhodnem Finskem, severnem Finskem ter v Turkuu in Vaasi. Poleg tega je na Ålandskih otokih ločeno upravno sodišče, ki se imenuje ålandsko upravno sodišče.

Vrhovno upravno sodišče je **sodišče zadnje instance v upravnih zadevah**.

Okrožna sodišča

 **Okrožna sodišča** delujejo kot sodišča prve stopnje. Obravnavajo kazenske in civilne zadeve ter nekatere predloge, kot so predlogi za razvezo zakonske zveze. Trenutno je na Finskem 20 okrožnih sodišč. Po številu osebja in zadev se zelo razlikujejo. Letno obravnavajo približno 550 000 zadev (80 000 kazenskih zadev, 420 000 civilnih zadev in 50 000 predlogov). Skupno imajo približno 1 900 zaposlenih.

Delovanje in vodenje okrožnih sodišč je urejeno v **zakonu o sodiščih** (*tuomioistuinlaki/domstolslag*, 673/2016) in poslovniku okrožnih sodišč. Na podlagi navedenega zakona je najbolj izkušeni sodnik sodišča prve stopnje tudi njegov upravni vodja.

Pri okrožnem sodišču delujejo tudi druge osebe, in sicer laični sodniki, ki sodelujejo pri odločanju o hujših kaznivih dejanjih in zadevah, ki se nanašajo na pravice do zemljišč. Laične sodnike imenujejo občinski sveti. Ministrstvo za pravosodje določi število laičnih sodnikov, ki jih izbere vsaka občina. Njihovo nadomestilo se izplačuje iz državnih sredstev.

Postopek pri okrožnih sodiščih

Civilni postopek pri okrožnem sodišču poteka v dveh fazah, ki sta **priprava** in **glavna obravnava**. Priprava se začne s pisnimi vlogami strank. Zadeve, ki se nanašajo na nesporne zahtevke, se v tej fazi pogosto končajo. Ustne priprave potekajo na pripravljalnem naroku pred sodnikom posameznikom.

Če poravnava v tej fazi ni sklenjena, se zadeva nadaljuje na ločeni glavni obravnavi. Glavno obravnavo vodi sodnik posameznik ali trije sodniki. Če je mogoče, se glavna obravnava opravi takoj po pripravljalnem naroku.

V **kazenskih zadevah** je sestava sodišča odvisna od kaznivega dejanja. Če gre za lažje kaznivo dejanje, lahko zadevo obravnava sodnik posameznik, hujša kazniva dejanja pa običajno obravnava senat enega sodnika in dveh laičnih sodnikov ali senat treh sodnikov.

V **kazenskem postopku** veljajo ista načela kot v civilnih postopkih. Tudi kazenska zadeva se lahko začne s pripravljalnim narokom. Sodišče lahko od obdolženca zahteva, naj pred glavno obravnavo predstavi svoje mnenje o zadevi. Postopek je usten, sodba pa temelji na dejstvih in dokazih, ki jih sodišču

predložijo stranke. Vsi dokazi se izvedejo na glavni obravnavi. Tudi v kazenskih zadevah velja, da se glavna obravnava po možnosti opravi takoj po pripravljalnem naroku. Med glavno obravnavo ni dovoljeno spreminjati sestave sodišča. Če so izpolnjeni zakonski pogoji, je mogoče nekatere kazenske zadeve obravnavati tudi v pisnem postopku, brez razpisa glavne obravnave.

Če sodišče ne doseže **soglasja** o odločitvi, se glasuje; vsak član senata ima en glas. Če je izid glasovanja v civilni zadevi neodločen, ima sodnik odločilni glas; v kazenskih zadevah ima prednost tista odločitev, ki je za obtoženca ugodnejša.

Sodna odločba je sestavljena iz izreka in obrazložitve. V večini zadev se sodba običajno razglasi ob koncu glavne obravnave. V obsežnejših ali drugače bolj zapletenih zadevah pa se lahko sodba izreče najpozneje v dveh tednih po glavni obravnavi. V takem primeru lahko stranke sodno odločbo prevzamejo pisno v sodnem tajništvu.

Pritožbena sodišča

Na Finskem je pet  **pritožbenih sodišč**: v Helsinkih, na vzhodnem Finskem (v Kuopiu), v Rovaniemiju, Vaasi in Turkuu.

Pritožbena sodišča kot sodišča druge stopnje obravnavajo pritožbe in pravna sredstva zoper odločbe okrožnih sodišč. V nekaterih primerih lahko delujejo tudi kot sodišča prve stopnje. Obravnavajo na primer zadeve v zvezi s kaznivimi dejanji, ki jih pri opravljanju svoje funkcije storijo sodniki ali višji javni uslužbenci upravnih sodišč, če take zadeve spadajo v pristojnost pritožbenih sodišč.

Vsako pritožbeno sodišče je tudi odgovorno za nadzor nad delom okrožnih sodišč, ki spadajo v njihovo pristojnost, pa tudi za nekatere zadeve pravosodne uprave, kot je izdajanje mnenj odboru za pravosodna imenovanja o kandidatih za položaj okrožnega sodnika ali sodnika pritožbenega sodišča. Pritožbeno sodišče mora izdajati mnenja v sestavi, kot jo določa zakon. Za delovanje in učinkovitost sodišča je odgovoren predsednik pritožbenega sodišča.

Pritožbeno sodišče je razdeljeno na **oddelke**. Oddelek sestavljajo vodja oddelka in drugi sodniki. Zadeve običajno obravnava senat treh sodnikov.

Postopek pred pritožbenim sodiščem

V nekaterih kazenskih in civilnih zadevah mora pritožbeno sodišče pritožniku odobriti nadaljnjo obravnavo. Pogoje za odobritev nadaljnje obravnave določa zakon. Zadeva se obravnava pisno ali na ustni glavni obravnavi.

Vrhovno sodišče

 **Vrhovno sodišče** je **najvišje pritožbeno sodišče** na Finskem. Razdeljeno je na oddelke, ki so sklepčni, če je prisotnih pet članov.

Če želi zadevna stranka predložiti zadevo vrhovnemu sodišču, mora zaprositi za odobritev pritožbe zoper sodbo sodišča. Vrhovno sodišče prouči vlogo in odloči, ali se v posamezni zadevi pritožba odobri. Odločitev sprejme **senat** dveh ali treh članov. Pritožba se odobri le na podlagi pogojev, določenih v zakonu. Od leta 1980 je vrhovno sodišče institucija, ki izdaja precedense. V praksi to pomeni, da se z odločbo vrhovnega sodišča ustvari pravno pravilo, ki ga morajo druga sodišča v podobnih primerih upoštevati. V zadevah, kjer je pritožbeno sodišče delovalo kot sodišče prve stopnje, odobritev pritožbe ni potrebna.

Vrhovnemu sodišču predseduje njegov **predsednik**. Drugi člani vrhovnega sodišča se imenujejo vrhovni sodniki. Zadevo lahko v obravnavo predloži generalni sekretar, svetovalec referent, višji pravosodni sekretar ali pravosodni sekretar.

Vrhovno sodišče je odgovorno ne samo za obravnavo zadev s področja sodnega postopka, ampak tudi za imenovanje sodnikov splošnih sodišč, katerih mandat za določen čas traja več kot eno leto. Vrhovno sodišče izdaja tudi mnenja o predlogih zakonov in predlogih za pomilostitev, ki se predložijo predsedniku republike v potrditev.

Postopek pri vrhovnem sodišču je običajno **pisni**, po potrebi pa se lahko opravi tudi **ustna obravnava**.

Splošna upravna sodišča

Upravna sodišča

V skladu s finsko ustavo je treba pravo strogo upoštevati pri vseh javnih dejavnostih. Oseba ali družba, ki meni, da je odločba državnega ali lokalnega organa v zadevi, ki se nanaša nanjo, nezakonita, se lahko praviloma zoper tako odločitev pritoži.

Organ mora ob sprejetju odločitve navesti, kako in kje je mogoče vložiti pritožbo zoper njo. V številnih primerih je mogoče najprej zahtevati popravek pri zadevnem upravnem organu, nato pa lahko nezadovoljna stranka vloži pritožbo pri  **upravnem sodišču**. Sodna okrožja upravnih sodišč so usklajena s finskimi regijami, tako da eno okrožje pokriva eno ali več regij.

Ob vložitvi pritožbe upravno sodišče preveri zakonitost odločbe organa. Če pritožnik z odločitvijo upravnega sodišča ni zadovoljen, lahko v večini primerov vloži nadaljnjo pritožbo pri vrhovnem upravnem sodišču ali pa pri njem vsaj zaprosi za odobritev pritožbe.

Delovanje upravnih sodišč urejajo zakon o upravnih sodiščih (*hallinto-oikeuslaki/lag om förvaltningsdomstolarna*, 430/1999), uredba vlade o pristojnosti upravnih sodišč (*valtioneuvoston asetus hallinto-oikeuksien tuomiopiireistä/statsrådets förordning om förvaltningsdomstolarnas domkretsar*, 865/2016) in številni poslovnik. Postopkovne določbe glede upravnih sodišč vsebuje zakon o upravnem sodnem postopku (*hallintolainkäyttölaki/förvaltningsprocesslag* 586/1996).

Letno se pri upravnih sodiščih vloži približno 20 000 pritožb. Večina se jih nanaša na pritožbe, upravna sodišča pa lahko obravnavajo tudi upravne spore in zadeve v zvezi s predložitvami. V registru kategorij zadev je vpisanih skoraj 300 različnih kategorij zadev, kar kaže, da upravna sodišča obravnavajo zelo raznovrstne zadeve. Upravna sodišča so splošna regionalna sodišča in praviloma obravnavajo vse zadeve s področja upravnega pravosodja. Kljub temu pa so nekatera vprašanja dodeljena v obravnavo le nekaterim upravnim sodiščem:

upravno sodišče v Helsinkih je izključno pristojno za zadeve v zvezi z davkom na dodano vrednost in carinskimi dajatvami;

upravno sodišče v Vaasi je izključno pristojno za zadeve v zvezi z dovoljenji in obveznostmi na podlagi zakona o vodah in zakona o varstvu okolja;

upravno sodišče v Hämeenlinni obravnava pritožbe, ki se nanašajo na kmetijske subvencije, podporo za razvoj podeželja in strukturno podporo kmetijstvu;

upravno sodišče severne Finske obravnava pritožbe v zadevah, ki se nanašajo na subvencije za vzgojo severnih jelenov in njihovo preživljanje v naravi, ter pritožbe v nekaterih zadevah, o katerih se odloča na podlagi zakona o Skoltih (*kolttalaki/skoltlag* 253/1995).

Člani upravnega sodišča so glavni sodnik in sodniki upravnega sodišča. Glavni sodnik organizira delo sodišča in je odgovoren za njegovo učinkovitost.

Upravno sodišče ima lahko več oddelkov. Oddelek vodi sodnik pravnik, imenovan za vodjo oddelka. Poleg sodnikov upravnega sodišča so pri teh sodiščih zaposleni tudi referenti in pisarniško osebje. Skupno imajo upravna sodišča približno 550 članov osebja.

Sestava odločb upravnega sodišča

Upravna sodišča zadeve običajno obravnavajo v senatu in so sklepčna, če so prisotni trije člani. Člani upravnega sodišča so glavni sodnik in sodniki upravnega sodišča. Pri nekaterih zadevah, na primer zadevah, ki se nanašajo na duševno zdravje ali skrbništvo nad otrokom, pri proučitvi in odločanju sodeluje tudi začasno imenovani strokovnjak. Zadeve s področja zakona o varstvu okolja in zakona o vodah se obravnavajo v senatih pravnikov in strokovnjakov s področja naravoslovja ali inženirstva. V takšnih zadevah običajno zasedajo štirje člani senata.

Upravna sodišča lahko o nekaterih preprostih pritožbah odločajo tudi z manjšim številom članov v senatu, če to ne ogroža pravne varnosti strank.

O nekaterih pritožbah, določenih v zakonu, je mogoče odločiti v dvočlanskem senatu, če je zadeva jasna in ne zahteva nove razlage zakonodaje. Take so nekatere pritožbe, ki se nanašajo na prihodke, nepremičnine, davke na vozila in gradbena dovoljenja. Če se člana dvočlanskega senata ne strinjata o odločitvi, mora o zadevi odločiti običajen tričlanski senat. Enočlanski senat lahko odloča na primer o pritožbah v zvezi s kaznimi za napačno parkiranje, stroški za odvoz vozila zaradi napačnega parkiranja, voznikiški dovoljenji in globami v javnem prevozu. Odloča lahko tudi o vseh začasnih prepovedih glede izvrševanja ter lahko prepove ali zadrži izvršbo davkov ali plačil.

Postopek pred upravnimi sodišči

Pri upravnih sodiščih je postopek po navadi pisni, vendar so v zadnjih letih vse pogostejši ustne obravnave in sodni ogledi. Število ustnih obravnav se je zlasti povečalo v zadevah, ki se nanašajo na varstvo otrok ali tujce.

Pritožnik ali vložnik mora praviloma predstaviti zahtevek in ga utemeljiti. Vendar pa je upravno sodišče po uradni dolžnosti odgovorno za zagotavljanje ustrezne obravnave zadeve. Na podlagi zakona o upravnem sodnem postopku mora upravno sodišče nepristransko in pošteno proučiti posamezno zadevo. Upravna sodišča običajno obravnavajo zadeve po vrstnem redu njihovega prejema. Nekatere zadeve pa se obravnavajo prednostno. Ko se zadeva sprejme v obravnavo pri upravnem sodišču, referent pripravi poročilo. Referenti pri upravnih sodiščih so sodniški pomočniki in notarji, včasih tudi upravni sodniki. Referent mora pridobiti vse potrebne izjave ali poročila zadevnih organov ter zaslišati stranke.

Ko se postopek začne, se proučijo temeljni pogoji postopka, pri pritožbi pa tudi pridobijo izjavo in vsi zadevni spremni dokumenti od organa, ki je izdal izpodbijano odločbo. Nato se zaslišijo vse druge stranke in pritožnik.

Referent pripravi osnutek odločbe v obravnavani zadevi. Sodnik se seznani z dokumenti in osnutkom odločbe, nato pa se odločitev sprejme na seji upravnega sodišča.

Upravno sodišče upošteva vse okoliščine zadeve in odloči, katere od njih so relevantne za odločitev. Če člani, ki sodelujejo pri odločanju, ne dosežejo soglasja, se glasuje. Referent ima pravico v zadevi izdati ločeno odklonilno mnenje. Po seji je obrazložitev še vedno mogoče spremeniti; ko je odločba podpisana, pa se vroči strankam.

Vrhovno upravno sodišče

 **Vrhovno upravno sodišče** je sodišče zadnje instance v upravnih zadevah in ima v sodnih postopkih najvišjo sodno pristojnost.

Večina kategorij zadev, ki jih obravnava vrhovno upravno sodišče, so pritožbe zoper odločbe drugih upravnih sodišč. V nekaterih primerih mora pritožnik najprej zaprositi za odobritev pritožbe pri vrhovnem upravnem sodišču.

Na Finskem je mogoče vložiti pritožbo tudi zoper odločbe vlade ali ministrstva, tj. organov najvišje izvršne oblasti.

Vrhovno upravno sodišče lahko tudi izdaja mnenja in vlaga predloge o zakonodajnih vprašanjih. Prav tako nadzoruje sodne postopke, ki so v okviru njegovih pristojnosti. Njegova naloga je zagotoviti, da sistem upravnih sodišč deluje usklajeno in učinkovito. Vrhovno upravno sodišče je odgovorno tudi za imenovanje sodnikov upravnih sodišč, katerih mandat za določen čas traja več kot eno leto.

Delovanje vrhovnega upravnega sodišča vodi predsednik. Drugi člani vrhovnega upravnega sodišča se imenujejo sodniki vrhovnega upravnega sodišča.

Vseh je približno 20. Poleg tega pri vrhovnem upravnem sodišču dela tudi približno 50 referentov in ustrezno število drugih zaposlenih. Vrhovno upravno sodišče je razdeljeno na oddelke. Generalni sekretar vodi pisarniško osebje.

Letno se pri vrhovnem upravnem sodišču vložijo približno 6 000 pritožb. O zadevah običajno odloča senat petih sodnikov. O zavrnitvi pritožbe odloči senat, ki ga lahko sestavljajo trije sodniki. V zadevah, ki se nanašajo na zakon o vodah in zakon o varstvu okolja, ter zadevah, ki se nanašajo na nekatere pravice intelektualne lastnine, kot so patenti, senat sestavljajo pravniki in dva začasno imenovana strokovnjaka. Strokovnjaki imajo status neodvisnega sodnika. Pri vrhovnem upravnem sodišču se zadeva po navadi obravnava pisno; letno se opravi manj kot deset ustnih obravnav in sodnih ogledov.

Pravne zbirke podatkov in spletišča

Ime podatkovne zbirke

 **Spletišče Finlex**

 **Spletišče finskega sodstva**

Ali je dostop do spletišča ali zbirke podatkov brezplačen?

Da, dostop je **brezplačen**.

Spletišče  **Oikeus.fi** vsebuje informacije o pravosodnem sistemu na Finskem. Je centralizirana spletna storitev za zagotavljanje informacij o sodiščih, tožilcih, sodnih izvršiteljih, uradih za pravno pomoč in drugih javnih organih, ki sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti na Finskem.

Vsebuje na primer najnovejšo sodno prakso pritožbenih in upravnih sodišč. Obsežnejše podatkovne zbirke, ki se nanašajo na vrhovno sodišče, pritožbena, upravna in posebna sodišča, so na voljo v okviru brezplačne storitve  **Finlex**, ki jo vodi finsko ministrstvo za pravosodje.

Zadnja posodobitev: 02/02/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Švedska

Ta stran vsebuje informacije o organizaciji rednih sodišč na Švedskem.

Redna sodišča – uvod

Redna sodišča obravnavajo kazenske in civilne zadeve. Organizirana so v **tristopenjskem sistemu**:

okrožna sodišča ( **Tingsrätt**),

pritožbena sodišča ( **Hovrätt**) in

 **vrhovno sodišče** (*Högsta domstolen*).

Redna upravna sodišča obravnavajo zadeve v zvezi z javno upravo. Organizirana so v tristopenjskem sistemu:

okrajna upravna sodišča ( **Förvaltningsrätt**),

upravna pritožbena sodišča ( **Kammarrätt**) in

 **vrhovno upravno sodišče** (*Högsta förvaltningsdomstolen*)

Poleg tega je bilo ustanovljenih nekaj posebnih sodišč in razsodišč za obravnavanje posebnih vrst primerov in zadev, kot sta  **delovno sodišče** (*Arbetsdomstolen*) in  **gospodarsko sodišče** (*Marknadsdomstolen*).

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Anglija in Wales

Na tej strani so na voljo informacije o rednih sodiščih v Angliji in Walesu.

Redna sodišča – uvod

V nadaljevanju je opisana organizacija različnih sodišč v Angliji in Walesu. Podrobne informacije so na voljo na spletni strani sodne službe njenega veličanstva ( **Her Majesty's Courts and Tribunals Service**), ki zagotavlja upravljanje in podporo za vsa sodišča razen za vrhovno sodišče (*Supreme Court*).

Vrhovno sodišče

Vrhovno sodišče Združenega kraljestva ( **Supreme Court of the United Kingdom**) je 1. oktobra 2009 prevzelo pristojnosti pritožbenega odbora zgornjega doma parlamenta (*Appellate Committee of the House of Lords*). Prav tako je prevzelo prenesene funkcije sodnega odbora državnega sveta (*Judicial Committee of the Privy Council*), ki je najvišje pritožbeno sodišče za nekatere neodvisne države Commonwealtha, čezmorska ozemlja Združenega kraljestva in samostojna ozemlja pod suverenostjo Združenega kraljestva.

Vrhovno sodišče je **najvišje pritožbeno sodišče** v Združenem kraljestvu tako za kazenske kot civilne zadeve, čeprav v škotskih kazenskih zadevah pri vrhovnem sodišču ni mogoče vložiti pravnega sredstva. Pravno sredstvo se lahko pri vrhovnem sodišču običajno vложи le, če gre za pravna vprašanja javnega pomena.

Pritožbeno sodišče (*Court of Appeal*)

Pritožbeno sodišče ima kazenski in civilni oddelek ter običajno zaseda v Londonu.

Kazenski oddelek (***Criminal Division***), ki mu predseduje predsednik vrhovnega sodišča (***Lord Chief Justice***), obravnava pravna sredstva zoper obsodbe in kazni oseb, ki jih je obsodilo ali jim izreklo kazen kronsko sodišče (*Crown Court*). Kazenski oddelek pritožbenega sodišča lahko razveljavi ali potrdi obsodbo, zadevo vrne vponovno sojenje in v primeru pravnih sredstev zoper kazen to spremeni (ne more pa je zvišati). Vendar pa lahko pritožbeno sodišče v zadevah, ki mu jih predloži generalni državni tožilec ( ***Attorney General***), kazen zviša, če meni, da je preblaga.

Sodišče ima širšo pristojnost za obravnavo posebnih pravnih sredstev, kot so pravna sredstva v zvezi s poročanjem ali omejitvijo javnega dostopa, pravna sredstva zoper odločitve, neugodne za tožilstvo, in različna pravna sredstva v skladu z Zakonom o premoženjski koristi, pridobljeni s kaznivim dejanjem, iz leta 2002. Poleg tega sodišče obravnava pravna sredstva zoper odločitve vojaških sodišč.

Zadeve na kazenskem oddelku pritožbenega sodišča običajno obravnava senat treh sodnikov, kot odločitev sodišča pa se izda le ena sodba (večinsko mnenje).

Civilni oddelek (***Civil Division***) pritožbenega sodišča vodi predsednik civilnega pritožbenega sodišča ***Master of the Rolls***. Sodišče pretežno obravnava pravna sredstva zoper odločitve višjega sodišča (vključno s premoženjskim oddelkom (*Chancery*), oddelkom *Queen's Bench* ter družinskim oddelkom (*Family Division*)) in grofijskih sodišč Anglije in Walesa ter določenih razsodišč. Ponavadi odloča senat treh sodnikov. Pri odločanju lahko sodniki sprejmejo katero koli odločitev, za katero menijo, da bi jo moralo sprejeti sodišče, katerega odločba se izpodbija. V nekaterih primerih sodišče višje stopnje vrne zadevo sodišču nižje stopnje v ponovno sojenje.

Pred pritožbenim sodiščem so priče le redko zaslišane. Odločbe običajno temeljijo na dokumentih, zapisnikih predhodnih zaslišanj in argumentih odvetnikov, ki zastopajo stranke.

Višje sodišče (*High Court*)

Višje sodišče ima sedež v Londonu, čeprav se zadeve lahko obravnavajo tudi v drugih delih Anglije in Walesa. Višje sodišče lahko obravnava skoraj vse tožbe v civilnih zadevah, čeprav se v praksi ukvarja pretežno z obsežnejšimi in bolj zapletenimi zadevami. Sodišče ima tri oddelke:

oddelek ***Queen's Bench*** je največji izmed njih in obravnava širok spekter civilnih zadev. Te vključujejo odškodninske tožbe zaradi kršitev pogodb, tožbe za povračilo nepogodbene škode, tožbe zaradi obrekovanja, tožbe v gospodarskih sporih in zadeve na področju tehnologije in gradbeništva ter na področju pomorstva (civilne tožbe v zvezi z ladjami, na primer trčenje, poškodba ladijskega tovora in reševanje ladje ali tovora),

premoženjski oddelek (***Chancery Division***) obravnava zlasti premoženjske zadeve, vključno z upravljanjem zapuščine, razlago oporok, patenti in intelektualno lastnino, plačilno nesposobnostjo ter spori o gospodarskih družbah in partnerstvih,

družinski oddelek (***Family Division***) obravnava bolj zapletene razveze zakonske zveze in s tem povezane finančne zadeve ter razmerja med zakoncema.

Obravnava zadeve glede skrbi za otroke (zlasti glede varstva in vzgoje, posvojitve in ugrabitve otrok), zadeve, povezane z zadevami v pristojnosti sodišča za skrbniške zadeve (Court of Protection), ter zadeve, povezane z zdravljenjem otrok, ki so v pristojnosti sodišča.

Upravno sodišče (*Administrative Court*)

Delo upravnega sodišča je raznoliko, upravno sodišče v Angliji in Walesu izvršuje **upravnopravno pristojnost** ter **nadzorno pristojnost** nad sodišči in razsodišči na nižji stopnji.

Nadzorna pristojnost, ki jo upravno sodišče v glavnem izvaja s postopkom **sodnega nadzora** pravnih aktov, zajema osebe ali organe, ki opravljajo javnopravne funkcije. Namen sodnega nadzora je zagotoviti, da ti organi ali osebe sprejemajo pravilne in zakonite odločitve v okviru pristojnosti ali pooblastil, ki jim jih je podelil parlament.

Druge zadeve, ki jih obravnava upravno sodišče, obsegajo številna **zakonsko določena pravna sredstva in vloge**:

pravico do izpodbijanja odločitev ministrov, organov lokalne samouprave in razsodišč na podlagi določenih predpisov,

vloge v skladu z Zakonom o državljanstvu, priseljevanju in azilu iz leta 2002,

pravna sredstva zoper določene odločitve magistratnih sodišč in kronskega sodišča,

pravna sredstva zoper sklep o privedbi stranke pred sodnika (*habeas corpus*),

pravna sredstva zoper sklep o priporu oseb zaradi žalitve sodišča,

vloge v zvezi s kverulanti,

vloge v skladu z Zakonom o mrtiških oglednikih iz leta 1988,

različne vloge, podane v skladu z zakoni o preprečevanju terorizma, premoženjski koristi, pridobljeni s kaznivim dejanjem, prometu s prepovedanimi drogami in kazenskem pravosodju.

Leta 2009 so se območni uradi upravnega sodišča odprli v Birminghamu, Cardiffu, Leedsu in Manchestru, kar je vložnikom omogočilo, da vložijo določene vrste vlog bližje območju, s katerim so najbolj povezani. Območni urad se je novembra 2012 odprl tudi v Bristolu.

Oddelki višjega sodišča (*Divisional Courts*)

Določena **pravna sredstva, vložena pri nižjih sodiščih**, obravnavajo oddelki višjega sodišča (in sicer v senatu najmanj dveh sodnikov).

Pravna sredstva, vložena pri grofijskih sodiščih, katerih obravnavanje je v pristojnosti premoženjskega oddelka in oddelka *Queen's Bench*, obravnavajo ustrezni oddelčni senati.

Senati oddelka *Queen's Bench* med drugim obravnavajo pravna sredstva, vložena zaradi kršitve določb predpisov s pravnimi akti magistratnih sodišč in kronskega sodišča (razen v primeru obtožnice, ki jo je obravnavalo kronsko sodišče).

Senat družinskega oddelka obravnava pravna sredstva zoper odločbe v družinskih zadevah, ki jih sprejmejo magistratna sodišča.

Grofijska sodišča (*County Courts*)

Grofijska sodišča obravnavajo večino **civilnih zadev** v Angliji in Walesu. Če poenostavimo, manj zapletene civilne zadeve obravnavajo grofijska sodišča, bolj zapletene zadeve pa višje sodišče. Večje število zadev, ki jih obravnavajo grofijska sodišča, je povezano z izterjavo dolga. Vendar pa obravnavajo tudi odvzem premoženja (npr. kadar so zapadli v plačilo obroki hipotekarnega posojila), zahtevke v zvezi s telesnimi poškodbami ali malomarnostjo in stečajne zadeve. Nekatera grofijska sodišča lahko opravljajo tudi funkcijo okrožnih sodnih pisarn višjega sodišča, kjer se lahko izrekajo odločitve višjega sodišča.

Poleg tega so nekatera izmed njih specializirana za obravnavo manj zapletenih zadev, ki bi jih sicer obravnavalo višje sodišče.

O zahtevkih za povračilo dolga ali odškodninskih zahtevkih pod 5 000 GBP se navadno odloči po **posebnem postopku v sporih majhne vrednosti**. To naj bi zagotovilo nizke stroške in neformalno reševanje sporov, ne da bi bilo treba najeti odvetnika. V takšnih primerih lahko sodnik prevzame preiskovalno vlogo ter pomaga tožniku in tožencu pojasniti zadevo. Na grofijskih sodiščih je v sporih majhne vrednosti na voljo mediacija, za druge sporne zahtevke pa je na voljo mediacija zunaj sodišča.

Grofijska sodišča obravnavajo tudi **družinske zadeve**, med drugim razvezo zakonske zveze, v povezavi z otroki pa njihovo nastanitev, varstvo in vzgojo ter posvojitve. Določene družinske zadeve so zapletene in jih lahko obravnava višje sodišče. V osrednjem delu Londona družinske zadeve obravnava primarna sodna pisarna družinskega oddelka višjega sodišča in ne lokalna grofijska sodišča. Družinska mediacija je na voljo pri Svetovalni in podporni sodni službi za otroke in družino (*Children and Family Court Advisory and Support Service – CAFCASS*).

Kronsko sodišče (*Crown Court*)

Kronsko sodišče je državno sodišče s sedežem v različnih središčih v Angliji in Walesu. Obravnava vsa **huda kazniva dejanja v zadevah**, ki so mu jih odstopila magistratna sodišča. Zadeve obravnavajo sodnik in porota, ki jo sestavlja 12 predstavnikov javnosti.

Včasih morajo porotniki sodelovati tudi pri obravnavi civilnih zadev, kot so tožbe zaradi obrekovanja in tožbe proti policiji zaradi zlonamerne kazenskega pregona, čeprav so taki primeri redki. Kadar pa pride do tega, poteka sodna obravnava pred višjim ali grofijskim sodiščem. Kronsko sodišče je kot pritožbeno sodišče pristojno za zadeve, ki jih obravnavajo magistratni sodniki na magistratnih sodiščih.

Magistratna sodišča (*Magistrates' Courts*)

Magistratna sodišča večinoma sodijo v **kazenskih zadevah**, zato obravnavajo večino kaznivih dejanj. Zadeve v zvezi s hujšimi kaznivimi dejanji odstopijo v sojenje kronskemu sodišču. Magistratna sodišča obravnavajo tudi **nekatero civilne zadeve**, kot so zadeve družinskega prava, izterjava nekaterih vrst dolga, kot je občinski davek, ter podelitev licenc (na primer licence za točenje alkoholnih pijač), kršitve licenčnih pogojev ali sodnih nalogov ter spore v zvezi s stavami in igrami na srečo.

Večino primerov na magistratnih sodiščih obravnavajo **magistratni nepoklicni sodniki** (imenovani tudi mirovni sodniki (*justices of the peace*)). Magistratni nepoklicni sodniki nimajo pravne izobrazbe. Ponavadi zasedajo v senatih treh sodnikov, v pravnih vprašanjih pa jim svetujejo pravniki. Bolj zapletene zadeve pred magistratnimi sodišči obravnavajo poklicni sodniki (imenovani tudi okrožni sodniki na magistratnih sodiščih), ki so zaposleni za polni delovni čas. Namestniki okrožnih sodnikov na magistratnih sodiščih delajo s skrajšanim delovnim časom.

Magistratna sodišča lahko osebam, obsojenim za kazniva dejanja, naložijo denarno in zaporno kazen (le za omejeno obdobje) – zato se nekatere zadeve odstopijo kronskemu sodišču, da izreče kazen.

Določena magistratna sodišča so pristojna kot „sodišča za mladoletnike“ ali „sodišča za postopke v družinskih zadevah“. Posebej usposobljeni magistratni sodniki obravnavajo obtožbe zoper otroke in mladoletnike ter vloge v zvezi z njimi oziroma družinske zadeve.

Sorodne povezave

 [Sodna služba njenega veličanstva](#)

Zadnja posodobitev: 02/07/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Severna Irska

Na tej strani je pregled različnih vrst sodišč na Severnem Irskem.

Redna sodišča – uvod

Različna sodišča na Severnem Irskem so organizirana na naslednji način:

Vrhovno sodišče (*The Supreme Court*)

Leta 2009 je bila na novo **Vrhovno sodišče Združenega kraljestva** prenesena pristojnost pritožbenega odbora zgornjega doma. Sodišče je prevzelo tudi naloge, ki jih je prej opravljal sodni odbor Tajnega sveta – *Judicial Committee of the Privy Council* (najvišje pritožbeno sodišče v mnogih neodvisnih državah Commonwealtha, čezmorskih ozemljih Združenega kraljestva in samostojnih ozemljih pod suverenostjo Združenega kraljestva).

Vrhovno sodišče je **zadnje pritožbeno sodišče** v Združenem kraljestvu za kazenske in civilne zadeve, čeprav se v škotskih kazenskih zadevah ni mogoče pritožiti na vrhovno sodišče. Pritožba na vrhovno sodišče je običajno dovoljena le, če zadeva vključuje pravna vprašanja javnega pomena.

Pritožbeno sodišče (*The Court of Appeal*)

Pritožbeno sodišče Severne Irske se nahaja v glavnem civilnem sodišču (*Royal Courts of Justice*) v Belfastu. Obravnava pritožbe zoper odločbe kronskega sodišča v kazenskih zadevah in pritožbe zoper odločbe Višjega sodišča v civilnih zadevah.

Višje sodišče (*The High Court*)

Višje sodišče v Belfastu obravnava civilne zadeve in pritožbe v kazenskih zadevah ter je pristojno tudi za presojo dejanj posameznikov ali organizacij za zagotovitev, da so ravnali zakonito in pravično. Višje sodišče običajno obravnava zadeve, če višina zahtevka presega 30 000 GBP. V nekaterih okoliščinah se lahko zadeva, v kateri višina zahtevka presega 30 000 GBP, prenese z Višjega sodišča na grofijsko sodišče; zadeva, v kateri je vrednost zahtevka nižja od 30 000 GBP, pa se lahko z grofijskega sodišča prenese na Višje sodišče.

Višje sodišče ima naslednje tri oddelke:

Oddelek za družinske zadeve (*The Family Division*): Oddelek za družinske zadeve obravnava zapletene zadeve v zvezi z nespornimi razvezami zakonske zveze, skrbništvom, posvojitvijo, nasiljem v družini itd. Obravnava tudi pritožbe zoper odločbe magistratnih in grofijskih sodišč v kazenskih zadevah, obravnava zadeve duševno bolnih ljudi in enostavne zapuščinske zadeve.

Oddelek za gospodarske in davčne kazenske zadeve ter pomorsko pravo (*The Queens Bench Division*): Oddelek za gospodarske in davčne kazenske zadeve ter pomorsko pravo obravnava visoke in/ali zapletene odškodninske zahtevke. Obravnava tudi nekatere pritožbe zoper odločbe magistratnih in kronskih sodišč. Poleg tega presoja zakonitost dejanj organizacij ter obravnava tožbe zaradi ustnega in pisnega obrekovanja.

Premoženjskopравни oddelek (*The Chancery Division*): Premoženjskopравни oddelek obravnava zadeve v zvezi s skrbniškimi skladi, izpodbijanjem oporok, likvidacijami podjetij, stečajji, hipotekami, dobrodelnimi ustanovami, napovedmi davkov (običajno davka na dohodek) itd.

Kronsko sodišče (*The Crown Court*)

Kronska sodišča obravnavajo naslednje vrste zadev:

hujša kazniva dejanja, o katerih odločata sodnik in v večini zadev porota,

obsodbe na magistratnih sodiščih, ki so predložene kronskemu sodišču za odmero kazni.

Kronsko sodišče izreka višje zaporne in denarne kazni kot magistratna sodišča.

Grofijsko sodišče (*The County Court*)

Grofijska sodišča odločajo o civilnih zadevah, sodi pa sodnik posameznik. Grofijsko sodišče običajno obravnava zadeve v vrednosti pod 30 000 GBP (ali 45 000 GBP v premoženjskih zadevah). Zadeve višje vrednosti obravnava Višje sodišče – glej zgoraj. Vse zahtevke, ki izhajajo iz zakonsko reguliranih kreditnih pogodb, je treba ne glede na njihovo višino najprej predložiti grofijskemu sodišču.

Primeri zadev, ki jih obravnava grofijsko sodišče:

Grofijska sodišča lahko obravnava zelo različne zadeve, najpogostejše pa so:

spori med najemodajalcem in najemnikom: na primer posest (prisilna izselitev), zamude pri plačilu najemnine, popravila;

potrošniški spori: na primer blago z napako ali neustrezne storitve;

zahtevki v zvezi z osebnimi poškodbami (poškodbe, povzročene iz malomarnosti): na primer prometne nesreče, poškodbe zaradi lukenj na pločniku, nesreče pri delu;

sporazumne razveze zakonske zveze, vendar le pred nekaterimi grofijskimi sodišči;

zadeve v zvezi z rasno in spolno diskriminacijo;

težave z dolgovi: na primer upnik, ki zahteva poplačilo;

delovni spori: na primer neizplačana mezda ali plača ali nadomestilo zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi;

pritožbe zoper odločbe magistratnih sodišč v zadevah, o katerih odloča sodnik (in vsaj dva sodnika porotnika, če je obtoženec mladostnik).

Spori majhne vrednosti

Grofijsko sodišče obravnava tudi spore majhne vrednosti. Na splošno je spor majhne vrednosti spor, v katerem višina zahtevka ne presega 3 000 GBP.

Magistratna sodišča (*The Magistrates' Courts*)

Magistratna sodišča obravnava kazenske in nekatere civilne zadeve. Sodijo mirovni sodniki (magistratno sodišče).

Kazenske zadeve pred magistratnimi sodišči

Magistratna sodišča obravnava kazniva dejanja, pri katerih obtoženec nima pravice do porotnega sojenja. Ta se imenujejo lažja kazniva dejanja. Za lažja kazniva dejanja je zagrožena kazen največ šest mesecev zapora in/ali denarna kazen do 5 000 GBP.

Magistratna sodišča obravnava tudi kazniva dejanja, pri katerih lahko obtoženec izbere porotno sojenje, vendar se odloči, da bo njegova zadeva obravnavana pred magistratnim sodiščem. Če obtoženec izbere porotno sojenje, se zadeva predloži kronskemu sodišču.

Sodišče za mladoletnike

Sodišče za mladoletnike obravnava mladoletnike, ki so storili kazniva dejanja ter so stari med 10 in 17 let. Sodišče za mladoletnike je del magistratnega sodišča, o zadevah pa odločajo mirovni sodnik (magistratno sodišče) in dva posebej usposobljena sodnika porotnika. Če je mladostnik obtožen hudega kaznivega dejanja, za katero se sme odraslemu izreči kazen 14 ali več let zapora, lahko sodišče za mladoletnike zadevo predloži kronskemu sodišču.

Civilne zadeve pred magistratnimi sodišči

Magistratna sodišča obravnava le nekatere civilne zadeve:

nekateri dolgove: na primer zamude pri plačilu davka na dohodek, zamude pri plačilu prispevkov za socialno varnost, zamude pri plačilu DDV, zamude pri plačilu na obroke;

dovoljenja: na primer izdaja, podaljšanje ali odvzem dovoljenja za pivnice in nočne lokale;

nekateri zakonske zadeve: na primer preživnina in odstranitev zakonca iz skupnega doma;

varstvo in vzgoja otrok, na primer odločitve o varstvu in ukrepih nadzorstva s strani lokalnih organov, postopki posvojitve in odločitve o kraju prebivanja.

Preiskovalna sodišča (*Coroners' Courts*)

Preiskujejo okoliščine nenadnih, nasilnih ali nenaravnih smrti.

Sorodne povezave

 [Sodna služba Severne Irske](#)

Zadnja posodobitev: 16/01/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Redna sodišča v državah članicah - Škotska

Ta spletna stran vsebuje predstavitev rednih sodišč v škotski jurisdikciji Združenega kraljestva.

Redna sodišča – uvod

Glavno civilno sodišče (*Court of Session*), Vrhovno kazensko sodišče (*High Court of Justiciary*), grofijska sodišča (*Sheriff Courts*) in mirovna sodišča (*Justice of the Peace Courts*) upravlja Škotska sodna služba ( [Scottish Courts and Tribunals Service](#) – SCTS), ki je neodvisni subjekt s pravno osebnostjo in ji predseduje Lord President, najvišji sodnik na Škotskem.

Škotska vrhovna sodišča (*Supreme Courts*)

Na Škotskem sta vrhovni sodišči Glavno civilno sodišče (*Court of Session*) in Vrhovno kazensko sodišče (*High Court of Justiciary*).

Glavno civilno sodišče (*Court of Session*)

Glavno civilno sodišče je vrhovno civilno sodišče na Škotskem, sedež pa ima v parlamentarni zgradbi v Edinburgu. Ima funkcijo pritožbenega sodišča in civilnega sodišča, ki obravnava spore v zvezi z izterjavo dolgov in odškodninami ter spore v družinskopravnih in gospodarskopravnih zadevah.

Vrhovno kazensko sodišče (*High Court of Justiciary*)

Vrhovno kazensko sodišče obravnava pritožbe v kazenskih postopkih, ki izhajajo iz rednih postopkov, in huda kazniva dejanja. V postopku odloča bodisi sodnik posameznik bodisi porota.

Pri obravnavi pritožb sodišče zaseda v Edinburgu. Za obravnavo ostalih zadev ima sodišče stalne sedeže v Edinburgu, Glasgowu in Aberdeenu, vendar sojenja lahko potekajo tudi v drugih mestih na Škotskem.

Grofijska sodišča (*Sheriff Courts*)

Škotska je razdeljena na šest grofijskih sodnih okrožij (*Sheriffdoms*). Vsako grofijsko sodno okrožje ima višjega grofijskega sodnika (*Sheriff Principal*), ki kot grofijski sodnik za pritožbe (*appeal Sheriff*) obravnava pritožbe v civilnih zadevah in je pristojen za učinkovito vodenje zadev pred grofijskimi sodišči.

V teh grofijskih sodnih okrožjih je skupno 39 grofijskih sodišč, ki se razlikujejo po velikosti in sestavi, vendar vsa služijo istemu namenu.

Večino zadev obravnava grofijski sodnik (*Sheriff*). Dejavnost grofijskih sodišč lahko razdelimo na tri glavna področja: civilne, kazenske in zapuščinske zadeve. Grofijska sodišča upravlja lokalni grofijski sodni uradniki (*local sheriff clerks*) in njihovo osebje.

Sodniki v skrajšanih postopkih (*Summary Sheriffs*) so pristojni za opravljanje nekaterih nalog grofijskega sodnika v kazenskih in civilnih zadevah.

Poleg tega obstaja novo vseškotsko sodišče za osebne poškodbe (*Personal Injury Court*), ki ima sedež v Edinburgu.

Na civilnih grofijskih pritožbenih sodiščih (*civil Sheriff Appeal Courts*) v civilnih pritožbenih postopkih, ki izhajajo iz zadev, obravnavanih na grofijskih sodiščih, razsojajo sodniki posamezniki ali tričlanski senati.

Kazenska grofijska pritožbena sodišča (*criminal Sheriff Appeal Courts*) obravnavajo pritožbe zoper odločitve grofijskih in mirovnih sodnikov v kazenskih zadevah, obravnavanih po skrajšanem postopku. Obravnavajo tudi vse pritožbe zoper odločitve grofijskih in mirovnih sodišč v zvezi z varščino.

Civilne zadeve

V večini civilnih zadev gre za spore med fizičnimi ali pravnimi osebami. Grofijska sodišča obravnavajo tri različne vrste zadev:

po rednem postopku večinoma obravnavajo zadeve v zvezi z razvezo in otroki, premoženjskopravne spore in zahtevke za plačilo dolga/odškodnine v vrednosti več kot 5 000 GBP; z izjemo družinskih zadev (razen če se zahteva le preživnino) se zadeve v vrednosti do 100 000 GBP lahko vložijo le pred grofijskim sodiščem;

zadeve, ki se obravnavajo po poenostavljenem postopku, v zvezi z zaostalimi plačili najemnin za socialna stanovanja in odškodninami zaradi telesnih poškodb z denarno vrednostjo do 5 000 GBP;

zadeve, ki se obravnavajo po poenostavljenem postopku, v zvezi z zahtevki za plačilo, dostavo blaga ali povrnitvijo premičnine v vrednosti do 5 000 GBP ali za odredbo, da neka fizična ali pravna oseba stori nekaj specifičnega.

Poleg tega grofijska sodišča obravnavajo številne druge civilne vloge in postopke, med drugim za:

posvojitev otrok,
likvidacijo podjetij,
preiskavo nesreč s smrtnim izidom,
stečaje.

Kazenske zadeve

Grofijsko sodišče lahko obravnava zadeve po rednem ali skrajšanem postopku. Lokalni tožilec (*Procurator Fiscal*) odloči o tem, kateri postopek se uporabi v določeni zadevi.

Redni postopek se uporablja za obravnavo hujših kaznivih dejanj, v katerih se lahko izreče kazen več kot dvanajstih mesecev zapora ali neomejena globa.

Zadeve obravnava grofijski sodnik s poroto.

Skrajšani postopek se uporablja za obravnavo manj hudih kaznivih dejanj, o katerih odloča grofijski sodnik brez porote. Čeprav so pooblastila grofijskih sodnikov za izrek kazni omejena na dvanajst mesecev zaporne kazni, obstajajo primeri, v katerih se lahko izreče višja kazen.

Zapuščinske zadeve

Zapuščinske zadeve se nanašajo zlasti na razpolaganje z zapuščino pokojne osebe. Pooblastilo, ki ga da sodišče izvršilcu oporoke, da zbere in razdeli zapuščino, se imenuje potrditev (*confirmation*). Pooblastilo se da šele po predložitvi popisa zapuščine pokojne osebe sodišču.

Če bruto vrednost zapuščine ne presega 36 000 GBP, se uvrsti med manjše zapuščine (*small estate*). Osebi, ki zahteva izvršitev oporoke, pri izpolnjevanju ustreznega obrazca pomaga osebje lokalnega grofijskega sodnega uradnika. Če vrednost zapuščine presega 36 000 GBP, se osebam, ki zahtevajo izvršitev oporoke, svetuje, da se posvetujejo z odvetnikom.

Mirovna sodišča (*Justice of the Peace Courts*)

Mirovno sodišče je porotno sodišče, kjer mirovni sodnik, ki ni pravno usposobljen, odloča skupaj s pravno usposobljenim sodnim uradnikom. Navedeni uradnik svetuje sodniku glede uporabe materialnega in procesnega prava. To sodišče v glavnem po skrajšanem postopku obravnava manj huda kazniva dejanja. Najstrožja kazen, ki jo lahko izreče mirovno sodišče, je 60 dni zaporne kazni ali denarna kazen do 2 500 GBP.

Grofijski sodni uradnik je pristojen za upravno delo na grofijskem sodišču in mirovnem sodišču, vključno z:

izterjavo glob in izvršbo sklepov o nadomestilu,
izdajo kopij sodnih sklepov, npr. v zvezi z varščino, družbenokoristnim delom ali omejitvijo svobode.
imenovanjem in vodenjem porotnikov.

Podrobnejše informacije o sodiščih na Škotskem najdete na spletišču Škotske sodne službe ( [Scottish Courts and Tribunals Service](https://www.scotcourts.gov.uk/)).

Sorodne povezave

 [Škotska sodna služba \(Scottish Courts and Tribunals Service\)](https://www.scotcourts.gov.uk/)

Zadnja posodobitev: 02/07/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.